

လောကပါလ ဥပဒေရေးရာစာစောင်

ISSN 1513-9174

အမှတ်စဉ် ၂၉ (ဒီဇင်ဘာလ ၂၀၀၇ ခုနှစ်)

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေ့များကောင်စီ

လောကပါလဂျပဒေရေးရာစာစောင်

အမှတ်စဉ် [၂၉] ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ

ထောက်ပံ့သည့်အဖွဲ့အစည်း - Friedrich Naumann Stiftung (FNS)

ထုတ်ဝေဖြန့်ချိ - မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ
မူပိုင် - မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီနှင့် စာမူရှင်များ
မျက်နှာပိုးဒီဇိုင်း - စောတာခင်
ကွန်ပျူတာစာစီ - ဦးသန်းနိုင်

ပညာပေးရေးအတွက် ထပ်ဆင့် ကူးယူဖြန့်ချိမှုများကို အားပေးသည်။

ဥပဒေပညာဖြင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ငြိမ်းချမ်းမှုကို တည်ဆောက်အံ့

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေ့များကောင်စီ

P.O. Box 144, Mae Sot, Tak, 63110, Thailand

E-mail ; blcsan@ksc.th.com , blcburma@blc-burma.org

အခြေခံဥပဒေရေးရာစာစောင်၊ အမှတ်စဉ် [၂၉] ၂၀၀၇ ခုနှစ် ၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးရာ စာမျက်နှာ

- ❖ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ----- ၁
- ❖ အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေး ကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့်
နအဖစစ်အစိုးရ အမှားတခုထပ်မံကျူးလွန် ----- ၇
- ❖ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုင်းနှင့် မြန်မာကွာခြားချက် --- ၁၀

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး

- ❖ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ရှေ့နေကြီးများသို့ မေတ္တာရပ်ခံပန်ကြားချက် ----- ၁၄
- ❖ တူရကီနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအကြပ်အတည်းနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ
ဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံး၏အခန်းကဏ္ဍ ----- ၁၆

ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာသုံးသပ်ရာ

- ❖ ပြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြသော သံဃာတော်များအား လူစုခွဲရန် သေနက် ပစ်ဖောက်
နှိမ်နင်းသည့်ကိစ္စအပေါ် အရေးယူပေးရန်တောင်းဆိုသည့် ထုတ်ပြန်ချက် ---- ၂၂
- ❖ ခရီးသွားလာသော နိုင်ငံသားများအား ဧည့်စာရင်းမတိုင်ဟုအကြောင်း
ပြကာ အရေးယူခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ချက် ----- ၂၅
- ❖ မြန်မာနိုင်ငံမှ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများ ----- ၂၇
- ❖ ဆန္ဒပြသူများကို အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားသူများက ဖမ်းဆီးမှုအပေါ် ဆွေးနွေးသုံး
သပ်ချက် ----- ၃၇
- ❖ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးတို့အပေါ်
လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း(အပိုင်း-၁) ----- ၄၁
- ❖ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရွှေနေ့အဖွဲ့၏ လှုပ်ရှားမှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေ့အဖွဲ့လှုပ်ရှားမှု
တို့ကို လေ့လာတင်ပြခြင်း ----- ၄၆
- ❖ အသင်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးသုံးသပ်တင်ပြချက် ---- ၅၅

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးရာ

တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

ဦးအောင်ထူး

တိုင်းပြည်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် တိုင်းပြည်ရဲ့အမြင့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အခြေခံမူများကို ထည့်သွင်းအာမခံဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုလို့ပြောရ သလဲဆိုရင် ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲတော့မှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလိုရေးဆွဲတော့မယ့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး လူထုတွေကြုံတွေ့ခံစားနေရတာကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ အချက်တွေအာမခံဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဟာ တိုင်းပြည်မှာ လက်ရှိဖြစ်ပျက်နေတဲ့ အခြေအနေတွေကို ထင်ဟပ်ဖော်ပြနိုင်ဖို့ ကြိုးစားရမယ်။ အဲဒီဘက်ကနေချည်းကပ်တဲ့အခါ ပထမဦးဆုံး ငြင်းပယ်လို့မရအောင် ပြုလုပ်တဲ့အချက်ကတော့ မြန်မာပြည်လူထုတွေ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့အဓိကပြဿနာက စီးပွားရေးပြဿနာဖြစ်တယ်။ အဲဒီ စီးပွားရေးပြဿနာ ကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမလဲဆိုတာ စဉ်းစားရမှာဖြစ်တယ်။ ဆင်းရဲငတ်ပြတ်နေတဲ့ ပြဿနာကြီးကို တစ်တရာ ဖြေရှင်းကျော်လွှားနိုင်အောင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကနေပြီး ဘာတွေအာမခံချက်ပေးမလဲဆိုတဲ့ဘက်ကနေ စဉ်းစားဖို့ဖြစ်လာတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက အသွင်းသယံဇာတကြီးဘဲ သွားလို့မရဘူး။ အနှစ်သာရအရ လူထုကိုအကျိုးရှိမည့်အချက်တွေ၊ လူထုအနေနဲ့ ဘဝရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ပြဿနာတွေကို တစ်တရာရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းသွားနိုင်ဖို့အတွက်ကို ဘာတွေ အုတ်မြစ်ချမလဲ။ အဲဒီလို စဉ်းစားဖို့ရှိတဲ့အခါမှာ အရေးကြီးဆုံးပြဿနာ (issue) ကတော့ စီးပွားရေးဖြစ်တယ်။ စီးပွားရေးကြောင့် ကနေ့ဆန္ဒပြပွဲတွေဖြစ်လာတယ်။ လူထုဘဝဟာ ကုန်းကောက်စရာမရှိလောက်အောင်

ဆင်းရဲနေကြတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေ ဆန္ဒပြပွဲဖြစ်ကြတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေကို ဘေးကဒကာတွေက လျှောက်တယ်။ အရှင်ဘုရား တို့ကို တပည့်တော်တို့ အရမ်းကျေးဇူးတင်တယ်။ တပည့်တော် တို့ကိုယ်စား လုပ်ပေးတဲ့အတွက် အရမ်းကျေးဇူး တင်ပါတယ်။ တပည့်တော်တို့ဝတ်နေကြပါပြီးလို့ အရှင်ဘုရားတို့ ပြောတယ်။ ဒါကြောင့် ဒကာဒကာမတို့ရှေ့ကနေ ဘုန်းကြီးတွေက ထွက်ကြတယ်။ မော်တော်ကားတွေကို မီးနဲ့ဝင်ရှို့တာတွေလုပ်တော့ လူတွေပါဝင်ရှိ

ကြတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘုန်းကြီးတွေက နင်တို့ဝင် မလာနဲ့၊ နင်တို့မလုပ်နဲ့လို့ပြောတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးတွေက ရှေ့ကဝင်ခံပေးတဲ့သဘောပါ။ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ယူဆချက်က ဒကာဒကာမတွေ ဝတ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ငါတို့မှာတာဝန်ရှိတယ်။ ငါတို့က ဒကာဒကာမတွေကို မှီခိုနေတာဖြစ်တယ်။ သူတို့ဝတ်နေရင် ငါတို့မှာလဲ စားစရာမရှိတော့ဘူး။ သူတို့ ပြဿနာက ငါတို့ပြဿနာဖြစ် တယ်ဆိုတဲ့ဘက်ကနေ ဝင်တာဖြစ်တယ်။ အဲ့တော့ စီးပွားရေးပြဿနာဟာ မြန်မာပြည်မှာ အကြီးမားဆုံးဖြစ်လာတယ်။

မြန်မာပြည်ဟာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးတဲ့နောက် ၁၉၄၈-၆၂ ကာလမှာ တနည်းအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီတစ်စုံ တရာအားကောင်းခဲ့တဲ့ အချိန်ကာလမှာ မြန်မာပြည်ကလူက စင်္ကာပူနိုင်ငံ သွားတဲ့အခါမှာ ရွှေညွှန်သည်ကြိုသလို ကြိုရတယ်။ စင်္ကာပူက စပြီးဖွံ့ဖြိုးဖို့လုပ်တုန်းဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီအချိန်အခါမှာ မြန်မာပြည်က လူတွေသွားရင် တိုင်းကြီးပြည်ကြီးသားတွေဖြစ်နေတယ်။ စင်္ကာပူကသူတွေက ရွှေညွှန်သည်လိုကြိုတာ၊ ဟော်တယ်တွေ ဂါတ်ဟောက်တွေမှာ ကောင်းကောင်းထားတာ၊ နှစ်ပေါင်း (၅၀)ကျော်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားတယ်။ ကျနော်တို့နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ဘဝဟာ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ကျောက်ခန်းရောင်ဝေရဲ့စကားနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် တိရိစ္ဆာန်သာသာဘဝဖြစ်သွားတယ်။ မြန်မာပြည်ထဲမှာ ဘက်စုံကားတွေ သိပ်ကြပ်လွန်းတဲ့အခါကျတော့ မဖြစ် သင့်တာတွေဖြစ်နေကြပြီး၊ မြို့ကြီးတွေမှာဖြစ်တယ်။ လမ်းပေါ်တွေမှာဖြစ်တယ်။ တော်ထဲမှာတွေဖြစ်တယ်။ တိရိစ္ဆာန်သာသာဘဝ ရောက်သွားကြကုန်ပြီ။ စီးပွားရေးဟာ သိပ်နောက်ကျလွန်းတဲ့အခါကျတော့ လူ့ဂုဏ် သိက္ခာပါ ကျဆင်းသွားတယ်။ အဲ့ဒီလောက်ကြီးမားတဲ့ပြဿနာကို အနာဂါတ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ ဘယ်လို အခြေခံအုတ်မြစ်တွေချမလဲဆိုတာ စဉ်းစားဖို့လိုအပ်လာတယ်။ အဲ့လိုစဉ်းစားကြည့်တဲ့အခါမှာ လူထုနားလည်း နိုင်လောက်တဲ့ အဆိုပြုချက်ကို တင်ပြချင်ပါတယ်။

အဓိက စဉ်းစားချက်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုတာ လူထုသဘောကို ထင်ဟပ်စေရမယ်။ လူထုတွေရဲ့ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့အတွက် တစုံတရာအခြေခံအုတ်မြစ်တွေ ချပေးရမယ်။ လူထုတွေ အဓိကရင်ဆိုင်နေရ တာကတော့ စီးပွားရေးပြဿနာဖြစ်တယ်။ ယနေ့မှာ စီးပွားရေးအခြေအနေတွေဟာ ဘာကြောင့်ဒီလိုဖြစ်နေရ တာလဲ။ ကနေ့ နအဖပျက်ကျပြီး ဒီမိုကရေစီအစိုးရတရပ်တက်ရင်ကော စီးပွားရေးပြဿနာကပြေလည်နိုင်ပါ့မလား၊ မေးစရာဖြစ်လာတယ်။ လွယ်လွယ်နဲ့တော့စဉ်းစားလို့မရပါဘူး။ အဲ့တော့ ဒီနေ့ကမ္ဘာကြီးမှာ ရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေ အတော်များများမှာ အောင်မြင်နေတယ်လို့ပြောလို့ရတဲ့ ကျင့်သုံးနေတဲ့စီးပွားရေးစနစ်ကတော့ ဈေးကွက်စီးပွား ရေးစနစ်ဖြစ်တယ်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို လေ့လာတဲ့အခါမှာ အမည်မပေါ်တဲ့စီးပွားရေးပညာရှင်တွေနဲ့ ဆွေးနွေးမှုတွေလုပ်ခဲ့တဲ့အချက်အချို့ကို တင်ပြချင်ပါတယ်။ သူတို့ဆီကနေ မေးရတယ်။ ဆွေးနွေးရတယ်။ လေ့လာ ရတယ်။ အဲ့ဒီလိုအပြန်အလှန်လေ့လာမှတ်သားပြီးမှ ဈေးကွက်စီးပွားရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိစေရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းသင့်သည့် အနိမ့်ဆုံးစံပြဌာန်းချက်အချက်(၂၀)ကို ရရှိခဲ့တယ်။ အဲ့ဒီအချက်နှစ်ဆယ်ကို အနိမ့်ဆုံးအားဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ အာမခံဖို့လိုပါတယ်။ သို့မှသာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပြီး တိုင်းပြည်တိုးတက်မှာဖြစ်တယ်။ ပြည်သူလူထုလည်း ဆင်းရဲငတ်မွတ်ဘေးမှ လွတ်မှာ ဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီအချက် (၂၀)ကတော့ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါတယ်။

တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရှိစေရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ထည့်သွင်းသင့်သည့် အနိမ့်ဆုံးစံပြဌာန်းချက်များ

၁။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို ဥပဒေစိုးမိုးမှုအခြေခံဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လွတ်လပ်၍ ဘက်မလိုက်သော တရားစီရင်ရေးဖြင့် အာမခံရမည်။

၂။ ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခွင့် (Property rights) ကို ဥပဒေနှင့်အညီ ကာကွယ်ပေးရမည်။ ထို့အပြင် ကုမ္ပဏီတခု၊ အဖွဲ့အစည်းတခုက ဈေးကွက်ကိုလက်ဝါးကြီး မအုပ်နိုင်ရန်၊ လက်ဝါးကြီးအုပ်မှုမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေ (Anti-Trust Law) ကိုပြဋ္ဌာန်းရမည်။

၃။ အစိုးရသည် ကုမ္ပဏီများနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ဘက်လိုက်မှုကင်းရှင်းစေရမည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များတွင် ကုမ္ပဏီအချင်းချင်းဖြစ်ပွားသော အမှုများ၊ ကုမ္ပဏီနှင့် အလုပ်သမားများ အကြား ဖြစ်ပွားသော အမှုများ၊ ကုမ္ပဏီနှင့် အစိုးရ (သို့) ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များအကြား ဖြစ်ပွားသော မှုခင်းများကို တရားမျှတစွာဖြေရှင်းနိုင်ရန် ပဋိပက္ခဖြေရှင်းရေးရုံးများ၊ တရားရုံးများကို ဥပဒေနှင့်အညီ စနစ်တကျဖွဲ့စည်းရမည်။

၄။ ဗဟိုဘဏ်အပါအဝင် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများ (monetary institutions) ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (financial institutions) လွတ်လပ်စွာ တည်ထောင်မှုကို ဥပဒေနှင့်အညီပြဋ္ဌာန်း ကာကွယ်ရမည်။ တိုင်းပြည်တွင် လည်ပတ်သော ငွေကြေးပမာဏနှင့် ငွေစက္ကူ၊ ဂျိုက်နိုက်ထုတ်ဝေမှုကို ဗဟိုဘဏ်က ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်ရမည်။

၅။ အခွန်များကောက်ယူခြင်းနှင့် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် ရှာဖွေခြင်းများအပါအဝင် တိုင်းပြည်၏ဝင်ငွေ ထွက်ငွေ ရယူခန့်မှန်းခြေငွေများ သတ်မှတ်ခြင်း၊ ခန့်ခွဲခြင်း၊ ရာထားသုံးစွဲခြင်း ဆိုင်ရာ များကို ဥပဒေပြုလွှတ်တော်က ကြီးကြပ် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး တပြည်လုံးလူထု သိရှိအောင် နှစ်စဉ်ပုံမှန် ထုတ်ပြန်ကြေငြာရမည်။

၆။ နိုင်ငံသားများဥပဒေနှင့် အညီပိုင်ဆိုင်သော ရွှေပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများအားလည်းကောင်း၊ မရွှေ့ မပြောင်းနိုင် သောပစ္စည်းများအားလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားသားများငှားရမ်း လုပ်ကိုင်နေသော မြေယာနှင့် အခြား ပိုင်ဆိုင်ခွင့် များအားလည်းကောင်း၊ ကာလပေါက်ဈေးနှင့် အညီထိုက်သင့်သော လျော်ကြေးပေးအပ်ခြင်းမရှိပဲ၊ အတင်းအဓမ္မ နိုင်ငံပိုင်အဖြစ် သိမ်းယူခြင်းမပြုရ။

၇။ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးတိုးတက်ရန်အတွက် နိုင်ငံသားများ၏လွတ်လပ်စွာကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ ရောင်းဝယ်ဖောက် ကားမှု၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ကုန်သွယ်မှုတို့ကို မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကမျှ ဟန့်တားနှောင့်ရှက်ခြင်းမရှိစေရန် ဥပဒေအရ ကာကွယ်ပေးရမည်။

၈။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် လွတ်လပ်စွာသက်မွေးဝမ်းကျောင်းခွင့်ရှိရမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတွင်း ဌာနသော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပ နိုင်ငံများသို့သော်လည်းကောင်း အသက်မွေးကျောင်းမှုအတွက် ခရီးသွားလာပိုင်ခွင့်၊ အလုပ်လုပ်ခွင့်၊ ပညာသင် ကြားခွင့်၊ ဥပဒေနှင့်အညီနေထိုင်ခွင့်များ ရရှိ ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ထို့အတွက်ဥပဒေကြောင်းအရ ကူညီထောက်ပံ့ပေးရမည်။

၉။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် အင်တာနက်၊ အီးမေးအပါအဝင် ခေတ်မှီသတင်းဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများကို လေ့လာ သင်ကြားခွင့်၊ ယင်းတို့ကိုအသုံးပြု၍ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပမှ သတင်း အချက်အလက်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ရှာဖွေခွင့်၊ စုဆောင်းခွင့်၊ သုံးစွဲခွင့်၊ ဖြန့်ဖြူးခွင့် ရှိစေရမည်။

၁၀။ ဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်သော ငွေကြေးနှင့် ပစ္စည်းများအား ပြည်ထောင်စု အတွင်းတနေရာမှ တနေရာသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်ထောင်စုပြင်ပမှ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအတွင်း သို့ဖြစ် စေ၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံအတွင်းမှ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံပြင်ပသို့ဖြစ်စေ၊ ဥပဒေနှင့်အညီ ရွှေ့ပြောင်း ခြင်းကို မည်သူမျှ တားဆီးပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။

၁၁။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအတွင်း၌ဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင်နေထိုင်သူတိုင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်းငွေစက္ကူနှင့် နိုင်ငံခြားငွေစက္ကူများကို ဥပဒေနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာ ကိုင်တွယ်သုံးစွဲခွင့် လွှဲပြောင်းရောင်းဝယ်ခွင့် ရှိစေရမည်။

၁၂။ အစိုးရသည် တမျိုးသားလုံး၏အခြေခံအဆောက်အအုံ တိုးတက်မှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။ လျှပ်စစ်၊ ရေထောက်ပံ့မှု၊ ဆက်သွယ်ရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စသည့် ရုပ်ဝတ္တု အခြေခံအဆောက်အအုံများကို လူထုဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက်အဓိက အသုံးပြုရမည်။ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ပါဝင်သည့် လူမှုရေး အခြေခံအဆောက်အအုံများလည်း တိုးတက်စေရမည့်အပြင် လူမျိုး၊ လူတန်းစား၊ လူ့အလွှာ၊ လူ့ဇာတိ မခွဲခြားဘဲ နိုင်ငံသားတိုင်းခံစားခွင့် အခွင့်အလမ်း တန်းတူရှိစေရမည်။

၁၃။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ကောင်းမွန်စွာလည်ပတ်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရ၏ရိုးသားပွင့်လင်းမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ လာဒ်ပေးလာဒ်ယူကင်းရှင်းမှုတို့အပါအဝင် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တရပ် (Good governance) ကို တည်ဆောက်ရမည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးတွင် နိုင်ငံ၏ပါဝင်မှုအခန်း ကဏ္ဍကိုလျော့ချပြီး၊ အစိုးရသည်ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်းထက် ဈေးကွက်ကိုပံ့ပိုးကူညီ သူအဖြစ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၄။ ပြည်ထောင်စု တဝှမ်းလုံးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အတွက် ဥပဒေပြုအဖွဲ့များက သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဆင့်ဆင့်ကသော်လည်းကောင်း ဆုံးဖြတ်စီမံချက်ချမှတ်သည့်ကိစ္စများအားလုံးကို အများပြည်သူသိရှိစေရန် နှစ်စဉ်ပုံနှိပ်ထုတ်ပြန် ကြေငြာရမည်။ အစိုးရ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ဒေသဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များ၏ ဆောင်ရွက် ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံသားများတွင် မေးမြန်းခွင့်၊ သတင်းရယူခွင့်၊ အကြံပေးခွင့်၊ သုံးသပ် တင်ပြခွင့်များ ရှိစေရမည်။

၁၅။ လူတိုင်းတွင် ပညာအရည်အချင်းနှင့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အပေါ်အခြေခံ၍ တူညီသော အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းရရှိစေရမည်။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးနှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစေပြီး အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော လုပ်အားရှင်များကို မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရန် လွတ်လပ်သော ပညာရေးစနစ်တည်ထောင်လည်ပတ်မှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ အာမခံရမည်။

၁၆။ နိုင်ငံတော်တွင် မျက်မှောက်လူနေမှုစရိတ် (Living cost) ကိုကာမိသော အနိမ့်ဆုံး လုပ်အားခ (Minimum Wages) စနစ်ကို ဥပဒေနှင့်အညီပြဌာန်းရမည်။ တူညီသောအလုပ်အတွက် ညီမျှသော လုပ်အားခကို ခံစားရရှိရမည် ဖြစ်ပြီး၊ သင့်တော်သောအလုပ်ချိန်၊ နာနေခွင့်၊ လုပ်ငန်းခွင်တည်မြဲမှု၊ လုပ်အားစွမ်းရည်၊ ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက် လုပ်အားခရရှိခွင့် အပါအဝင် အလုပ်သမားများရရှိသင့်သော အခွင့်အရေးများအတွက် အလုပ်သမားဥပဒေများ ပြဌာန်းပေးခြင်း၊ လွတ်လပ်သောအလုပ်သမားသမဂ္ဂများ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်းတို့ ကိုခွင့်ပြုရမည်။

၁၇။ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးတည်ငြိမ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စာလှယ်များ၊ ဥပဒေပညာရှင်များ၊ အစိုးရကိုယ်စားလှယ်များ၊ စီးပွားရေးပညာရှင်များ ပါဝင်သော “စီးပွားရေးစောင့်ကြည့်ရေးကော်မရှင်” တရပ်ကို ဥပဒေနှင့်အညီဖွဲ့စည်းရမည်။ (Commission for Economic Watch)

၁၈။ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပယှဉ်ပြိုင်နိုင်မှု စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားရေး၊ ကုန်ထုတ်စွမ်းအားမြင့် မားရေး တို့အတွက် စွန့်ခွါတီ ထွင်လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်သောလုပ်အားရှင်များ ပြုစုပျိုးထောင်ရေး၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးအတွက် တိုင်းပြည်မှ ပံ့ပိုးကူညီဆောင် ရွက်ပေးရမည်။

၁၉။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဈေးကွက်ယန္တရားနှင့် အညီဆောင် ရွက်နိုင်ရန် အစိုးရသည် အုပ်ချုပ်ရေးအရောင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း၊ ဟန့်တား နှောက်ယှက်ခြင်းများကို တတ်နိုင် သမျှ ရှောင်ကြည်ရမည်။

၂၀။ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးကဏ္ဍများ၊ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြဒေသများ၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းများ အကြားတွင် ဘက်ညီ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဆင်းရဲချမ်းသာကွာဟမှုကို အနည်းဆုံးဖြစ်အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်။

နံပါတ်(၁)အချက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ်ရှင်းပြရလျှင် ဈေးကွက်စီးပွားရေး စနစ်ကို ဖော်ဆောင်တယ်ဆိုရင် ဥပဒေစိုးမိုး ရေးရှိရမှာဖြစ်တယ်။ ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို အောင်မြင်စွာ ဖော်ဆောင်နိုင်ဖို့က ဘက်မလိုက်ဘဲ လွတ်လပ်သောတရား စီရင်ရေးစနစ်ရှိရမယ်။ စီးပွားရေး၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးတို့ကို ဆက်စပ်ဖို့ ကြိုးစားထားတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကနေ့စက်ပူနိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံလို့ ပြောလို့ရလား၊ စက်ပူကို ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံလို့ပြော ပါဆိုရင် လူတွေက နှောက်နှေးနေကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် စက်ပူမှာအုပ်ချုပ်တဲ့ အစိုးရဟာ အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးတွေကို တော်တော်များများမပေးလိုကြဘူး။ ဥပမာ ဆန္ဒပြခွင့်မယ်ဆိုရင် လူ(၅)ယောက်ဘဲ ပြခွင့်ရတယ်။ စက်ပူဒီမိုကရေစီနိုင်ငံဖြစ်ပြီးလားလို့ မေးလို့ရင် လူတွေရဲ့စိတ်ထဲမှာ ချက်ချင်းပြောဖို့အခက်အခဲရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ စက်ပူနိုင်ငံဟာ စီးပွားရေးမှာတိုးတက်နေတယ်။ စက်ပူစီးပွားရေး တိုးတက်ရတဲ့အကြောင်းအရင်းတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဥပမာ ပထဝီအနေအထားအရ အချက်အခြာ ကျတယ်။ လူဦးရေနည်း တယ်။ စီးပွားရေးနှင့်ဆိုင်တဲ့ နည်းပညာတွေအသုံးပြုနိုင်တယ်။ **Economic Factors** တွေအများကြီးရှိပါတယ်။ အဲ့ဒီထဲမှာ အရေးကြီးတဲ့ ဥပဒေစိုးမိုးရေးဟာ အများစုရှိတာကိုတွေ့ရတယ်။ အဲ့ဒီအ ချက်အပေါ် အများစုကလက်ခံ ကြတယ်။ ဘယ်သူမှ မငြင်းကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ စက်ပူမှာ ဒီမိုကရေစီရှိတယ်လို့ပြောရင် ဟုတ်ရဲ့လားဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ ဥပဒေစိုးမိုးရေး ရှိတယ်ဆိုရင် အားလုံးကလက်ခံကြတယ်။

နှောက်သာကေတခုက တောင်ကိုးရီးယားပါ။ တောင်ကိုးရီးယား သမ္မတ ပတ်ချုံကျို ဆိုတာ စစ်ဗိုလ်ချုပ် ကြီးပါ။ အာဏာသိမ်းစစ်အစိုးရဖြစ်တယ်။ ပတ်ချုံကျို လက်ထက်ကတည်းက စပြီး ကိုးရီးယားစီးပွားရေးဟာ တိုးတက်လာတယ်။ နအဖဟာ အရင်က အင်ဒိုနီးရှားကို သွားလေ့လာလေ့ရှိတယ်။ အင်ဒိုနီးရှားမှာ စစ်တပ်က ကြာရှည်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရအောင် ကြိုးစားခဲ့ ကြတယ်။ စုဟာတိုအုပ်ချုပ်သလိုမျိုး၊ လုပ်နည်းတွေအများကြီးလေ့လာ သင်ကြားခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ နအဖက တောင်ကိုးရီးယားကို လေ့လာခဲ့တယ်။ တောင်ကိုးရီးယားမှာ ပတ်ချုံ ကျိုလက်ထက်မှာ အာဏာရှင်သမ္မတဖြစ်သော်လည်း စီးပွားရေးမှာ တိုးတက်ခဲ့တယ်။ နအဖအနေနဲ့ တအားသဘောကျခဲ့တယ်။ အဲ့တော့ တောင်ကိုးရီးယားလိုမျိုး မြန်မာပြည်မှာ လည်း စီးပွားရေးကို တိုးတက်အောင် လုပ်ပြချင်တယ်။ ပတ်ချုံကျိုလက်ထက်မှာ နိုင်ငံသားတ ယောက်ရဲ့ငွေငွေဟာ တနှစ်ကို ဒေါ်လာ ၇၀၀ ရှိတဲ့အဆင့် ကနေ ဒေါ်လာ ၇၀၀၀ ဖြစ်သွားတယ်။ ကနေ့မှာ သမ္မတ ပတ်ချုံကျိုကို သတိရနေတဲ့သူတွေ အများကြီးပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စီးပွား ရေးတိုးတက်အောင် လုပ်ပေးခဲ့လို့ပဲ။ ဘာကြောင့်စီးပွားရေးမှာ တိုးတက်ခဲ့တာလဲလို့ ပြန်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့ တောင်ကိုးရီးယားမှာ တရားစီရင်ရေးဟာ အရေးကြီးတဲ့အခန်းကဏ္ဍမှာ ပါဝင်ခဲ့တယ်။ အာဏာရှင်လက်အောက်မှာသည်ပင်လျှင် တရားစီရင်ရေးဟာ အာဏာအပြည့် ရှိခဲ့တယ်။ ဥပမာတခုပြောရ မယ်ဆိုရင် တောင်ကိုးရီးယားမှာ တခါက သမ္မတက ဥပဒေကဲ့သို့

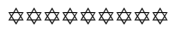
အာဏာတည်တဲ့ အမိန့်တခုကို ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအမိန့်က ဘာလဲဆိုတော့ အစိုးရအမှု ထမ်းတွေ လုပ်ငန်းတာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်းနဲ့ လုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူထုနစ်နာသွားခဲ့ရင် လူထုကိုနစ်နာကြေးပေးရမယ်။ ဒါပေမဲ့ တပ်မတော်က လုပ်ဆောင်မှုတွေမပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ သူ့ခွဲစဉ်းစားချက်က ရှိရိုးလေးပါ။ တပ်မတော်သားတွေက နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးမှာ အများကြီး ဘဲ။ သူတို့လုပ်ဆောင်တာမှာတိုင် လူထုကို လျော်ကြေးပေးရမယ်ဆိုရင် အစိုးရကမ္ဘာသွားလိမ့်မယ်။ အဲဒါကို အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ အဲတော့ အောက်ခြေတရားရုံးက သမ္မတထုတ်ပြန်တဲ့ အမိန့်ဟာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဆန့်ကျင်နေတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံမှာ တန်းတူအခွင့်အရေး (Equality Rights) ကို အာမခံထားတယ်။ ဒီတော့ တပ်မတော်သားတွေကို ချန်ထားလို့ မရဘူး။ ဥပဒေပြုရင် အမိန့်ထုတ်ပြန်ရင် နိုင်ငံသားအားလုံးတန်းတူဖြစ်ရမယ်လို့ ထောက်ပြခဲ့ တယ်။ သမ္မတဟာ အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်ပြီး အဲဒီတရားသူကြီးကို အရေးယူဖို့လုပ်တယ်။ အဲဒီအမှုဟာ တရားရုံးချုပ်ကို ရောက်သွားတယ်။ တရားရုံးချုပ်ကလဲ အောက်တရားရုံးက ထောက်ပြချက် ကို အတည်ပြုလိုက်တယ်။ တရားရုံးချုပ်က သမ္မတအမိန့်ထုတ်ပြန်တာ မှားတယ် လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ သမ္မတဟာ တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးများကိုပါ အရေးယူဖို့လုပ်လာ တယ်။ ပြဿနာကအကြီးအကျယ်ဖြစ်လာတယ်။ နောက်ဆုံး လူထုတွေက ဆန္ဒထွက်ပြုလာ တော့ သမ္မတပတ်ချုံကျိဟာ ပြုတ်တဲ့အဆင့်ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ အဲတော့ ချုံပြောရရင် တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံမှာ စီးပွားရေးတိုးတက်တာဟာ တရားစီရင်ရေးက တိုက်ရိုက်မ ဟုတ်သော်လည်း သွယ်ဝိုက်ပြီးအထောက်အပံ့ပြုပေးဖြစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် စီးပွားရေးမှာ တိုးတက်ဖို့အတွက် ဥပဒေစိုးမိုးရေးဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

တတိယသက်တမ်းက တရုတ်နိုင်ငံပါ။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်း (၁၉၄၈-၆၂)မှာ အစာရေစာပေါကြွယ်ဝပြီး နိုင်ငံခြားကို ဆန်တန်ချိန် တစ်နှစ်ကို တစ်သန်း ကျော်ပို့နိုင်တဲ့အချိန်မှာ တရုတ်နိုင်ငံ မှာ ဆန်ပြုတ်သောက်နေရာတာတွေရှိနေတယ်။ ယနေ့မှာ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ဘာကြောင့်တိုးတက်သွားလဲလို့ ပြန် ကြည့်တဲ့အခါမှာ တရုတ်ခေါင်းဆောင်ကြီး တိန်ရှောင်ဖိန်လက်ထက်မှာ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးပေါ်လစီကို ဥပဒေစိုးမိုးရေးအခြေခံနဲ့ အကောင် အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့လို့ ယနေ့ တရုတ်နိုင်ငံဟာ ချမ်းသာကြွယ်ဝခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၆ နှင့် ၆၆ အကြားမှာ တရုတ်ပြည်ဟာ ယဉ်ကျေးမှုတော်လှန်ရေးဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အရင်းရှင်နှင့် အလုပ်သမား အကြား ပြဿနာတွေတောက်လျောက်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ မော်စီတုန်းလက်ထက်မှာ အရင်းရှင်ဆိုရင် လက်တွေ့ကို ကြီးနဲ့တုတ်၊ ရင်ဘတ်တွေမှာ စာတွေကပ်ပြီး လမ်းမှာ ဒရွတ်တိုက် ဆွဲတာမျိုးလုပ်ခဲ့တယ်။ တရားရုံးရောက်ရင် တရားသူကြီးက ရွားသားတွေကို ဘယ်လိုသဘော လဲဆိုတာ မေးပြီးမှ အဲဒီအရင်းရှင်တွေကို အရေးယူဆုံးဖြတ် တယ်။ နောက်ပိုင်း တရုတ်ပြည်ဟာ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကို စတင်ကျင့်သုံးတော့မယ်လို့ဆုံးဖြတ်တဲ့အခါမှာ တရားဥပဒေစိုးမိုး ရေးကို စပြောလာကြတယ်။ ၁၉၈၀ လောက်ကနေစပြီး တရုတ်ပြည်ရဲ့ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှာ ဥပဒေစိုးမိုးရေးအခြေခံသဘောတရားတွေကို ထင်ဟပ်ဖော် ပြလာတယ်။ တရားရုံးတွေစနစ် တကျဖြစ်လာတယ်။ လွတ်လပ်တဲ့တရားစီရင်ရေးစနစ်မရှိတာတောင် ဘက်မလိုက်တဲ့တရားစီရင် ရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးအကောင်အ ထည်ဖော်လာခဲ့တယ်။ တရုတ်ပြည်ရဲ့စီးပွားရေးစနစ်ကို ဥပဒေစိုးမိုးရေးက နောက်ကနေအ ထောက်အပံ့ပြုပေးတဲ့ အတွက် ယနေ့တရုတ်စီးပွားရေးဟာ အိပ်နေတဲ့နဂါးကနေ အမောက်ထောင်နေတဲ့နဂါးအဖြစ် ကြောက်ခမ်းလိလိ တိုးတက်လာ

တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါဟာ တိုင်းပြည်စီးပွားရေးကို ဘက်မလိုက်သောတရားစီရင်ရေးက အထောက်အပံ့ပေးပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့လို့ဖြစ်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ပြောရလျှင် တိုင်းပြည်စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် တရားမျှတ တဲ့တရားစီရင်ရေးလိုအပ်ပါတယ်။ တရားမျှတတဲ့တရားစီရင်ရေးရှိမှ တရားသူကြီးများက ဘက်မလိုက်ဘဲ မျှတစွာ စစ်ဆေးစီရင်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ သို့မှသာ တရားစီရင်ရေးက တိုင်းပြည် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့အတွက် အထောက်အပံ့ပြုနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ နောက်တချက်က တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအခြေခံတွေကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် နိုင်ဖို့လိုအပ် ပါတယ်။ အဲ့ဒီလိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် နိုင်ငံ့အမြင်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမှာ အဲ့ဒီအချက်တွေကို ထည့်သွင်းအာမခံဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ယခုရေးဆွဲတော့မည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် စီးပွားရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အထက်ဖော်ပြပါ အနိမ့်ဆုံးစံပြဌာန်းချက် အချက်(၂၀)ကို ထည့်သွင်းအာမခံပြဌာန်းခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်စီးပွားရေးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နိုင်ငံ့ရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြစ်မှာ မလွဲကြောင်းတင်ပြလိုက်ရပါသည်။

အခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့် စစ်အစိုးရ အမှားတစ်ခုထပ်မံကျူးလွန်ကြောင်း ဆွေးနွေးသုံးသပ်တင်ပြချက်

သတင်းနှင့်မှတ်တမ်းဌာန

စစ်အစိုးရက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်တာဟာ စစ်အစိုးရက မိမိတို့ ချမှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဉ်းတွေကို ကိုယ်တိုင်ဖောက်ဖျက်ခဲ့ပြီး အမှားတခု ထပ်မံကျူးလွန်လိုက်တာဖြစ်တယ်လို့ ပြည်ပအခြေစိုက် ဥပဒေပညာရှင်နှင့် တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်တွေက သုံးသပ်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဒီလိုသုံး သပ်ကြပါလဲ၊ ဒီအကြောင်းကို ထိုင်းအခြေစိုက်သတင်းထောက် ဦးမိုးဇော်က တင်ပြထားပါတယ်။

ဦးမိုးဇော်

မနေ့က မြန်မာစစ်အစိုးရဟာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းရေးဆွဲရေးကော်မရှင်ကို အဖွဲ့ဝင် ၅၄ ယောက်နဲ့ ဖွဲ့စည်းကြောင်းကြေငြာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများကောင်စီရဲ့အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးက ဒီလိုဖွဲ့စည်းတာဟာ စစ်အစိုးရက သူတို့ကိုယ်တိုင်ချမှတ်ခဲ့တဲ့ အမိန့်ကြေငြာစာအမှတ် ၁/၉၀ ကို ထပ်မံဖောက်ဖျက်တာဖြစ်တယ်လို့ အောက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုပါတယ်။

ဦးအောင်ထူး

အမျိုးသားညီလာခံ စအကောင်အထည်ဖော်ကတည်းကိုက ၁/၉၀ နဲ့ဆန့်ကျင်တယ်လေ။ ၁/၉၀ အပိုဒ်(၂၀)ရဲ့ သဘောအရဆိုရင်တော့ ၁၉၉၀ မေလရွေးကောက်ပွဲမှာ ရွေးချယ်တင် မြှောက်ခြင်းခံထားရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့တာဝန် တွေဟာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲဖို့သာ ဖြစ်တယ်လို့ အတိအလင်းပြဌာန်းထားတဲ့အတွက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေရေးဆွဲမည့်ပုဂ္ဂိုလ် တွေက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေဘဲဖြစ်ရမယ်။ ဒါက ပထမတချက်။ ဒုတိယတချက်က

အဲ့ဒီအချက်ကလေးကို လေးစားတယ်ဆိုရင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲဖို့ အမျိုးသားညီလာခံ ခေါ်ကာတည်းကိုက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေကိုသာ ခေါ်ခွင့်ပေးရမှာဖြစ်တယ်။ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တွေပါလို့ မရဘူး။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပါစေချင်တယ်ဆိုရင် ၁/၉၀ ကို နအဖက အရင်ဆုံး ဖြတ်ပေးဖို့လိုတယ်။ သို့သော် ၁/၉၀ ကို မဖျက်ပဲနဲ့ အမျိုးသားညီလာခံ ဆက်ကျင့်ပသွားတာ ကိုက ၁/၉၀ အပိုဒ် (၂၀)နှင့်ဆန့်ကျင်သွားတာဖြစ်တယ်။ ဒါဒုတိယတချက်ဖြစ်တယ်။ တတိယ အချက်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံမူတွေကို ချပြီးတဲ့အခါမှာလည်းပဲ ဒီမူတွေအတိုင်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတရပ်အဖြစ် အသွင်းပြောင်းတော့မယ်ဆိုရင် ၁/၉၀ အပိုဒ် (၂၀)အရဆိုရင်တော့ လွှတ် တော်ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့တာဝန်သာဖြစ်တာကြောင့် အဲ့ဒါကို လုံးဝ ဥပက္ခာပြုပြီး သူနည်း သူ့ဟန်နဲ့ဆက်ဆွဲတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ လက်ရှိတည်ရှိဥပဒေနဲ့ကော ဖြစ်သင့်တာနဲ့ရော လုံးဝမကိုက်ညီတဲ့အချက်ဖြစ်တယ်လို့ ကျနော် ပြောလိုတယ်။

ဦးမိုးဇော်

ဦးအောင်ထူးက လက်ရှိရေးဆွဲမည့်အခြေခံဥပဒေဟာ လူထုပါဝင်မှုကို ပိတ်ပင်ထားတာကြောင့် ဥပဒေကောင်း တရပ်မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ ဆက်ပြောပါတယ်။

ဦးအောင်ထူး

ဒီကိုယ့်တိုင်ပြည်ရဲ့အသက်သွေးကြောလိုဖြစ်တဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကြီးရေးဆွဲတဲ့ကိစ္စမှာ လူထုရဲ့ပါဝင်ပတ်သက်မှုက အရေးကြီးဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့ဆန့် ကျင်ပြီးတော့ လူထုပါဝင်နိုင်မှုကို စနစ်တကျ ငြင်းပယ်နိုင်ဖို့ရအာ တွက်ကို ၅/၉၆ ကိုပြဋ္ဌာန်းပြီးတော့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲဖို့ကြိုးစားတဲ့ အဖွဲ့အစည်း တွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ထောင်ဒဏ် အနှစ်(၂၀) ချတဲ့ဥပဒေ ရှိ နေတာကိုက ကျနော်တို့မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်မှန်တဲ့ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးကို လုံးဝပိတ်ပင်ဟန့်တားထား တဲ့အချက်ဖြစ်တယ်။ ဘယ်တိုင်းပြည်မှာမှ ဒီဥပဒေမျိုးမရှိဘူး။ ဘယ်နိုင်ငံမှာမှ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီအခြေခံအောက် ကနေပြီးတော့ ဒီတိုင်းပြည်မှာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ စစ်မှန်တဲ့ ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေကောင်းတရပ် ပေါ်မလာနိုင်ဘူး။

ဦးမိုးဇော်

ရှမ်းပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေး အဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်၊ ပအိုဝ််အမျိုးသားလွှတ် မြောက်ရေးအဖွဲ့ရဲ့ဥက္ကဋ္ဌ လည်းဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်မှူးကြီးခွန်ဥက္ကာကတော့ အခုလို သုံးသပ်ပါတယ်။

ဗိုလ်မှူးကြီးခွန်ဥက္ကာ

ကျနော့သုံးသပ်ချက်ကတော့ အခြေခံမူ(၆)ချက်၊ အသေးစိတ်အခြေခံမည့် (၁၀၄)ချက်၊ အဲ့ဒီအချက်တွေထွက်လာ ကတည်းကိုက ကျနော်တို့လုပ်ထုံလုပ်နည်းနဲ့အညီမဟုတ်ဘူး။ နောက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းတရပ်ကို ရေးဆွဲရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်နဲ့လည်း မကိုက်ဘူး။ ဒီ process

ကမ္ဘာ့နေ့တွဲအခါကျတော့ ဒီ process အမှားက နေရလဒ်ဖြစ်တဲ့ အခြေခံမူ (၆)ချက်၊ အသေးစိတ်အခြေခံရမည့်မူ (၁၀၄)ချက်က တကယ်တော့ ဘယ်ကိုမှ ဦးမတည်းဘူး၊ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို တရားဝင်ဖို့သာ ဦးတည်နေတယ်။ ဦးတည်နေတော့ အဲဒီထဲကိုက လွဲနေပြီး၊ မှားနေပြီး၊ အခုဦးအောင်တိုးဥက္ကဋ္ဌဖြစ်တဲ့ မူကြမ်းရေးဆွဲသူများက မွန်းမံဦးတော့ မူကြမ်းရေးသူတွေက သနပ်ခါးလိမ်း၊ ပန်းပန်တာဘဲရှိမယ်။ မူလအခြေခံကိုက မှားနေတဲ့အခါကျတော့ အဲဒါက ဖွဲ့စည်းပုံကောင်းတခုတော့ ဖြစ်လာစရာအကြောင်းမရှိဘူးလို့သုံးသပ်တာပေါ့။

ဦးမိုးဇော်

ဖယ်ခုံမြို့နယ်က ကယမ်းအမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခွန်မားကိုဘန်က မြန်မာအစိုးရအနေနဲ့ အခုလို ဒီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်ရေးကို တဖွတ်ထိုးဆောင်ရွက်နေတာကို ပြည်သူတွေနဲ့နိုင်ငံတကာက လက်ခံမှာမဟုတ်ဘူးလို့အောက်ပါအတိုင်းပြောပါတယ်။

ဦးခွန်မားကိုဘန်

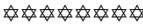
တိုင်းပြည်ရဲ့အာဏာ မူလပိုင်ရှင်အစစ်အမှန်ဟာ ပြည်သူလူထုဖြစ် တယ်။ လူထုက ၁၉၉၀မှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များကို ယုံကြည်စွာ အာဏာ လွှဲအပ်ထားပြီးဖြစ်တယ်။ အဲဒါတွေကို နအဖက လုံးဝဆန့်ကျင်တဲ့အ တွက်ကြောင့် ပြည်သူ့လူထုတရပ် လုံးကို စော်ကားလိုက်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ညီလာခံ ဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခုသူတို့ ရေးဆွဲမယ်ဆိုတဲ့ ရေးဆွဲရေး ကော်မရှင် ၅၄ ဦးဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒါက အားလုံးအတုအယောင်ဘဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါကို ပြည်သူ့လူထုက လက်ခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ နိုင်ငံတ ကာလည်း လက်ခံနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ သူက တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ရေးကို ကျောခိုင်းပြီးတော့ တဖွတ်ထိုး လုပ်ရပ်တခုဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်အဲ့လိုမြင်ပါတယ်။

ဦးမိုးဇော်

ဒါကတော့ဖယ်ခုံမြို့နယ်က ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးခွန်မားကိုဘန်ရဲ့အမြင်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လွတ်လပ်ရေးရပြီးအချိန်မှာ ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဟာ ပင်လုံ သဘောတူညီချက်ဖြစ်တဲ့ တိုင်းရင်းသားတန်းတူညီမျှရေးမရှိတာကြောင့် ပြည်တွင်းစစ်အရှိန်မြင့်မားခဲ့ရတယ်။ နောက် ၁၉၇၄ ဥပဒေဟာ ဒီမိုကရေစီမရှိတာကြောင့် ၁၉၈၈ မှာ လူထုအရေးတော်ပုံကြီးပေါ်ပေါက်ခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် နောက်ရေးဆွဲမည့် အခြေခံဥပဒေဟာ အရင်အခြေခံဥပဒေတွေရဲ့ အားနည်းချက်တွေအပေါ်မှာ သင်ခန်းစာယူသင့်တယ်လို့ ဦးခွန်မား ကိုဘန်ကတိုက်တွန်းထားပါတယ်။

(မှတ်ချက်။ ။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ (၁၉)ရက်နေ့တွင် ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့ အသံမှ ထုတ်လွှင့် ချက်ကို ဥပဒေရေးရာစာစောင် စာဖတ်ပရိတ်သတ်များအား ပြန်လည် တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်)

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ကွာခြားချက်အပေါ် ဆွေးနွေးသုံးသပ်ချက်

သတင်းနှင့်မှတ်တမ်းဌာန

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့်မြန်မာနိုင်ငံတို့ ဘယ်လိုကွာခြားချက်များရှိ သလဲဆိုတာကို ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့အသံမှ ဒေါ်အေးအေးမာက ထိုင်နိုင်ငံအခြေစိုက် မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများ ကောင်စီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးကို ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားပါတယ်။

ဒေါ်အေးအေးမာ

ပထမဦးဆုံး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနောက်ခံသမိုင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ထိုင်းနှင့်မြန်မာတို့ရဲ့ ကွာခြားချက်ကို သိပါရစေရင်။

ဦးအောင်ထူး

ထိုင်းနိုင်ငံမှာ စစ်အစိုးရမှ ဦးဆောင်ပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဩဂုတ်လ(၁၉)ရက်နေ့မှာ လူထုဆန္ဒခံယူပွဲပြုလုပ်သွားမှာဖြစ်တယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပတ်သက်ပြီးတော့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အနည်းငယ်ရှင်းပြချင်ပါတယ်။ လက်ရှိ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရဲ့ အားကောင်းချက်တွေက ပထမတစ် ချက်အနေနဲ့ပြောရရင် ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဟာ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကဲ့သို့ဘဲ တိုင်းပြည်ရဲ့အချုပ်အခြာအာဏာကို လူထုကပိုင်ဆိုင်တယ်ဆိုတဲ့အယူအဆ အခြေခံသဘော တရားကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးခြင်းဖြစ်တယ်။ အဓိကအားဖြင့် ဥပဒေပြုအာဏာကို အဓိက ကျင့်သုံးတဲ့အောက်လွှတ်တော် ကို လူထုကဆန္ဒမဲနှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားခြင်းခံရတဲ့ လူတွေနဲ့သာ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်တယ်။ အထက်လွှတ်တော်မှာလဲ တဝက်တိတိက လူထုဆန္ဒမဲ နှင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားခြင်းဖြစ်တယ်။ နောက်တဝက်က ခန့်အပ်ခြင်းစနစ်နှင့်သွားတာ ဖြစ်တယ်။ အဓိကအားဖြင့် တိုင်းပြည်၏အချုပ်အခြာအာဏာကို လူထုက ပိုင်ဆိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အသက်သွေးကြောကို ဆက်လက်ကျင့်သုံးသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ချက်က ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြဌာန်းထားတဲ့ နိုင်ငံသား များ၏အခြေခံအခွင့်အရေး များကို ဆက်လက်အာမခံချက်ပေးထားတယ်။ ဒါပြင် စိတ်ဝင်စား စရာကောင်းတဲ့ တချို့အခြေခံအခွင့်အရေးများ ကိုလည်း ထပ်ပြီးပြဌာန်းထားတာကို တွေ့ရပါ တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပြီးခဲ့တဲ့ ၉၇ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေ သက်တမ်းအတောအတွင်းမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ သမိုင်းအတွေ့အကြုံများအပေါ် အခြေခံပြီး ဒါမျိုးတွေ နောက်မဖြစ်အောင် **Sanction** သဘောနှင့် ပြဌာန်းချက်အသစ်များကို ထည့်သွင်းထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဥပမာအား ဖြင့် သတင်းဌာနတိုင်းရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းမလုပ်ရဘူးဆိုတာ ပြဌာန်းချက်မှာ ပါလာတယ်။ ဆိုလိုတာက သတင်းလုပ်ဆောင်ရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များက သတင်းသမားများ လိုက်နာ ရမည့်ကျင့်ဝတ် (ethic)ကလွဲရင် ကျန်သည့် သတင်းဌာနများ၏လွတ်လပ်ခွင့်များကို လုံးဝပိတ်ပင် ထားခြင်းမျိုးမလုပ်ရဘူးဟု ပြဌာန်းချက် များပါလာသည်။ နောင်အခါ နိုင်ငံရေးသမားများဟာ

သတင်းဌာနများ၏ပိုင်ဆိုင်ခွင့်များသို့ ရှယ်ယာဝင်တာမျိုး မလုပ်ရတော့ဘူး။ ဆိုတော့ သတင်းလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြဋ္ဌာန်းချက်အသစ်ပေါ်လာတာဖြစ်တယ်။

နောက်တချက်က အခြေခံအခွင့်အရေးများအခန်းအောက်မှာ ထိုင်းနိုင်ငံသားများ၏အိမ်ယာမဲ့ ဖြစ်ခြင်းမှ စောင့်ရှောက်ရမယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံသားများဟာ အိမ်မဲ့ယာမဲ့မဖြစ်ရဘူးလို့ ပြဋ္ဌာန်းချက် များပါလာတယ်။ နောက် အစိုးရ အရာရှိများက လွတ်လပ်စွာစုဝေးပြီး အရေးဆိုခွင့်ရှိရမည်။ အစိုးရအရာရှိများက အစိုးရနှင့်ညှိနှိုင်းခွင့်ရှိရမယ်။ ဒါအရင်ကမပါသည့်အခွင့်အရေးဖြစ်တယ်။ တိုင်းပြည်ဝန်ထမ်းများက လူမှုဖူလုံရေးအကျိုးခံစားခွင့်များကို အစိုးရကသတ်မှတ်ပေးရမယ်။ ဒါကို မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ဖွဲ့စည်းပုံမှာ လုံးဝမစဉ်းစားသေးသည့် အချက်တချက်ဖြစ်တယ်။ ဒီလို အခွင့်အရေး မျိုးကို ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ထည့်သွင်းအာမခံထားပါတယ်။

တတိယအချက်က နိုင်ငံရေးအရ လူထု၏တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပတ်သက်မှုများကို ခွင့်ပြုထားတယ်။ ဆိုလိုတာက နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်တိုင်းမှာ လူထုကပါဝင်ပတ်သတ်နေရမယ်။ ဥပမာအားဖြင့် လူထုတစ် သောင်းက လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ထဲမှာ ဥပဒေကြမ်းတင်ရန်အဆိုပြု နိုင်တယ်။ လူတစ်သောင်းက လက်မှတ်ရေးထိုးလျှင် နိုင်ငံရေးအရာရှိများ၊ ပါလီမန်ကိုယ်စား လှယ်များအပါအဝင် အရေးယူရန်၊ ဖြုတ်ချရန်အဆိုတင်သွင်းနိုင်တယ်။ နောက် နိုင်ငံတကာ သဘောတူစာချုပ်များကို လက်မှတ်ရေးထိုးမည်ဆိုလျှင် လက်မှတ်မထိုးခင်မှာ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရမှ ထိုင်းနိုင်ငံသားများထံမှ သဘောတူညီချက်ရယူရမည်။ ဒီပြဋ္ဌာန်းချက်များဟာ ထိုင်းပြည်သူလူထုများအား နိုင်ငံရေးအရ တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုသည့်ပြဋ္ဌာန်း ချက်များဖြစ်သည်။ နောက်တချက်က ဥပဒေစိုးမိုးရေး ၏အသက်သွေးကြောကို ကျင့်သုံးသည့် လွတ်လပ်သည့်တရားစီရင်ရေးကို ဆက်လက်တည်ရှိနေသည်။ အခြေခံဥပဒေတရားရုံး၊ အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာတရားရုံး၊ တရားရုံးချုပ် စသည့်လွတ်လပ်တဲ့တရားရုံး (၃)ရုံးက ဆက် လက်တည်ရှိနေတယ်။ နောက်တခုက အစိုးရနှင့်ဆက်စပ်သည့် တိုင်းပြည်အဆောက်အအုံများ (Government Institution) က ၁၉၉၇ ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် တည်ရှိသည့် အတိုင်း ဆက်လက်တည်ရှိနေတယ်။ အစိုးရဝန်ထမ်းအရာရှိများ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့်အရာရှိ ဆိုတာဆက်လက်ရှိနေတယ်။ နောက်တခါ အမျိုးသားအဂတိ လိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်လည်း ဆက်ရှိနေတယ်။ အဲ့လိုဆက်ရှိ ခြင်းအားဖြင့် တရားရုံးလွတ်လပ်မှုစနစ်ဆက်ရှိခြင်း၊ လူထုကော်မရှင်ဆက်ရှိခြင်းအားဖြင့် ဘာအကျိုးရှိလာသလဲ ဆိုတော့ မတရားသည့်အမှုများ မပေါ်ပေါက်အောင် ဟန့်တားရာရောက်သည်။ အစိုးရအရာ ရှိများ မဟုတ်တာ လုပ်လာလျှင် အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ယန္တရားများ ဆက်ရှိနေသည်။

နောက်ဆုံးတချက်က ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပြင်ဆင်နိုင်ခွင့် ဆက်ပေးထားခြင်းရှိတယ်။ ဒီဖွဲ့စည်းပုံမှာ တစ်ခုတရားအားနည်းချက်များ ပါလျှင် ပြင်ဆင်နိုင်ဖို့ ပြဋ္ဌာန်းထားတယ်။ ဖွဲ့စည်းပုံကို အတည်ပြုမယ်။ ပြီးတော့ ရွေးကောက်ပွဲကိုကျင့်ပမယ်။ နောက်ပြည်သူ့ အစိုးရတရပ်ပေါ်လာသည့်အခါတွင် ဒီဖွဲ့စည်းပုံကို ပြင်သွားမည်ဟု ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီမှ ဦးဆောင်ပြီး ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံကို ထောက်ခံကာ ပြည်သူလူထုက အတည်ပြုခဲ့တာဖြစ်တယ်။

နောက်တပိုင်းက ထိုင်းနိုင်ငံ၏ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပေါ်ပေါက်လာပုံဖြစ်စဉ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိလုပ်နေသည့် ဖွဲ့စည်းပုံရေးဆွဲနေသည့်ဖြစ်စဉ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် နောက်ခံကွားခြားချက် ရှိနေတာကို တွေ့ရပါတယ်။ အနည်းငယ်ပြောချင်ပါတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ စစ်တပ်က အာဏာ သိမ်းခဲ့သည်ဆိုသောလည်း အရပ်သားအစိုးရကို ဆက်လက်ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ သက်ဆိုင်ရာ လူထုဌာနများတွင် စစ်တပ်က မည်သည့်စစ်ဗိုလ်ချုပ်မှ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုမရှိပေ။ မူလရှိနေသည့် အစိုးရယန္တရားများဆက်ရှိနေတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာက စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းပြီးတော့ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားအကုန်လုံးတွင် စစ်တပ်ကဝင်ထိုင်နေကြတယ်။ နောက်တချက်က ထိုင်းနိုင်ငံတွင် စစ်အစိုးရတက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသောလည်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြဌာန်းမှုများကို ဝင်ရောက်ထိန်းချုပ်ရန် မည် သည့်ဥပဒေပြဌာန်းချက်များမရှိပေ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာတော့ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့်ပတ်သက်ပြီးပြဌာန်းထားတဲ့ ၅/၉၆ ဥပဒေ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အယူအဆများကို ဆွေးနွေးပြောဆိုသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထောင်ဒဏ်အနှစ် (၂၀) ချမှတ်တာကို ခံရမှာဖြစ်တယ်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းခဲ့သော်လည်း သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်များ ဆက်ရှိနေတယ်။ သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်များ၊ ရုပ်မြင်သံကြားများကို ပုံမှန်ဆက်လှည့်ပေးထားတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲနေသော်လည်း ဒီအခွင့်အရေးတွေကို ပိတ်ပင်ထားတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို လွတ် လပ်စွာ ဝေဖန်ခွင့်၊ ရှုတ်ချခွင့်၊ အကြံပေးခွင့်ရှိတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘာအခွင့်အရေးမှမရှိဘူး။ နောက်ဆုံးတချက်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံမှာ လူထုစုဝေးခွင့်ရှိတယ်။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်လုပ်ခွင့်ရှိတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ လုံးဝလုပ်ခွင့်မရှိဘူး။ ဒီအခြေခံရူထောင့်တွေအရ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ပေါ်ပေါက်ရေးဖြစ်စဉ်မှာ ထိုင်းနှင့် မြန်မာကွားခြားပါတယ်။

ဒေါ်အေးအေးမာ

ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ရွေးကောက်ပွဲကို ပြည်သူလူထုက လက်မခံရင်ရော။

ဦးအောင်ထူး

နောက်စည်းကမ်းချက်တခုက အကယ်၍ လက်ရှိစစ်အစိုးရဦးဆောင်ရေးဆွဲသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို လူထု ကလက်မခံဘူး၊ ဆန္ဒခံယူပွဲကို ပယ်ချလိုက်မယ်ဆိုရင် အရင်ဖွဲ့စည်းပုံထဲက တခုကို ပြန်ကြည့်ရန်ကြိုးစားသွားမှာ ဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၉၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြန်လည်စိစစ်ပြီး ယူသုံးသွားမည်ဆိုသည့် သဘောမျိုး ကို ပြဌာန်းထားကြသည်။ အခုလက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို လူထု (၅၀)ရာခိုင်နှုန်းကျော် ထောက်ခံမည်။ (၄၀)ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ကန့်ကွက်မည်။ ကန့်ကွက်မဲက များလာတာကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့်များ လာသလဲလို့ သုံးသပ်ကြည့်သည့်အခါ အဓိကအားဖြင့် ၁၉၉၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အများအားဖြင့်ကြိုက် ကြပါတယ်။ အဲ့လိုကြိုက်တဲ့လူထုက မျော်မှန်တယ်။ လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံကို ပယ်လိုက်မယ်၊ ငြင်းလိုက်မယ်ဆိုရင် ၁၉၉၇ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြန်လည်အသက်ဝင် လာမှာဖြစ်တယ်။ ဒုတိယတချက်က ထိုင်းနိုင်ငံမှာရှိသည့် လူလတ်တန်းစားများက လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံတွင် ပါရှိသည့် ဒီမိုကရေစီယန္တရားများကို သူတို့ကမကြိုက်ဘူး၊ ဥပမာ အားဖြင့်

ဆီးနိတ်လွှတ်တော်အမတ်များ၏တဝက်ကို ရွေးချယ်ခန့်အပ်တာကို သူတို့ကမကြိုက်ဘူး။ ဒါကို ဒီမိုကရေစီအားကောင်းအောင် လုပ်သည့်အတွက်ကြောင့် မထောက်ခံဘူးဖြစ်တယ်။ တချိန်တည်းမှာ ဝန်ကြီးချုပ်တက်ဆင်ကို ထောက်ခံသည့်လူထုများရှိနေသေးသည်။ တက်ဆင်ပြုတ်ချလိုက်ခြင်းကို မကျေနပ်သည့်အခါ မထောက်ခံသည့်ပုံကို မဲထည့်ကြသည်။ နောက်အာဏာသိမ်းအစိုးရက ရေးဆွဲထားသည့်ဖွဲ့စည်းပုံဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် လက်မခံနိုင်ဘူးဆိုသည့်အတွက် ကန့်ကွက်မဲထည့်ကြသည်ကိုလည်း တွေ့ရသည်။ နိဂုံးချုပ်အားဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဟာ အလုပ်ဖြစ်မဖြစ်ဆိုတာ စောင့်ကြည့်ရမှာဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့် စောင့်ကြည့်ရမလဲဆိုတာ ဒီဇင်ဘာနောက်ဆုံးထားပြီးတော့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ပွဲကျင့်ပပေးမည်ဟု စစ်အစိုးရ၏ ကတိဟာ ဖြစ်လာမလား၊ ရွေးကောက်ပွဲပြီးသည့်အခါတွင် ထိုင်းစစ်တပ်များက တကယ်ပဲ အာဏာလွှဲပြီးတော့ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ တိုင်းပြည်ကိုထူထောင်မလားဆိုတာကို စောင့်ကြည့်ရမှာဖြစ်သည်။

ဒေါ်အေးအေးမာ

အခုအခြေအနေမျိုး နှိုင်းယှဉ်ချက်များမှာ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းမှု ဘယ်သူက ကတိတည်ပြီးတော့ ဘယ်သူက ဘယ်လိုမျိုးဖြစ်သလဲ။

ဦးအောင်ထူး

အခုအချိန်ထိ ထိုင်းနိုင်ငံ၏စစ်အစိုးရနှင့် မြန်မာနိုင်ငံစစ်အစိုးရတို့၏ နှိုင်းယှဉ်ချက်ကတော့ ထိုင်းအစိုးရက သူပေးထားသည့်ဂတိအတိုင်း တောက်လျှောက်လုပ်ဆောင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုင်းစစ်အစိုးရက ဒီမိုကရေစီ အခြေခံကို မဖောက်ဘူး။ လူထုရဲ့အချုပ်အခြာအာဏာကို မဖောက်ဘူး။ ထိုင်းအမျိုးသားစီးပွားရေးကိုလည်း မဖျက်ဆီးဘူး။ ထိုင်းနိုင်ငံဟာ ပုံမှန်အတိုင်းဆက်လက်တည်နေတာကိုတွေ့ရပါတယ်။ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်တပ်က လွှတ်တော်ထဲမှာရော၊ အစိုးရအဖွဲ့ထဲမှာရော စစ်တပ်ကနေပြီး နေရာဝင်ရန် အလားအလာရှိသည်ကို လုံးဝမတွေ့ရပေ။ စစ်ခေါင်းဆောင်များသည် အကယ်၍ နိုင်ငံရေးအာဏာလိုချင်သည်ဆိုလျှင် စစ်တပ်ထဲမှ ထွက်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲဝင်ကာ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းအတိုင်း သွားရမှာဖြစ်သည်။ အခုအချိန်ထိ စစ်တပ်၏လှုပ်ရှားမှုများသည် လူထုအပေါ်တွင်လည်း ဂတိတည်ပြီးတော့ဖြစ်သင့်ဖြစ်ထိုက်သည့် အရပ်သားအုပ်ချုပ်ရေးမှုအပေါ် တနည်းအားဖြင့် လူထုအုပ်ချုပ်ရေးလမ်းကြောင်းကိုသာ ဆက်သွားနေခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ကို စစ်တပ်က ဒီအတိုင်းဆက်သွားမလားဆိုတာကိုတော့ လာမည့်ဒီဇင်ဘာလနောက်ပိုင်းတွင် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲပြီးသည့်အခါ အာဏာလွှဲပြောင်းပေး မပေးဆိုတာကိုတော့ ဆက်စောင့်ကြည့်ဦးမည်ဖြစ်တယ်။

ဒေါ်အေးအေးမာ

ဟုတ်ကဲ့၊ ဦးအောင်ထူးကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါတယ်။

(မှတ်ချက်။ ။ ဒီမိုကရက်တစ်မြန်မာ့အသံမှ ထုတ်လွှင့်ချက်ကို ဥပဒေရေးရာစာစောင် စာဖတ်ပရိတ်သက်များအား ပြန်လည်တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။)

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး

PO Box 144 Mae Sod Post Office Tak Province 63110 Thailand

Tel : Fax (66) (055) : 542 910

E-mail : blcsan@ksc.th.com; Website : www.blc-burma.org

**နအဖ သာသနာရေး ဝန်ကြီး၏ ခြိမ်းခြောက်မှုနှင့် ဆက်စပ်၍
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ရှေ့နေကြီးများသို့ ဣန္ဒာရပ်ခံပန်ကြားချက်**

၁။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတွင် သံဃာတော်အရှင်သူမြတ်များ ဦးဆောင်လျက် ငြိမ်းချမ်းမှု အခြေခံပေါ်၌ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အကောင်းဘက်သို့ ဦးတည်သောအပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်စေရန်လူထုဆန္ဒထုတ်ဖော်ပွဲများ ခြိမ်းခြံခံခဲ့ရသည့် ကျင်းပလျက်ရှိသည်။ ဤကြိုးပမ်းချက် များစနစ်တကျ ထမြောက်အောင်မြင်ပြီး ဥပဒေစိုးမိုးမှု အခြေခံပေါ်တွင် လွတ်လပ်၊ တရားမျှတ၍ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိသော ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံပေါ်ပေါက်လာစေရန် ပြည်တွင်းရှိ ရှေ့နေကြီးများနှင့် ဥပဒေပညာရှင်ကြီးများသည် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍတရပ်မှ ပါဝင်သင့်ပါသည်။ အထူး သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ နအဖ၏ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဆိုသူက လူထုအစုအဝေးများကို ဓမ္မစက်နှင့် မရလျှင် အာဏာစက်ကို အသုံးပြုကာ တည်ဆဲဥပဒေများအရ နှိမ်နင်းသွားမည်ဟု ကြိမ်းဝါးနေသော ကာလမျိုး တွင်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေအရငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးမှုများကို ဖြိုခွဲခွင့်မရှိကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄၁ အရ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်အကြမ်း ဘက်မှုများကို ကျူးလွန်မှသာ ဖြိုခွဲခွင့်ရှိကြောင်း နှင့် ယင်းသို့ဖြိုခွဲရာတွင်ပင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၇ နှင့် ၁၂၈ များအရသာ ဖြိုခွဲနိုင်ကြောင်း ရှေ့နေကြီးများအားလုံး အသိဖြစ်သည်။

၂။ ဘားကောင်စီဟု ခေါ်တွင်သော ရှေ့နေအသင်းကြီးသည် မဆလခေတ်တလျှောက်လုံး အာဏာပိုင်များကို ဦးညွှတ်ခြင်းမရှိဘဲ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်ပြည့်စုံစွာ ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ရှစ်လေးလုံး လူထုအရေးတော်ပုံကြီး ဖြစ်ပွားခဲ့သောအခါတွင်လည်း အထင်ကရဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ယခင်က ဘားကောင်စီ၏ဥက္ကဋ္ဌမှာ အစိုးရရှေ့နေချုပ်ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ဂုဏ်ထူးဆောင်သာဖြစ်ခဲ့ပြီး ရှေ့နေအသင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းခံရသော ရှေ့နေကြီးများက လက်တွေ့ ဦးဆောင်ခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘားကောင်စီမှာ ရှေ့နေထု တစ်ရပ်လုံး၏ အားထားရာဖြစ် ရုံသာ မက မဆလအစိုးရက အတိုက်အခံနိုင်ငံရေးအင်အားစုများအပေါ် မတရား ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီးအရေး ယူမှုများကို တရားခွင့်များ တရားရုံးများ၌ တတ်စွမ်းသမျှ ခုခံကာ ကွယ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ လူထု၏ လေးစားကြည်ညိုမှုများ အထိုက်အလျှောက် ရရှိခဲ့သည်။

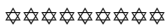
၃။ ၁၉၈၈ ခုနှစ် စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဘားကောင်စီ၏ ဦးဆောင်မှု တခုလုံးကို နအဖက လုံးဝထိမ်းချုပ် လိုက်သဖြင့် ဘားကောင်စီမှာ အဆိပ်မရှိသော မြွေကဲ့သို့ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ရှေ့နေထုကို အကာအကွယ်ပေးရမည့် အစိုးရရှေ့နေများကို ဖိနှိပ်ရန် ကိရိယာတရပ်ကဲ့သို့ဖြစ်လာသည်။ ရှေ့နေလိုင်စင် မတရား အသိမ်းခံရမှုများ၊ ဖမ်းဆီးဖိနှိပ်ခံရမှုများ၊ ချိုးနှိမ် ဂုဏ်သိက္ခာချခံရမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ရှေ့နေများ ကိုယ်တိုင်၏ ၁၀လုံခြုံမှု ကင်းမဲ့သွားပြီး အင်အားချည့်နဲ့လာသဖြင့် ၎င်းတို့က အကာအကွယ်ပေးစောင့်ရှောက်ရမည့် ပြည်သူလူထု အနေဖြင့် တရားမျှတမှုကို ရှာဖွေရန်မဖြစ်နိုင်တော့ခြေ။ တရားစီရင်ရေး မဏ္ဍိုင်တည်မတ်လာ အောင်လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် အနေအထားမှာလည်း များစွာပင်အားနည်းသွားခဲ့ရသည်။

၄။ မြန်မာနိုင်ငံကဲ့သို့ စစ်အာဏာရှင်သမတ မူရှာရပ်ပိ၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင်ရှိနေသော ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတွင် မကြာသေးခင်သောလများ အတွင်းမှာပင် သောင်းနှင့်ချီသော ရှေ့နေကြီးစု ပေါင်းပါဝင်တိုက်ပွဲဆင်နွှဲကာ လွတ်လပ်သော တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်ကို တည်ဆောက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ တနိုင်ငံလုံးအနေဖြင့် စစ်အာဏာရှင်၏ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှ မလွတ်မြောက်သေးသော်လည်း ပါကစ္စတန်တွင် လွတ်လပ်၍ တောင့်တင်းခိုင်မာလာသော တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်က လူထု၏ အခွင့်အရေးများကို တိုးမြှင့်အကာအကွယ်ပေးနိုင်လာသည်။

၅။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ယခုအခါ သံဃာတော်များ၏ ဦးဆောင်မှု အောက်တွင် လူထုကြီးတရပ်လုံး နိုးကြားနေမှုကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ လည်းကောင်း၊ ဥပဒေကြောင်းအရ သံဃာတော်များနှင့် လူထုကို ထိထိရောက်ရောက် အကာအကွယ်ပေးရန် လိုအပ်လာပြီဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ လူထုတရားမျှတမှုခံစားနိုင်ရေးအတွက် လွတ်လပ်သော တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်ကို အမြန်ဆုံး စိုက်ထူရန် အခြေအနေက တောင်းဆိုလာပြီဖြစ်၍ လည်းကောင်း၊ အောက်ပါအတိုင်း အဆောတလျင်ဆောင်ရွက်ကြပါရန် တိုက်တွန်းပန်ကြားအပ်ပါသည်။

- (က) နအဖ ၏ ထိမ်းချုပ်မှုအောက်မှ ကင်းလွတ်သော တနိုင်ငံလွှမ်းခြုံစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် လွတ်လပ်သော ရှေ့နေအသင်းကြီးတသင်း အမြန်ဆုံးဖွဲ့ စည်းကြပါရန်။
- (ခ) အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ အပါအဝင် လူ့အလွှာများကို ကိုယ်စားပြုသော အခြားအလားတူ လူထုအသင်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းပေါ်ပေါက်လာရေးကို ဥပဒေကြောင်းအရ ပိုင်းဝန်းပံ့ပိုးပေးပါရန်။
- (ခ) သံဃာတော်များ ဦးဆောင်သည့် ငြိမ်းချမ်းသော လူထုလှုပ်ရှားမှုကြီးများကို ဥပဒေကြောင်းအရ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပေးပါရန်။
- (ဂ) လွတ်လပ်၍ ဘက်မလိုက်သော တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင် ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် သံဃာတော် များ၊ လူထုများ၊ တရားမျှတမှုကိုလိုလားသော တရားသူကြီးများနှင့် လက်တွဲကြိုးပမ်းဆောင် ရွက်ရန်။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများကောင်စီ နေ့စွဲ။ စက်တင်ဘာ (၂၅) ရက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်
အသေးစိပ်သိလိုပါလျှင် ဆက်သွယ်ရန်
ဦးအောင်ထူး၊ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး၊ တယ်လီဖုန်း ၆၆ (၀) ၈၁ ၅၃၃ ၀၆၀၅

တူရကီနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံး၏ အခြေအနေသည် မြန်မာ့တရားစီရင်ရေးအတွက် သင်ခန်းစာယူစရာလား

တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာ သုတေသနပြုအဖွဲ့
ပြည်ထောင်စုဥပဒေအကယ်ဒမီကျောင်း

တူရကီနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းတွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံးက တိုင်းပြည်ရဲ့တည်ငြိမ်မှုနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို မည်ကဲ့သို့အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသော စာတမ်းဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တူရကီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဆိုင်ရာ တရားရုံးကဲ့သို့ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ရှိသော တရားရုံး မရှိသောကြောင့် တူရကီဥပဒေမဟာ မြန်မာနိုင်ငံ အတွက် သင်ခန်းစာနမူနာတခု ဖြစ်နိုင်ပါ့မလားဟု မေးစရာရှိသည်။ ဤစာတမ်းက တူရကီနိုင်ငံ တွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော နိုင်ငံရေးအကျပ် အတည်းကို ၎င်း၏ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ တရားရုံးကမည်ကဲ့သို့ ဖြေရှင်းပေးခဲ့ပုံကိုဖော်ပြထားပြီး အနာဂါတ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ တရားရုံးတခု တည်ထောင်ခြင်းအားဖြင့် အလားတူ တိုင်းပြည်၏တည်ငြိမ်မှုနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေနိုင်မလား ဆိုသည်ကို အကြံပြုထားသော စာတမ်းတခုဖြစ်သည်။

တူရကီနိုင်ငံ၏ အထွေထွေအကျဉ်း

တူရကီနိုင်ငံသည် အာရှနှင့် ဥရောပတိုက် နှစ်တိုက်ကို ခွ၍တည်ရှိနေသော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ တူရကီနိုင်ငံကို ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီး အွတ်တိုမန်အင်ပါယာ ကျဆုံးပြီးနောက် ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် **မာစတာဖာ ခေမာ အာတာတာဂ်** ကတည်ထောင်ခဲ့သည်။ အန်ကာရာ သည် ၎င်း၏ မြို့တော်ဖြစ်ပြီး အကြီးဆုံးမြို့လည်းဖြစ်သည်။ တူရကီနိုင်ငံ၏ လူဦးရေသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် (၇၆.၆)သန်းရှိပြီး လူဦးရေ၏ (၉၉%)သည် ဆွန်နီ မွတ်ဆလင်များဖြစ်ကြသည်။ တူရကီ ဘာသာစကားသည် တူရကီ၏ တခုတည်းသော ရုံးသုံးဘာသာဖြစ်သည်။

တူရကီ၏နိုင်ငံရေးစံနှစ်

တူရကီနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက တိုင်းပြည်၏ ဥပဒေစံနှစ်၊ အစိုးရ၏လုပ်ငန်းဆောင် တာများကို ချမှတ်ထားပေးပြီး တူရကီကို တပြည်ထောင်စံနှစ်အဖြစ် ဖန်တီးထားပေးသည်။ ၎င်းဖွဲ့ စည်းပုံကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် လူထုဆန္ဒခံ၏ပွဲကျင်းပ၍ အတည်ပြုခဲ့သည်။ တူရကီနိုင်ငံသည် ကိုယ်စားပြုဒီမိုကရေစီစံနှစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။ နိုင်ငံ၏ ဥဿုဂ်သည်သမ္မတ ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ အဓိကလုပ်ငန်းဆောင်တာသည် အခမ်းအနားတက် တာဝန်သာဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သမ္မတထံတွင် ဥပဒေအားလုံးကို ပယ်ချနိုင်သော ဗီတိုအာဏာနှင့် အစိုးရ အရာရှိဝန်ထမ်းများကို ခန့်အပ်နိုင်သော အာဏာရှိသည်။ သမ္မတကို ပါလီမန်က ရွေးချယ် တင်မြှောက်ရပြီး ပါလီမန် အမတ်တစ်ဦးဖြစ်ရန်မလိုပေ။ ၎င်း၏သက်တမ်းမှာ ၇-(ခုနှစ်) နှစ် ဖြစ်သည်။

အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ၎င်း၏ ကက်ဘိနက်အဖွဲ့က ကျင့်သုံးသည်။ ဥပဒေပြု အာဏာကို တူရကီ၏ တခုတည်းသော လွှတ်တော်ဖြစ်သော တူရကီအမျိုးသား လွှတ်တော်က ကျင့်သုံးသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် သာမန်အားဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပြီး

လွှတ်တော်အမတ် တဦးဖြစ်ရန်မလိုပေ။ ဝန်ကြီးချုပ်များနည်းတူ ဝန်ကြီးများကလည်း လွှတ်တော်အမတ် ဖြစ်ရန်မလို အပ်ပေ။ ပါလီမန် နေရာ ၅၅၀ အတွက် ပါတီကိုယ်စားပြုစံနစ်ဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်များကို (၅)နှစ် သက်တမ်းအတွက် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော နိုင်ငံ

တူရကီကို လွတ်လပ်သော သမ္မတနိုင်ငံ အဖြစ်စတင်ထူထောင်စဉ်ကတည်းက ဘာသာရေးကို အခြေ မခံသော စနစ်ကို အစပျိုးခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံကိုထူထောင်ခဲ့သော **မာစတာဖာ မေမာ အာတာတာက** က မွတ်ဆလင်အဓိကနေထိုင်သော တူရကီနိုင်ငံသည် ဘာသာရေးကို အခြေ မခံသော ခေတ်မှီသော နိုင်ငံဖြစ်ရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမျိုးသီးများအား ဖိနှိပ်မှုကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ အနောင်တိုင်း ဝတ်စားဆင်ယင်မှု၊ ဥပဒေ၊ အက္ခရာတို့ကို မိတ်ဆက် ပေးခြင်း၊ အစ္စလာမ်မစ်အဆောက်အဦးများ ကိုဖျက်သိမ်းခြင်း စသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ တူရကီနိုင်ငံသည် ဘာသာရေးကို အခြေမခံသည့် တင်းကြပ်သော မူပေါ် အခြေခံ၍ တည်ထောင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံ၏သမ္မတများသည်အစဉ်သဖြင့် ဘာသာရေးအစွန်းမရောက် သူများသာဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ တူရကီနိုင်ငံက အစိုးရအဆောက်အဦး၊ စာသင်ကျောင်းနှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် ဘာသာရေးအထိမ်းအမှတ် ဖြစ်သောအမျိုးသားများ ဦးထုပ်ဆောင်းခြင်း နှင့်အမျိုးသမီးများ ခြုံပဝါခြုံခြင်းကို ဥပဒေဖြင့် တားမြစ် ထားသည်။

တူရကီနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ တရားရုံး

တူရကီနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ တရားရုံးသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သော အငြင်းပွား မှုများအတွက် အမြင့်ဆုံး တရားရုံးဖြစ်သည်။ ထိုတရားရုံးက ပါလီမန်မှပြုပြန်ရေးသော ဥပဒေများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အမိန့်များ၊ ပါလီမန်၏ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုင်ရာကိစ္စများကို ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ညီညွတ်မှုရှိမရှိ သုံးသပ်စစ်ဆေး ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းပေးသည်။ လိုအပ်လာလျှင် နိုင်ငံတော် သမ္မတနှင့် အစိုးရဝန်ကြီးများကြားဖြစ်ပွားသော အငြင်းပွားမှုများ ကိုကြားနာ ဖြေရှင်းရန်အတွက် အမြင့်ဆုံးတရားရုံးအဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ နိုင်ငံရေးပါတီ များက ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော မူစည်းမျဉ်းကိုဆန့်ကျင်ခြင်း သို့မဟုတ် ခွဲထွက်ရေးအ တွက်ပြုမူပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်လာပါက ၎င်းတို့အား ငွေကြေးဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုများကို ဖြတ်တောက် ပစ်ရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံးတွင် အာဏာရှိသည်။

တူရကီနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းကိုဖြစ်ပေါ်စေသော အကြောင်းအရင်းများ

လက်ရှိသမ္မတ **အာမက် နက်ဒက် ဆီဇာ** သည် ၂၀၀၀ခုနှစ် မေလတွင် ရွေးကောက်ခံရပြီး ၂၀၀၇ မေလတွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် သမ္မတ အသစ်ရွေးချယ်ရန် စီစဉ်ရာမှ ပြဿနာဖြစ်ပေါ် လာခြင်းဖြစ်သည်။ တူရကီတွင် လက်ရှိ အာဏာရ ပါတီသည် အစ္စလာမ်မစ် ကွန်ဆာဗေးတစ် တရားမျှတရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ (AKP) ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ၂၀၀၂ အထွေထွေရွေးကောက် ပွဲတွင် အပြတ်သတ်အနိုင်ရခဲ့ပြီး ပါလီမန် ထိုင်ခုံအားလုံး ၅၅၀ ရှိသည့်အနက် ၃၅၃ နေရာကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ အာဏာရ (AKP) ပါတီက အတိုက်အခံ ရစ်ပတ်ပလီကန် ပြည်သူ့ပါတီ (CHP) နှင့် မတိုင်ပင်ဘဲ ၎င်း၏ပါတီမှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး **အဗ္ဗူလာ ဂူလ်** အား လာမည့် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ အတွက် အမည်စာရင်းတင်သွင်းလိုက်သည်။

ပါလီမန်က ပထမအကြိမ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို မေလ ၂၇ရက်နေ့ ၂၀၀၇ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ၎င်းရွေးကောက်ပွဲတွင် **အဗ္ဗဒူလာဂူလ်း** က တဦးသာ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီးနောက် သမ္မတ သက်တမ်းရာထူး အတွက် အနည်းငယ်သာ လွှဲချော်ခဲ့သည်။ ပါလီမန်မှတ်တမ်းအရ သမ္မတရွေး ချယ်ရာတွင် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ပေါင်း ၃၆၁ ဦးတက်ရောက်ခဲ့သည့်အနက် ၃၅၂ ယောက်က (AKP) ပါတီဝင်ဖြစ်သည်။ **အဗ္ဗဒူလာဂူလ်း** က မဲပေါင်း ၃၅၇ မဲရရှိခဲ့ပြီး အနိုင်ရရှိရန်အတွက် လိုအပ်သော လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ သုံးပုံနှစ်ပုံ မဲအရေအတွက်ဖြစ်သော ၃၆၇ မဲရရှိရန် ၁၀ မဲသာလွှဲခဲ့ရသည်။ ဤပထမအကြိမ် သမ္မတရွေးချယ်ပွဲသည် တိုင်းပြည်၏ အမျိုးသားရေးဝါဒများ၊ ဘာသာရေးအခြေမခံသောဝါဒီများနှင့် အစ္စလာမ်မစ်ဝါဒီအခြေခံ AKP ပါတီတို့အကြားနိုင်ငံရေး တင်းမာမှုဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ အတိုက်အခံပါတီဖြစ်သော (CHP) ပါတီက အဗ္ဗဒူလာ ဂူလ်း အား သမ္မတလောင်းအဖြစ်အမည်စာရင်း တင်သွင်းရာတွင် ၎င်းပါတီနှင့် ဆွေးနွေးရန်ပျက်ကွက်မှုကြောင့် သမ္မတရွေးချယ်ပွဲကို သပိတ်မှောက်ခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ်ရွေးကောက်ပွဲပြုလုပ်ပြီးနောက် ၎င်းရွေး ကောက်ပွဲတွင် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၃၆၁ ဦးသာတက်ရောက်ခဲ့ပြီး တက်ရောက်ရန်လိုအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ ၃၆၇ ဦးမပြည့်သဖြင့် ၎င်းရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို တရားရုံးတွင် စိန်ခေါ် မည်ဟု ကြေငြာခဲ့သည်။

သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအပေါ် တူရကီတပ်မတော်၏စိုးရိမ်ပူပန်မှု

တူရကီတပ်မတော်က မိမိကို မိမိ တူရကီ၏ ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ကာကွယ်စောင့်ထိန်းသူအဖြစ်ခံယူထားသည်။ တူရကီတပ်မတော်က (AKP) အား အစ္စလာမ်မစ် အစီအစဉ်ရှိသည်ဟု မသိကာထားသည်။ ထို့ကြောင့် အကယ်၍ အဗ္ဗဒူလာဂူလ်းသာ သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပါက အစ္စလာမ်မစ်ဝါဒ၏ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကြီးထွားလာနိုင်ပြီး တိုင်းပြည်၏ ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော စံနှစ်ကို ခြိမ်းခြောက်လာနိုင်သည်ဟု စိုးရိမ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတရွေးကောက် ပွဲပြီးလျင်ပြီးချင်း တူရကီတပ်မတော်က ကြေငြာချက်တစောင်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုကြေငြာချက်တွင် တူရကီတပ်မတော်က တိုင်းပြည်၏ ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော စံနှစ်ကို ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် ဆောင်ရွက်မှုကို လုပ်ဆောင်ရန် အဆင်သင့်ဖြစ်သည်ဟုထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့သည်။ အစ္စလာမ်မစ်ဝါဒီ များနှင့် ဘာသာရေးအစွန်းမရောက်ဝါဒီများကြား လွန်ဆွဲပြိုင်ပွဲတွင်တူရကီတပ်မတော်က ဘာသာရေးအစွန်းမရောက်သူများဘက်မှ ပါဝင်နှံ့မည်ကို မမေ့ထားသင့်ဘူးဟုလည်း ကြေငြာခဲ့သည်။ သို့သော် (AKP) ပါတီက ၎င်းတွင် မည်သည့်လျှို့ဝှက်အစ္စလာမ်မစ် အစီအစဉ်မှမရှိကြောင်းနှင့် တူရကီစစ်တပ်၏ နိုင်ငံရေးတွင် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ရန်ခြိမ်းခြောက်မှုကို ပြင်းထန်စွာဝေဖန်ပြီး စစ်တပ်သည် အရပ်သားထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင်သာ ရှိသင့်ကြောင်း တုန့်ပြန်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဘာသာရေးအစွန်းမရောက်ဝါဒီများ၏စိုးရိမ်မှု

၂၇ မေ ၂၀၀၇ရက်နေ့တွင် တူရကီ၏ အကြီးဆုံးမြို့တော် အစ္စတန်ဘူးတွင် လူပေါင်း တစ်သန်းအထက် အစိုးရဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြပွဲကိုတက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဆန္ဒပြသူများက အစိုးရအား အစ္စလာမ်မစ် နိုင်ငံပြောင်းလဲရန်စီစဉ်နေသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ပြီး သမ္မတလောင်းအမည်စာရင်း တင်သွင်းမှုအပေါ် အတိုက် အခံပါတီနှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့မှုကို ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။

အငြင်းပွားသော သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအပေါ် တရားရုံးကကြားနာဆုံးဖြတ်ခြင်း

အတိုက်အခံ (CHP) ပါတီက သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် အထမြောက်ရန်လိုအပ်သော ပါလီမန် အမတ်များမပြည့်သဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်အား မတရားမဝင်ကြောင်း ကြေငြာပေးရန် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေရုံးသို့ တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ၎င်းက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ပထမအကြိမ်ရွေး ကောက်ရာတွင် လွှတ်တော်အမတ်အားလုံး၏ သုံးပုံနှစ်ပုံ ၃၆၇ ယောက်တက်ရောက်ရန် လိုအပ်သည်။ ပါလီမန်မှတ်တမ်းအရ ပထမအကြိမ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် လွှတ်တော်အမတ်ဦးရေ ၃၆၁ ဦးသာတက် ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းရွေးကောက်ပွဲသည် တရားမဝင်ဟုငြင်းဆိုခဲ့သည်။ AKP ပါတီကလည်း အစည်းအဝေးအထမြောက်ရန်လိုအပ်သော လွှတ်တော်၏ ပုံနှစ်ပုံကိုယ်စားလှယ် ဦးရေးမှာ ၁၈၄ ဦးသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် CHP ပါတီက ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်အားတရားရုံးတွင် စွဲဆိုခြင်းသည် နိုင်ငံရေးစိန်ခေါ်မှုသာ ဖြစ်သည်ဟု ပြန်လည်စွပ်စွဲတုန့်ပြန်ခဲ့သည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇေ (၁) ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတရားရုံးက ပါလီမန်၏ ပထမအကြိမ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲအား တရားဝင်မှုမရှိကြောင်းကြေငြာခဲ့သည်။ တရားရုံး၏စီရင်ချက်တွင် ပါလီမန်အမတ် ၅၅၀ ရှိသည့်အနက် သုံးပုံနှစ်ပုံ ရောက်ရန် အနည်းဆုံး အမတ် ၃၆၇ ဦးတက်ရောက်ရမည်။ သို့သော် ပါလီမန်၏ မှတ်တမ်းအရ အမတ် ၃၆၁ ဦးသာ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲရလဒ်သည် တရားဝင်မှုမရှိဟု စီရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံတရားရုံးက အငြင်းပွားနေသော သမ္မတရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို အဆုံးသတ်ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ တရားရုံး၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲရလဒ် အငြင်းပွားမှုကို ဖြေရှင်းခြင်းသည် တိုင်းပြည်၏ မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသော နိုင်ငံရေးတင်းမာမှုကို လည်း အဆုံးသတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤတကြိမ် တူရကီ ဖွဲ့စည်းပုံတရားရုံး၏ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်းသည် ယခုမှပထမအကြိမ် မဟုတ်ပါ။ ဤကဲ့သို့ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး အငြင်းပွားမှုကို အတိတ်ကလည်း အကြိမ်ကြိမ်ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့ဖူးသည့် အတွေ့အကြုံ ရှိခဲ့သည်။ ဥပမာ ၎င်း၏ ၇ မတ်လ ၁၉၈၉ ရက်စွဲပါ စီရင်ချက်အမှတ် ၁၉၈၉/၁၂ တွင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းများ၌ မွတ်ဆလင် အမျိုးသမီးများ ခြံပေါ်ခြံခြင်းသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်မညီဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

တူရကီ၏ ဖြစ်ရပ်ကိုလေ့လာကြည့်ပါက တူရကီ ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ တရားရုံးသည် တိုင်းပြည်၏ ငြိမ်သက်မှုကို ထိန်းသိန်းရာတွင် အဓိက အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်နေသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အကယ်၍ တူရကီ၌ ဤအငြင်းပွားမှုကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်သည့် အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းထားသော တရားရုံးသာ မရှိခဲ့လျှင် နိုင်ငံ၌ ဖြစ်ပွားနေသော တင်းမာမှုက ဒီထက်ပိုပြီးထန်လာနိုင်ပြီး တိုင်းပြည်၏ တည်ငြိမ်ရေးကိုပင် ပျက်ပြားစေနိုင်သည်အထိကြီးထွားလာနိုင်သည်။ ယခုပင် တပတ်သာကြာသော နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုက တူရကီ၏စီးပွားရေးကို အတော်ပင် ကျဆင်းသွားစေခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ရေးသည် တိုင်းပြည်၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တည်ငြိမ်မှုကို ထိန်းသိမ်း ပေးနိုင်သော ထိရောက်သော ယန္တရားဖြစ်သည် ဆိုလျှင် ငြင်းစရာ လိုမည် မထင်ပေ။ ထိုင်းဘုရင် ဘူမိဘော အဒူလ်ယာဒေဂျက် တရားသူကြီးများက တရားစီရင်

ရာတွင် အမှန်ကန်ဆုံး၊ တရားမျှတ ဆုံးစီရင်သင့်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက တိုင်းပြည်ကြီးလဲပြိုသွား နိုင်သည်ဟု ဆိုခဲ့ဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်သည် တိုင်းပြည်၏ငြိမ်သက်မှုနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် ထောက်တိုင်သဖွယ်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ၏တရားစီရင်ရေးနှင့် တူရကီ၏တရားစီရင်ရေးကို နှိုင်းယှဉ်လေ့ လာခြင်း

ကမ္ဘာပေါ်ရှိနိုင်ငံများကို ကြည့်မည်ဆိုလျှင် နိုင်ငံတိုင်းလိုလို၌ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ဆိုင်ရာ ကိစ္စများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ကိုင်တွယ် ပြေငြင်းနိုင်သော အာဏာအုပ်နှင်း ထားသည့် တရားစီရင်ရေး ယန္တရားရှိကြသည်ကို တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ရိုးရာ တရားစီရင်ရေးစနစ် (Common Law System) ကို ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံများတွင် ဆိုခဲ့သော ကိစ္စရပ်များ ကိုယ်တွယ် ပြေငြင်းနိုင်သော စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို အမြင့်ဆုံးတရားရုံးတွင် အုပ်နှင်း ထားလေ့ရှိပြီး ရောမဥပဒေစနစ် (Civil Law System) ကို ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံများတွင်မူ ဆိုခဲ့သော ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ပြေငြင်းရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံး ဆိုပြီးသီး သန့်တည်ထောင်ထားကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

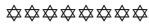
မြန်မာ့တရားစီရင်ရေးကို ကြည့်မည်ဆိုလျှင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ပတ်သက်၍ ပေါ်ပေါက် လာ သော အငြင်းပွားမှုများ၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများ စသည့်ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ဖြေ ငြင်းနိုင်သော အာဏာအုပ်နှင်းထားခြင်းခံရသည့် တရားရုံးများမြန်မာ့တရား စီရင်ရေးသမိုင်းတလျှောက် မရှိခဲ့ဖူးပေ။

လက်ရှိမြန်မာ့တရားစီရင်ရေးနှင့် တရားရုံးများကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တရားစီရင်ရေးဥပဒေ နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ ဥပဒေအမှတ် ၅/၂၀၀၀ အရ တည် ထောင်ထားသည်။ ၎င်းတရားစီရင်ရေးဥပဒေက တရားရုံးချုပ်နှင့် လက်အောက်တရားရုံး အသီးသီးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင် ပေးထားသည်။ မည်သည့်တရားရုံးကမျှ နအဖ၏ ဥပဒေများ ကို သုံးသပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသောအာဏာနှင့် အစိုးရ၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်များကို ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိမရှိကို သုံးသပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသော အာဏာမျိုး အုပ်နှင်းထားခံရခြင်းမရှိပါ။ မြန်မာ့တရားရုံးများက တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းများကို လွတ်လပ်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပဲ စစ်အစိုးရ၏ ထိန်းချုပ်မှု အောက်လုံးလုံးကျရောက်နေသည်။ တရားသူကြီး များက တရားစီရင်ရာတွင် အထက်အမိန့် အရ စီရင်ရတာပါဟု ရံဖန်ရံခါ ဝန်ခံလေ့ရှိကြသည်။ ၂၀၀၀ပြည့်နှစ် တရားစီရင်ရေးဥပဒေက တရားသူကြီးများ၏ ရာထူးနေရာတည်မြဲမှုနှင့် လစာကို အာမခံထားပေးခြင်းမရှိ သောကြောင့် တရားသူကြီးများက သူတို့၏ထမင်းအိုးမြဲဖို့အတွက် အထက် အမိန့်ကို နှာခံရုံမှတစ်ပါး အခြားရွေးချယ်စရာလမ်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိမြန်မာ့တရားရုံးများက နအဖ ခေါ် စစ်အာ ဏာရှင်အစိုးရ၏ ဥပဒေများကို အာဏာသက်ဝင်စေသော ယန္တရားမျှသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုလျှင်မမှားပါ။

တရားစီရင်ရေးက လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တည်ငြိမ်မှုနှင့်သေဝပ်မှုကို ဖော်ဆောင်ပေးရာ တွင် အဓိကကျသော ယန္တရားတခုဖြစ်သည်ဆိုသည်ကို တူရကီနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်း ပြဿနာက သက်သေထူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုက စီးပွားရေးတိုးတက်မှုကို

ဖင့်နှေးစေသည်ဖြစ်၍ စီးပွားရေးတိုးတက်ဖို့အတွက်လည်း တရားစီရင်ရေးက အဓိကကျသည်။ ထို့ကြောင့်အနာဂတ် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း တည်ငြိမ်ပြီး စီးပွားရေးမှာတိုးတက်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို တည်ထောင်လိုပါက လွတ်လပ်၍ အားကောင်းသော တရားစီရင်ရေးစနစ်တစ်ခုကို ဖန်တီးထူထောင်နိုင်ဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။ အားကောင်းသော တရားစီရင်ရေး ဆိုရာ၌ တရားရုံးများကို အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပါလီမန်လွှတ်တော်တို့၏ ပြုမှုဆောင်ရွက်ချက်များ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိမရှိ၊ ပါလီမန်မှပြဌာန်းလိုက်သော ဥပဒေများ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်မှုရှိမရှိစသည်တို့ကို သုံးသပ်နိုင်သော အာဏာနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်သော စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာများအပ်နှင်းထားရမည်ဖြစ်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများနှင့် အကျပ်အတည်းများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်၍ တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး သာယာဝပြောသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုကို မျှတတည့်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ပိုင်းခြားစိတ်ဖြာသုံးသပ်ရာ

PO Box 144 Mae Sod Post Office Tak Province 63110 Thailand

Tel : Fax (66) (055) : 542 910

E-mail : blcsan@ksc.th.com; Website : www.blc-burma.org

**ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြသော သံဃာတော်များအား လူစုခွဲခိုင်းရန် ဥပဒေမဲ့စွာ
သေနတ်ပစ်ပေါက်နှိမ်နင်းသည့်ကိစ္စအပေါ် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား
အရေးယူပေးရန်အဖေ စစ်အစိုးရအားတောင်းဆိုသည့်ထုတ်ပြန်ချက်။**

(စက်တင်ဘာလ ၆ ရက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်)

၁။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်သည့်အပေါ် လူထု၏ ဆင်းရဲငတ်မွတ်မှု၊ တိုင်းများလာသော ကြောင့် မကြေ နပ်သဖြင့် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပတ်ကျော်ခန့်မှစ၍ ဆန္ဒပြပွဲများ တောက်လျှောက် ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ နအဖသည် ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းနှင့် စွမ်းအားရှင်အဖွဲ့များမှ အရပ်သားလူဆိုးများကို ခေါ်ထုတ်သုံးပြီး အရပ်သား၊ အရပ်သားချင်း ပဋိပက္ခပုံစံမျိုးဖန်တည်းကာ ဆန္ဒပြပွဲများကို အကြမ်းဘက်နှိမ်နင်းလျက်ရှိသည်။ သို့ဖြစ် ၍ အရပ်သားလူထုများအနေဖြင့် လမ်းပေါ်ထွက်ရန်အခက်အခဲရှိလာကြသောအခါတွင် ရာနှင့်ချီသော သံဃာတော်များကိုယ်တိုင် လမ်းမများပေါ်သို့ထွက်လာကြပြီး ကုန်ဈေးနှုန်း ကျဆင်းရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြတောင်းဆို လာကြသည်။

၂။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တည်ဆဲဥပဒေဖြစ်သော ရဲအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၁ အရ လူစုလူဝေးဖြင့် စီတန်း လှည့်လည်ကာ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြခွင့်ရှိသည်။ ယင်း အခွင့်အရေးကို ပြည်သူလူထု အနေဖြင့် စနစ်တကျဖော်ဆောင်နိုင်ရေး အတွက် ရဲတပ်ဖွဲ့ ထံ လျှောက်ထားခွင့်ရှိကြောင်း၊ ယင်းသို့ သော စီတန်းလှည့်လည်မှု များကြောင့် အခြားပြည်သူများ၏ လမ်း သွားလမ်းလာ၊ ယဉ်သွားယဉ်လာ များမထိခိုက်စေရေးအတွက် ကူညီစီစဉ်ပေးရန် ဥပဒေအရ ရဲတပ်ဖွဲ့ ထံတွင် တာဝန် ရှိကြောင်း တို့ ကို အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်များက ပြည်သူလူထုသိရှိအောင် ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်သည်။ ယင်းသို့လျှောက်ထားလာမှုများအပေါ် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲ ခွင့်ပြုချက်လိုင်စင်များ လည်းထုတ်ပေး သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုလိုင်စင်တွင် ဆန္ဒပြစီတန်းလှည့်လည်ကြမည့် လူထုများ က ငြိမ်းချမ်းမှုကို ချိုးဖောက်သည့် အခြေအနေများ မဖြစ်ပွားရေးအတွက် လိုအပ်သောစည်း မျဉ်း စည်းကမ်းများကို ဖော်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ စီတန်းလှည့်လည် သူများက ယင်းစည်းမျဉ်းစည်း ကမ်းများကို ချိုးဖောက်ပြီး ငြိမ်းချမ်းမှုကို ပျက်ပြားအောင်လုပ်မှသာ ရဲတပ်ဖွဲ့ကအရေး ယူခွင့်ရှိသည်။ နအဖသည် အမှန်တကယ် ဥပဒေစိုးမိုးရေးကိုလေးစားလိုက်နာကြောင်းပြလိုလျှင်

လက်ရှိဆန္ဒပြစီတန်းလှည့်လည်ကြသော လူထုများအပေါ် ဤဥပဒေအခြေခံဖြင့် ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

၃။ လက်တွေ့တွင် နအဖ သည် အထက်ပါအတိုင်း လိုက်နာလုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုသည့်အပြင် စက်တဘီလ (၅)ရက် နေ့တွင် ပခုက္ကူမြို့၌ ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြစီတန်းလှည့်လည်ကြသည့် သံဃာတော်အပါး ၅၀၀ ခန့်အား လူစုကွဲသွား စေရန်အတွက် သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်နှိမ်နင်းမှု ပြုခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းရှိပုဂ္ဂဘာသာသာဝင် လူထုအများစုကြီး ကြည်ညိုကိုးကွယ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းမှုအတွက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ကြသည့် သံဃာတော်များအပေါ် စိတ်ကူးဖြင့်ပင် မကြံစည်အပ်သည့် လုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ တည်ဆဲဥပဒေများကို လုံးဝချိုးဖောက်ခြင်းလည်းဖြစ်သည်။

၄။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၇ အရ ဓရာဝေတတ်တရားသူကြီး သို့မဟုတ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းမှူး သို့မဟုတ် ဒုရဲအုပ်အောက်အဆင့်မရှိသော ရဲအရာရှိက ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး တစုံတရာကိုသို့မဟုတ် အများပြည်သူတို့၏ ငြိမ်းချမ်းမှုကို နှောက်ယှက်ဖျက်ဆီးရန်ရှိသော လူဝါဒစိုးမိုးမှုဖြစ်စေ၊ ငါးဦးထက်ပို၍ဖြစ်စေ စုဝေးသည့်အစုအဝေး တစုံတရာကို လူစုခွဲရန် အမိန့် ပေးနိုင်သည် ဟု ပြဌာန်းထားသည်။

၅။ လူဝါဒစိုး သို့မဟုတ် ငါးဦးထက်ပိုသောလူများစုဝေးရုံမျှနှင့် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးမဟုတ်၊ အာဏာပိုင်များက ဖြိုခွဲပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ အောက်ပါ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် စုဝေးမှသာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးဖြစ်မြောက်ကြောင်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၁ တွင် ပြဌာန်းထားသည်။

- (၁) ရာဇဝတ်ဖြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့၊ အစိုးရ (သို့) ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကို ချောက်လှန့်ရန် ရည်ရွယ်ချက်။
- (၂) ဥပဒေအရ ဥပဒေနှင့်အညီထုတ်ဆင့်သည့် အမိန့်ကို ခုခံရန် ရည်ရွယ်ချက်။
- (၃) အကျိုးဖျက်ဆီးမှု၊ ရာဇဝတ်ဖြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သော ကျော်နင်းမှု၊ အခြားပြစ်မှုများကို ကျူးလွန် ရန် ရည်ရွယ်ချက်။
- (၄) ရာဇဝတ်ဖြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့် ပစ္စည်းကို ရယူရန်၊ လူတိုင်းဦး ခံစားပိုင်ခွင့်ရှိသော အခွင့်အရေးကို သုံးစွဲရန်ရည်ရွယ်ချက်။
- (၅) ရာဇဝတ်ဖြစ်ဒဏ်ထိုက်သော အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ ပြုဟန်ပြခြင်းဖြင့် လူတိုင်းဦးက ဥပဒေအရပြုရန် တာဝန်မရှိသော အလုပ်ကို အတင်းအကြပ်ပြုစေရန်၊ သို့မဟုတ် ဥပဒေအရပြုပိုင်သော အမှုကိုပြုခြင်းမှ အတင်းအကြပ်ပျက်ကွက်စေရန် ရည်ရွယ်ချက်။

၆။ ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည်ကြသည့် ရဟန်းတော်များသည် မည်ကဲ့သို့သော ရာဇဝတ် ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သည့် အနိုင်အထက်ပြုခြင်း၊ ပြဟန်ပြခြင်းများမျှ မလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြပါ။ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေး ဟု သတ်မှတ် နိုင်စေရန် မည်သို့သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာရည်ရွယ်ချက်နှင့် မည်သည့်ပြစ်မှုကိုမျှ ကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ သို့ပါလျှင် ထို ရဟန်းတော်များအပေါ် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတစ်ခုဖွယ် ဆက်ဆံပြုမှုခဲ့ခြင်း၊ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အစုအဝေးတစ်ခု ဖြစ်စေဦးတော့ တဆင့်ပြီးတဆင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါလျှင် ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းမပြုဘဲ လွယ်လင့်တကူ သေနတ်ဖြင့် ပစ်ဖောက်လူစုခဲ့ခြင်း တို့မှာ အာဏာပိုင်များ အနေဖြင့် ဥပဒေကို လုံးဝပင် မျက်ကွယ်ပြုထားကြောင်း ပေါ်လွင်လျက်ရှိပါသည်။

၇။ သို့ဖြစ်၍ မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ အနေဖြင့် တရားမျှတမှုပေါ်ထွန်းရေးနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးအခြေခံမှနေ၍ နအဖ အာဏာပိုင်များ၏ အထက်ပါ လုပ်ရပ်ကို ပြင်းထန်စွာကန့် ကွက်ရှုတ်ချပြီး အောက်ပါအတိုင်း တောင်းဆိုပါသည်။

(က) ငြိမ်းချမ်းစွာစီတန်းလှည့်လည်ကြသည့် ရဟန်းတော်များအပေါ်သေနတ်ဖြင့် ပစ်ဖောက်လူစု ခွဲရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည့် တာဝန်ရှိလုံခြုံရေးအရာရှိ (သို့မဟုတ်) စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိအား အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် ရုံးတင်တရားစွဲဆိုသည့် နည်းဖြင့် အရေးယူရန်။

(ခ) မိမိ၏ လုံခြုံရေးအရာရှိ သို့မဟုတ် ရဲအရာရှိက ကျူးလွန်ခဲ့သော အမှားအယွင်းအတွက် နစ်နာထိတ်လန့်သွားကြသည့် ငါးရာမျှသော သံဃာတော်များအားလုံးအား တောင်းပန်အပ်ပါ ကြောင်းဖြင့် နအဖ အစိုးရက အများပြည်သူ ရှေ့မှောက်တွင်ကြေငြာရန်။

(ဂ) နအဖသည် လူ့ အခွင့်အရေးများကိုလေးစားကြောင်းနှင့် ဥပဒေစိုးမိုးရေးကို တကယ်တန်း လိုက်နာကြောင်းပြသသည့်အနေဖြင့် တည်ဆဲဖြစ်သော ရဲအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ (၃၀)နှင့်အညီ ငြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလှည့်လည် လိုကြသည့် သံဃာတော်များ၊ လူထုများအား ခွင့်ပြုချက် လိုင်စင်များထုတ်ပေးပြီး စည်းကမ်းတကျ စီတန်းလှည့် လည်နိုင်ကြရေးအတွက် ထိထိရောက် ရောက်ကူညီမှုပြုရန်။

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ

အသေးစိတ်သိရှိပါလျှင် ဆက်သွယ်ရန်

ဦးအောင်ထူး၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၊ ဖုံး ၆၆ (၀) ၈၁ ၅၃၃ ၀၆၀၅

Endnote

^၀ "likely to cause of a breach of peace..." Section 31(2) of Police Act, Burma Code Volume I, P. 239

^၂ ၂၀၀၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက် နေ့ညနှင့် ၆ ရက်နေ့နံနက်ပိုင်းဘီဘီစီ မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်၏ အသံလွှင့်ချက်များ။

မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများကောင်စီ Burma Lawyers' Council

PO Box 144 Mae Sod Post Office Tak Province 63110 Thailand Tel : Fax (66) (055) : 542 910

E-mail : blcsan@ksc.th.com; Website : www.blc-burma.org

နိုင်ငံတွင်း၌ ခရီးသွားလာသော နိုင်ငံသားများအား ညွှတ်စာရင်းမတိုင်ဘဲ အကြောင်းပြကာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဖြင့်အရေးယူခြင်းသည် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်ကြောင်းထုတ်ပြန်ချက်

၁။ နအဖ စစ်အစိုးရသည် ၎င်း၏အုပ်ချုပ်မှုသက်ဆိုးရှည်စေရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သော အမိန့်အမျိုးမျိုး ထုတ်ကာ လူထုအပေါ် မတရားဖိနှိပ်လျက်ရှိသည်။ လူတစ်ဦးခြင်းစီတိုင်း ရရှိခံစားသင့်သော အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးများကို ချိုးဖောက်လျက်ရှိသည်။ သာဓကတစ်ရပ်မှာ နိုင်ငံအတွင်း၌ နိုင်ငံသားများခရီးသွားလာသည့်ကိစ္စအပေါ် ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်သည့် သဘောဖြင့် ညွှတ်စာရင်းမတိုင်ကြားသူများအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေကိုသုံး၍ ပုဒ်မ(၁၈၈) အရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကထုတ်ပြန်ထားသည့်အမိန့်ကို ဖီဆန်ကြောင်းဖြင့် အရေးယူမှုများလုပ်ဆောင်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။

၂။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ (၁၈၈) ၏သဘောအရ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဆိုသူ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်အနေဖြင့် မိမိစိတ်ဆန္ဒရှိသလိုထုတ်ချင်သည့်အမိန့်ကို ထုတ်ခွင့်မရှိပါ။ အငြိမ်းစားတရားရုံးချုပ်တရားသူကြီးဦးသက်ဖေပြုစုပြီး ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင်ထုတ်ခဲ့သည့် “ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ၏ သိကောင်းစရာများ” စာအုပ်တွင် “ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့အကျိုးအတွက် ထုတ်ပြန်သည့် ကြေငြာချက်သာလျှင် ဤပုဒ်မနှင့်အကြီးဝင်သည်” ဟု ရှင်းလင်းဖွင့်ဆိုထားသည်။ နိုင်ငံသားများ ခရီးသွားလာရာတွင် ရောက်သည့်နေရာ၌ ညွှတ်စာရင်း တိုင်ကြားရေးကိစ္စမှာ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ပြည်သူ့အကျိုးတွက်ထုတ်ပြန်သည့် ကြေငြာချက် (သို့မဟုတ်) အမိန့်ကို ဖီဆန်ခြင်းနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ညွှတ်စာရင်းမတိုင်ကြားသူများအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ (၁၈၈) နှင့် အရေးယူခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်လုံးဝပင်ဆန့်ကျင်လျက်ရှိသည်။ “ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းက ထုတ်ပြန်ကြေငြာထားသည့်အမိန့်ကို ဖီဆန်ရုံမျှဖြင့်ပြစ်မှုမမြောက်ပေ။ ထိုသို့ဖီဆန်ခြင်းကြောင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ခိုင်းစေခြင်းခံရသူကို ဟန့်တားခြင်း၊ စိတ်ငြိုငြင်ခြင်း၊ နစ်နာစေခြင်းဖြစ်မှသာ (သို့မဟုတ်) လူ့အသက်၊ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေးကိုဘေးဖြစ်စေမှသာ ပြစ်မှုမြောက်မည်ဖြစ်သည်။ ” ဟု “ဒေါ်စန်းနှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ၁၉၆၈ မြန်မာပြည်စီရင်ထုံး” တွင် ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ ပြည်တွင်း၌ သတ်မှတ်ပြဌာန်းထားသော တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ လွတ်လပ်စွာခရီးသွားလာခြင်းမှာ နိုင်ငံသားတိုင်း၏ အခွင့်အရေးဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ လူတိုင်းရယူခံစားသင့်သော အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးတစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤကဲ့သို့သော မတရားသည့်အမိန့်များထုတ်ကာ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ပြီး နိုင်ငံသား အပေါ်ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်နေမှုများအား အမြန်ဆုံးရပ်တန့်ရန် မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီက နအဖကို တောင်းဆိုသည်။ မလိုက်နာပါက အောက်ပါအတိုင်းလုပ်ဆောင်ကြပါရန် ပြည်တွင်း လူထုနှင့် နိုင်ငံတကာသို့တင်ပြအပ်ပါသည်။

(က) ပြည်သူ့လူထုအနေဖြင့် မတရားသည့်အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကိုဂရုမထားပဲ မိမိတို့၏လွတ်လပ်မှုကို အဆုံးရှုံးမခံဘဲ မြို့ပြဆိုင်ရာဥပဒေနှင့်အညီ ငြိမ်းချမ်းစွာခရီးသွား လာမှုများကို ရဲရဲတင်းတင်းဆက်လက် လုပ်ဆောင်ကြပါရန်။

(ခ) အာဏာပိုင်များက ဖိနှိပ်ဖမ်းဆီးမှုများလုပ်ဆောင်လာပါက ပြည်တွင်းရှိဥပဒေ ပညာရှင်ကြီးများ၊ ရွှေနေကြီးများ၏ အကူအညီကိုရယူကာ တည်ဆဲဥပဒေများနှင့် တရားရုံး စနစ်များကိုအသုံးပြု၍ ဥပဒေကြောင်းအရ တိုက်ပွဲဝင်ကြပါရန်။

(ဂ) ပြည်သူ့လူထု၏ လူ့အခွင့်အရေးများရရှိရေးအတွက် လှုပ်ရှားစွမ်းဆောင်လျှက်ရှိ ကြသော ပြည်တွင်းရှိ နိုင်ငံရေးပါတီကြီးများ၊ အင်အားစုများသည်လည်း ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်ပြီး လူထု၏အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံနေရမှုများကို လက်ပိုက်ကြည့်မနေဘဲ ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိစေရေး အတွက် ဦးဆောင်လှုပ်ရှားပေးကြပါရန်။

(ဃ) ပြည်သူ့လူထု၏ခရီးသွားလာမှုကို ဟန့်တားပိတ်ပင်ခြင်းသည် ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်လုပ်ငန်းများအပါအဝင် ဈေးကွက်စီးပွားရေးလည်ပတ်မှုကို ထိခိုက်စေသဖြင့် ကုန်သည် ကြီးများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ကြီးများသည်လည်း နအဖ၏ မတရား ဖိနှိပ်မှုကို ဆန့်ကျင်ကြပါရန်။

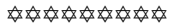
(င) ခရီးသွားလာမှုအခြေခံအခွင့်အရေးကိုပင် ကြီးမားစွာဟန့်တား ပိတ်ပင်နေသော နအဖအား နိုင်ငံတကာအနေဖြင့် အရေးယူနိုင်ရေးနည်းလမ်းပေါင်းစုံ ရှာဖွေကူညီကြပါရန်။

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ

နေ့စွဲ - သြဂုတ်လ၊ (၂၉) ရက်၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်

အသေးစိတ်သိလိုပါလျှင် ဆက်သွယ်ရန်

- ဦးအောင်ထူး အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး - ဖုံး ၆၆ (၀) ၈၁ ၅၃၃ ၀၆၀၅

မြန်မာနိုင်ငံမှ နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများ

သတင်းနှင့်မှတ်တမ်းဌာန

RFA တနင်္ဂနွေစကားပိုင်းအစီအစဉ်မှာ ဖိတ်ခေါ်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဝါရင့် သတင်းစာဆရာကြီးဖြစ် တဲ့ ကြေးမုံဦးသောင်းနှင့် ဆွီဒင်ရောက် မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများကောင်စီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူး ဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကတော့ ရန်ကုန်မြို့မှ ၈၈ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင် ဦးကိုကိုကြီးဖြစ်ပါတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

ပြီးခဲ့တဲ့ရက်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ လူ့အခွင့်အရေးကာကွယ်မြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့က ပုဂ္ဂိုလ် တွေဟာ ရန်ကုန်ကနေပြီး ရေဝတီတိုင်း ဟင်္သာတကိုသွားတယ်။ ရွာတစ်ရွာမှာ ရွာသားတစ်ချို့နဲ့ ဒီလူ့အခွင့်အရေးကိစ္စတွေ ဆွေးနွေးပြီးတော့ အပြန်မှာ ပိုင်းအရိုက်ခံရတယ်။ ထွက်လာတဲ့ သတင်းတွေအရ ပိုင်းရိုက်တဲ့အထဲမှာ ကြံ့ခိုင်ဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းကပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပါတယ်လို့ ပြော တယ်။ အရိုက်ခံရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလည်း တချို့လည်းဒဏ်ရာအကြီးအကျယ်ရလို့ ရန်ကုန်ဆေးရုံ ကြီးမှာ တင်ထားရတာတွေ ရှိတယ်။ ဒီလိုပဲဟိုတစ်ခါတုန်းက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဦးတင်ဦး တို့ကို ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ခြံထောင့်မှာ ရိုက်မှုဖြစ်တယ်။ ဖြစ်တုန်းကဆိုရင် ကားမှန်တွေ တောင် ကွဲပြီးတော့ စိုးရိမ်စရာအနေအထားကို ရောက်သွားဖူးတယ်။ အထင်ရှားဆုံး အဖြစ်က တော့ ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်သွားတဲ့ ဒီပဲယင်းကိစ္စပေါ့။ အခုတခါ ကျတော့ ၈၈ ကျောင်းသားတွေက နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားတွေရဲ့ ပြင်ပမှာရှိတဲ့ မိသားစုတွေကို သွားရောက် အားပေးတဲ့အနေနဲ့ အဖြူရောင်တနင်္ဂနွေလှုပ်ရှားမှုဆိုပြီးလုပ်တယ်။ လုပ်တော့လည်း ဘယ်ရပ် ကွက်ကဘယ်အိမ်ကို သွားတော့မယ်ဆိုတဲ့ ကြိုတင်သတင်းတွေရပြီးဆိုရင် အဲ့ဒီရပ်ကွက်ထိပ်ကစောင့်ပြီးတော့ ရန်စောင်တာမျိုး၊ ရန်စတာမျိုး စတာတွေလည်းရှိတယ်။ ဒီကိစ္စတွေက တော်တော်ကို အန္တရာယ် ကြီးတဲ့အနေအထား ရောက်နေပြီလို့ ပြည်တွင်းကရော နိုင်ငံတကာကပါ ယူဆကြတာပေါ့။ အဲ့ဒီတော့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလို့ ပြောတဲ့ကာလမှာ ဒီအဖြစ်အပျက်တွေက ဖြစ်နေတာ၊ ကြိတ်ပြီးတော့ဖြစ်တာလည်းမဟုတ်ဘူး၊ အုတ်အော်သောင်းတင်းဖြစ်နေတဲ့ ကိစ္စတွေ၊ ဒီလို ကာလမျိုးမှာ ဒီလိုမျိုးဖြစ်နေရသလား နောက်တစ်ခုက တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆိုလို့ရှိရင် ဒီအဖြစ်တွေဖြစ်သွားပြီး တဲ့နောက်ပိုင်းမှာရော စိုးစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေ လုပ်ဖို့မလိုအပ်ဘူးလား၊ ဒါဟာလည်းနိုင်ငံတကာကနေပြီးတော့လည်း လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တွေက တောင်းဆိုနေကြတာ တွေလည်းရှိတယ်။ ပထမဦးဆုံးအနေနဲ့ ဒီလိုဖြစ်ရပ်တွေဟာ တိုင်းပြည်အတွက်၊ တရားဥပဒေ အတွက် ဘယ်လောက်အထိ အန္တရာယ်ကြီးတဲ့ကိစ္စလဲဆိုတာကို ကျနော်တို့ ဆွေးနွေးဖို့ပါပဲ။ ဦးအောင်ထူး စပြီးဆွေးနွေးပါလားခင်ဗျ။

ဦးအောင်ထူး

နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုတွေအပါအဝင် ဘယ်လိုမူခင်းမျိုးတွေပဲ တိုင်းပြည်မှာဖြစ်ပွား သည်ဖြစ်စေ၊ သင့်တင့် လျောက်ပတ်တဲ့ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးတော့ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုရှိဖို့က အခြေခံအားဖြင့် လိုအပ်တဲ့အချက်ဖြစ်ပါတယ်။ ခုနက ဦးဝင်းနိုင်ဦးဆွေးနွေးသွားတဲ့

ရွက်တွဲစနစ် တိုးတက်လာပြီးတော့ ဥပဒေစိုးမိုးရေး အခြေခံကို ကြီးကြီးမားမားအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာမယ်လို့ ကျနော်တင်ပြလိုပါတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

အခုနကပြောတဲ့ ဒီဥပဒေရှုထောင့်အရ လိုအပ်ချက်တွေပေါ့လေ အစိုးရပိုင်းအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်သွားရမယ့် တရားဥပဒေပိုင်းအရ လိုအပ်ချက်တွေကို ဦးအောင်ထူးက ထောက်ပြ တယ်။ ထောက်ပြတော့ ဒီအချက်တွေကိုမလုပ်ဘူး၊ မလုပ်တဲ့ကာလမှာလည်း ဒီဖြစ်ရပ်တွေ ဖြစ်လာပြီး ဒီဖြစ်ရပ်တွေကိုလည်းမရှင်းဘူးဆိုလို့ရှိရင် ဒါတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ အစိုးရမှာ တိုက်ရိုက် မဟုတ်ရင်တောင် သွယ်ဝိုက်ပြီးတော့ တာဝန်ရှိသွားတဲ့သဘော သက်ရောက်မသက် ရောက် ပေါ့လေ။

ဦးအောင်ထူး

ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ထဲမှာ ဖြစ်တဲ့ဖြစ်ရပ်တွေအားလုံးကို အစိုးရမှာတော့ တာဝန်ရှိ တာပေါ့ဗျာ။ တာဝန်ရှိ တဲ့ အခြေခံကနေ တနည်းအားဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ ပြောရရင် **State's responsibility** လို့ခေါ်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်ထဲမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံသားတွေ ဥပဒေမျိုး ဖောက်ခံရတဲ့ ကိစ္စရပ်တိုင်းမှာ အစိုးရမှာတာဝန်ရှိတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

ဟုတ်ကဲ့။ ဒီကိစ္စတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ပေါ့လေ။ အာဏာပိုင်တွေက တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက် စွက်ဖက်မစွက်ဖက်ဆို တာတော့ မသိရဘူး။ တစ်ပြိုင်ထဲမှာပဲ နောက်ဆုံးဖြစ်နိုင်တဲ့ ပုံစံတစ်ခုက သွယ်ဝိုက်ပြီးတော့ လမ်းညွှန်ချက်ပေးတာ တွေတာတွေလဲရှိတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းလည်းထွက်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါကျလို့ရှိရင် အဲ့လိုမျိုးသွယ်ဝိုက်ပြီးတော့တောင် မရှိဘဲနဲ့ လူကြီးတွေကဒါမျိုးဆိုရင် ကြိုက်မှာပဲ ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ အောက်ခြေက သူ့နည်းသူ့ဟန်နဲ့ အထက် လူကြီးတွေရဲ့သဘော ထားကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူပြီးတော့ လူကြီးတွေကြိုက်အောင်ဆိုပြီး ကိုယ့်နည်းကိုယ်ဟန်နဲ့ ဒီလိုလုပ်ရပ်တွေ အကောင်အထည်ဖော်တာတွေလည်းရှိနိုင်တယ်။ အဲ့ဒီလိုမျိုးလုပ်ပြီးဆိုရင် အန္တရာယ်ပိုကြီးနိုင်တာ တွေရှိတယ်။ ဒီလိုအကြမ်းဖက်မှုတွေဖြစ်လာတဲ့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့ ကိုကိုကြီးခင်ဗျ။ နိုင်ငံရေးရှုထောင့်ကနေပြီးတော့ ဘယ်လိုများသုံးသပ်သလဲ။

ဦးကိုကိုကြီး

ပြောချင်တာက အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာက အာဏာပိုင်ပဲလူကြီးလွန်ကျူးလွန်၊ သာမန် ပြည်သူပဲလူကြီးလွန်ကျူးလွန် ဒါဟာရာဇဝတ်မှုပဲ ကျနော်တို့အမြင်က အဲ့ဒီတော့ ရာဇဝတ်မှုကျူး လွန်ပြီဆိုရင် တရားဥပဒေစိုးမိုးတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ဒါဖော်ထုတ်ရမယ်။ အရေးယူရမယ်။ လူတစ် ယောက်ရန်ဖြစ်လို့ ဒုတ်ပါလာတယ်။ ခါးပါလာတယ်။ ခုတ်ဟယ်။ ထစ်ဟယ်ဖြစ်ပြီဆိုရင် သူဟာဆေးရုံရောက်သွားပြီဆိုတာနဲ့ ဆေးရုံကနေပြီးတော့ ဒါဟာသာမန်များနာလို့ ရောက်လာ တာမဟုတ်ဘူး။ ဒါမှခင်းတစ်ခုခု ရာဇဝတ်မှုမကင်းတဲ့ ဒဏ်ရာ၊ ဒဏ်ချက်တွေနဲ့ ရောက်လာပြီး ဆိုရင် ဆရာဝန်ကမှန်မှန်ကန်ကန် စစ်ချက်ယူရမယ်။ ရဲကလည်းဒီဟာနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ချက် ယူရမယ်။ တိုင်ချက်ဖွင့်ရမယ် စသဖြင့် အလုပ်တွေလုပ်ရမယ်။ အဲ့သလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့

ဘာမှဖော်ထုတ်ခြင်းမရှိဘူး၊ အရေးယူခြင်းမရှိဘူး၊ ဒီထက်ဆိုးတာက အထူးသဖြင့်ဆိုရင် ကျနော် တို့ဒီနိုင်ငံရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့လူတွေ တက်ကြွလှုပ်ရှားတဲ့ လူတွေနဲ့ပါတ်သက်တဲ့ ရိုက်ခဲ၊ နှက်ခဲရ တာမျိုး ပြဿနာဖြစ်ပြီးဆိုရင် ဆရာဝန်ကလည်း မှန်မှန်ကန်ကန်စစ်ချက်မပေးခဲ့ဘူး၊ မဖော်ထုတ် ခဲ့ဘူး၊ ရဲကလည်းမှန်မှန်ကန်ကန်မလုပ်ခဲ့ဘူး၊ ဆိုလိုတာက ကျနော်တို့နိုင်ငံမှာ ဆရာဝန်ကလည်း သူ့ရဲ့ကျင့်ဝတ်နဲ့အညီ သူဟာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ကျမ်းသစ္စာဆိုထားတာရှိတယ်။ မှန်မှန်ကန်ကန် ဖော်ထုတ်ရမယ်။ ထွက်ဆိုရမယ်။ ရဲက လည်းရဲလုပ်ငန်းကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ် နိုင်ရမယ်။ တရားရုံးရောက်လာပြီးဆိုရင်လည်း တရားရုံးက လွတ်လပ်တဲ့တရားစီရင်ရေး။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရမယ်။ အဲ့ဒါမှမဟုတ်ရင် တစ်ခုခုဖြစ် သွားပြီဆိုရင် ဒါသတင်းလွတ်လပ်ခွင့်ရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် အာဏာပိုင်ကပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒုစရိုက်ဂိုဏ်းတွေ ကပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုမျိုးအကြမ်းဖက်မှုတွေလုပ်လာပြီဆိုရင် အနည်းဆုံးသတင်းဌာနတွေကနေ၊ သတင်းစာတွေကနေ ဖော်ထုတ်မယ်။ လိုက်မယ်။ ဖြစ်ရပ်မှန်တွေကို ရေးသားမယ်။ တင်မယ်။ ဟိုတုန်းက ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေကို လက်လွတ်စပယ်မလုပ်နိုင်အောင်၊ မလုပ်ရဲအောင် ထိန်းချုပ်ထား တဲ့စနစ်တွေရှိတယ်။ ကျနော်တို့နိုင်ငံမှာ ဖြစ်နေတာက ဒီလိုမျိုးအများကြီးကြုံ ခဲ့ပြီးပါပြီ။ ဥပမာ အားဖြင့် တစ်ယောက်ခြင်းဖြစ်တဲ့ ကိစ္စတွေဆို ကိုအောင်လှိုင်ဝင်းလိုကိစ္စမျိုး၊ စစ်ကြောရေးခဏ ဆိုပြီး ခေါ်သွားတယ်။ ပြီးတော့သေသွားတယ်။ ပထမဦးဆုံး ဆရာဝန်ရဲ့စစ်ချက်မှာ မှန်မှန်ကန် ကန်ထွက်ပါလျက်နဲ့ နောက်ပိုင်းတွေလဲကျရော ဘာညာဆိုပြီးတော့ ထွက်ချက်တွေက ပြောင်းသွားတယ်။

အဲ့ဒီတော့ ကျနော်တို့နိုင်ငံမှာ ဖြစ်နေတဲ့ကိစ္စက ဒီလိုအကြမ်းဖက်မှုမျိုးတွေရှိလာပြီ ဆိုရင် ဘယ်သူကပဲကျူး လွန်ကျူးလွန်၊ မှန်မှန်ကန်ကန်ဖော်ထုတ်ဖို့၊ အရေးယူဖို့ အဲ့သလိုမှ မလုပ်ဘူးဆိုရင် ဒါတွေကို ခွင့်ပြုထားတာ၊ လုပ်ခွင့်ပေးထားတာဆိုတဲ့ သဘောမျိုးကိုသက် ရောက်နေတယ်။ အဲ့ဒီတော့အဓိကတာဝန်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနက်က ကိုယ့်အစိုးရဲ့ရဲ့ဥပဒေသိက္ခာ၊ ကိုယ့်ရဲ့အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ရဲ့ဥပဒေသိက္ခာ၊ နိုင်ငံသူ၊ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ယုံကြည် ကိုးစားမှုကို ရရှိဖို့ဆိုရင် ဘယ်သူကပဲကျူးလွန်ကျူးလွန် မှန်မှန်ကန်ကန်ဖော်ထုတ်ဖို့ အရေးယူဖို့လိုတယ်လို့ အလေးအနက်ပြောချင်တယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

ဟုတ်ကဲ့၊ ဦးအောင်ထူးအနေနဲ့ အခု ကိုကိုကြီးပြောသွားတဲ့ အနေအထားတွေ အပေါ် မှာရော ဘယ်လိုယူဆသလဲ။

ဦးအောင်ထူး

ဒီသဘောအခြေခံပါပဲ။ အဲ့ဒါဘယ်ကလဲဆိုတော့ ခုနက ကိုဝင်းနိုင်ဦးမေးသွားတဲ့ မေးခွန်းနဲ့ဆက်စပ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ တိုင်းပြည်တိုင်းမှာ တိုင်းပြည်တိုင်းက အစိုးရတွေရဲ့အရေးအကြီးဆုံးတာဝန်ပေါ့ဗျာ။ ပင်မအကျဆုံးတာဝန် အဓိကအကျဆုံး တာဝန်က ဘာလဲလို့ ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ တိုင်းပြည်တိုင်းမှာရှိတဲ့ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ လုံခြုံမှုကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဖို့ဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီတော့ အစိုးရရယ်လို့ဖြစ်လာပြီးဆိုရင် အစိုးရနေရာမှာ နေပြီးဆိုရင် နိုင်ငံသားရဲ့လုံခြုံမှုကို အကာကွယ်ပေးဖို့ သူ့ရဲ့အခြေခံအကျဆုံး တာဝန်ကိုဖြစ်တယ်။ အဲ့ဒီ တာဝန်ကိုမထမ်းဆောင်နိုင်တော့ဘူးဆိုရင် အစိုးရနေရာမှာ နေလို့ကိုမရတော့ဘူး။

အစိုးရမဟုတ်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ အစိုးရတရပ်ရရှိရဲ့သားနဲ့ တိုင်းပြည်မှာဒီအကြမ်းဖက်မှုတွေက ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်ပွားနေမယ်ဆိုရင် ဒါကတည်ငြိမ်တဲ့အဖွဲ့အစည်း မဟုတ်တော့ဘူး။ တနည်းအားဖြင့် တိုင်းပြည်ကနေပြီးတော့ အကြမ်းဖက်မှုတွေကို ကျူးလွန်ခွင့်ပေးထားတဲ့သဘော။ **State Terrorism** ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကိုကျွန်တော် ပထမတစ်ချက်ပြောချင်တယ်။ ဒုတိယတစ်ချက်က ကောင်းပြီ ဒါဖြင့်ရင် အစိုးရသူ့တာဝန်သူမကျေလို့ နိုင်ငံသားတွေရဲ့လုံခြုံမှုကို တာဝန်ယူမပေး နိုင်တော့ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံသားတွေဒီလိုပဲ ထိုင်ကြည့်တော့မလား။ အစိုးရကသူ့တာဝန်ကို သူမယူတော့ ဘူးဆိုတဲ့အခါမျိုးတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ကကိုယ့်တာဝန်ကိုယ်ယူကြရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီဥပဒေစိုးမိုးရေး အခြေခံကနေပြီးတော့ နိုင်ငံသားရဲ့ လုံခြုံမှုကိုတိုးတက်လာအောင် လုပ်ဖို့အတွက် ဒီဘက်ပေါင်းစုံပိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြရမယ် အချိန်ကိုလက်တွေ့ ရောက်နေပြီ။ အားလုံးပိုင်းဝန်းကြီးစားကြဖို့ဖြစ်တယ်လို့ကျွန်တော် တင်ပြလိုပါတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

ဟုတ်ကဲ့ ဆရာဦးသောင်းခင်ဗျ။ ဆရာဆိုလို့ရှိရင် လွတ်လပ်ရေးအကြံပေးတိုက်ခိုက်လည်း ဖြတ်သန်းဘူးတယ်။ လွတ်လပ်ရေးခေတ်ကိုလည်းဖြတ်သန်းဘူးတယ်။ အဲဒီကာလတွေမှာတုန်းက ရော ဒီလိုအစိုးရနဲ့မကင်းတဲ့ပေါ့လေ တိုက် ရိုက်မဟုတ်ရင်တောင်မှ ဟိုသွယ်ဝိုက်ပြီးတော့ အစိုးရနဲ့ဆက်စပ်ပြီးတော့ ဒီအတိုက်အခံဆန့်ကျင်ဘက်တွေကို အကြမ်းဖက်မှုတွေရှိခဲ့ဖူးတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ကြားဖူးတာပေါ့လေ။ အဲဒီဖြစ်ရပ်တွေပေါ်လာတဲ့အခါ ဘယ်လိုစီစဉ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသလဲပေါ့နော်။ ဒီကိစ္စတွေဘယ်လိုကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့ကြသလဲဆိုတာ ဆရာဆွေးနွေးပါလားခင်ဗျ။

ဦးသောင်း

ဟုတ်ကဲ့ အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာ ကမ္ဘာ့ရာဇဝင်မှာ ဟစ်တလာရဲ့ ရှုပ်ညှိအဖွဲ့ ကစပါတယ်။ ဗမာပြည်မှာတော့ ဂဠုန်ဦးစောကစပါတယ်။ ဘယ်လိုပဲစစ် ဒီအကြမ်းဖက်မှုတွေ သာရှိရင် အဆုံးကျတော့ အဲဒီအဖွဲ့အကြမ်းဖက်မှုကို အကြောင်းပြု၍ သုံးစွဲသောအင်အားစုပါ ပျက်စီးရတာများပါတယ်။ အကြမ်းဖက်မှုကို ပြုလုပ်တယ်ဆိုတာက အစိုးရအာဏာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းနေတဲ့လူတွေကသာ အဲဒီအဖွဲ့အစည်းနဲ့အကြမ်းဖက်မှုကို ကျူးလွန်နိုင်ပါတယ်။ ဂဠုန်ဦးစော သစ်တောရေးဝန်ကြီး ဖြစ်တဲ့အချိန်တုန်းက သခင်တွေကိုဝါးရင်းတုတ်နဲ့ရိုက်ကွာ၊ သခင်တွေကို သတ်ဖြတ်ရမယ် ဆိုပြီးတော့ ကြေငြာခဲ့ပါတယ်။ ဦးစောဟာ အဲဒီလိုအကြမ်းဖက် မှုနဲ့လုပ်တဲ့အခါကျတော့ လူထုက လူထုနည်းနဲ့ ပြန်ပြီးတော့ တိုက်ကြပါတယ်။ တိုက်တော့အခါ အဲဒီဦးစောလိမ်တာ သူတို့အကြံ ဝါတို့မခံဘူး။ ဘာထင်လို့လဲ၊ ရာထူးဝတ်တဲ့ မောင်ဂဠုန်၊ အကြံ ကုန်လို့ဂဠုန်ဆားချက်စသည့်ဖြင့် သံချက်တွေထိုး၊ နိုင်ငံရေးဩဇာ နဲ့ ပြန်လုပ်တဲ့အခါကျတော့ ဂဠုန်ဦးစောဟာဖြင့် ဝန်ကြီးရာထူးကတောင်မှ ခေတ္တခဏကျသွားပါတယ်။ ကျသွားတဲ့အခါ ကျတော့မှ ဦးစောရိပ်မိပြီးတော့မှ နောက်ပိုင်းမှာလူထုအစည်းအဝေးလုပ်တဲ့အခါ၊ ဆန္ဒပြပွဲလုပ် တဲ့အခါမှာ စာရေးဆရာကြီးမဟာဆွေ တို့လိုပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ကျနော်နဲ့ လိုက်ခဲ့ပါလို့ ပြောရတဲ့ဘဝ ရောက်ပါတယ်။ တကယ့်တကယ် ကိုယ့်လိုလားချက်ကို ကိုယ်လိုလို့ရှိရင် အကြမ်းနည်းသည် မအောင်၊ အနနည်းသာလျှင်အောင်တယ်ဆိုတဲ့ ဟာကို ဂဠုန်ဦးစောလက်ခံသွားပါတယ်ခင်ဗျား။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

ဆရာ အဲဒီတုန်းက လွတ်လပ်ရေးခေတ်တုန်းကကော ဒီဖဆပလခေတ်ပေါ့ အဲခေတ်က အနေအထားတွေနဲ့ပေါ့လေ။ နိုင်ငံရေးအရ အကြမ်းဖက်တဲ့ကိစ္စမျိုးတွေ၊ အဲဒီတုန်းကအနေ အထားနဲ့ အခုဒီနောက်ပိုင်း အနေအထားနဲ့ နှိုင်းယှဉ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင်ကော ဘယ်လိုကွာခြား ချက်တွေရှိလဲ။

ဦးသောင်း

ကွာခြားပါတယ်။ ဟိုဖဆပလခေတ်ကျတော့အခါ အကြမ်းဖက်တာလည်းထုံးစံအ တိုင်းပဲ၊ စစ်သားလို့ခေါ်ပါတယ်။ ဘယ်လိုမျိုးအကြမ်းများဖက်သလဲဆိုရင် ကြားရွေးကောက်ပွဲ တစ်ခုမှာ စစ်တပ်ကထောက်ခံတဲ့အမတ်လောင်း တစ်ယောက်အတွက်နဲ့ ရွာတစ်ရွာကို စစ်တပ်ကပိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ပိုင်းပြီးတော့ ခင်ဗျားတိုရွေးကောက်ပွဲ ဘယ်လိုလုပ်ထားလဲ၊ ဟောလိုပဲ အကာအရံနဲ့ မဲပုံးနှစ်ပုံးချထားပါတယ်။ အဖြူနှင့်အနီပါ။ အဲဒါကျနော်တို့လုပ် နေပါတယ်လို့ ပြောတဲ့အခါကျတော့ မလိုချင်ဘူး၊ စစ်တပ်က ဒီဘေးကအကာအရံမရှိရဘူး၊ ရွာသားတွေမဲပေးကြပါ။ အဖြူကိုကြိုက်သလား၊ အနီကိုကြိုက်သလား၊ ကျုပ်တို့ရှေ့တင် မဲပေးပါလို့ ချောက်ချက်ဆိုပြီးတော့ သေနတ်နဲ့ချိန်ပြီး တော့တောင်မှပြောပါတယ်။ အဲဒီတော့ အခါ လူထုသတ္တိက ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲဆိုရင် စစ်ဗိုလ်တွေက သူတို့ ကြိုက်တဲ့သူကိုမဲ ပေးစေချင်တာကို ဆန့်ကျင်ပြီးတော့ သေနတ်နဲ့ချိန်ထားတောင်မှ မဲမပေးနဲ့ အတိုက်အခံဖက်ကို မဲပေးလို့အောင်နိုင်ခဲ့တော့မှ စစ်တပ်ကနောက်ဆုတ်သွားပါတယ်။ အဲဒါက အကြမ်းဖက်မှုလုပ် တဲ့သူတွေ မှန်သမျှဟာ သူတို့အာဏာနဲ့လုပ်ခဲ့တယ်။ လုပ်ပေမယ့်လို့ အဲဒီအာဏာဟာ မတည်မြဲပါဘူး။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

လွတ်လပ်ရေး အကြိုခေတ်ရော၊ လွတ်လပ်ရေးခေတ်မှာရော၊ သတင်းလွတ်လပ်ခွင့်က ရှိတာကိုး။ တစ်ခုခု ဖြစ်လာပြီးဆိုရင် သတင်းတွေကနေ ဖော်ပြကြ၊ ပိုင်းရေးကြ၊ ဖော်ထုတ်ကြဆို တော့ အများလည်းသိပေါ့လေ။ ပြည်တွင်းမှာ ဒီသတင်းလွတ်လပ်ခွင့် ကဏ္ဍကလည်း တရားရေး စနစ်လုပ် ကျွန်းကိုင်မို့ ကိုင်းကျွန်းမို့ဆိုတော့ အရေးတော်တော် ကြီးမယ့်သဘောရှိတယ်။ ဦးအောင်ထူးရော ဘယ်လိုယူဆသလဲခင်ဗျ။

ဦးအောင်ထူး

သိပ်အရေးကြီးတာပေါ့ဗျာ။ ဒီတရားစီရင်ရေးနဲ့ သတင်းလုပ်ငန်းနဲ့က နှစ်ဖက်အပြန် အလှန်ဆက်စပ် နေတယ်။ နှစ်ဖက်အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းလည်ပတ်ရတာဖြစ်တယ်။ ဘယ်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံမှာမဆို တရားစီရင်ရေး ကိုလွှတ်ထားလို့မရဘူး။ တရားစီရင်ရေးရဲ့လုပ် ဆောင်ချက်တွေကို သတင်းဌာနတွေက ထိန်ကျောင်းရတာတွေရှိတယ်။ သတင်းဌာနတွေက လည်း လုပ်ချင်တိုင်းလုပ်၊ လွှင့်ချင်တိုင်းလွှင့်လို့မရဘူး။ သတင်းဌာနတွေရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေအ ပေါ်မှာ တရားစီရင်ရေးက ကြပ်မတ်ရတာရှိတယ်။ ဒါအပြန်အလှန်သွားနေကြတာပဲဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ နိုင်ငံထဲမှာ စုံစမ်းအရေးယူဆောင်ရွက်တဲ့စနစ်မရှိတာတော့မဟုတ်ဘူး ရှိတယ်။ မပြည့်စုံဘူး၊ ဒါတစ်ချက်၊ စုံစမ်းအရေးယူဖော်ထုတ်တဲ့စနစ်ကိုသုံးပြီးတော့ စနစ်တကျ

ဖော်ထုတ်ဖို့ကြိုးစားတဲ့နေရာမှာ ကျနော်တို့လူထုတွေပေါ့ဗျာ။ သက်ဆိုင်ရာပါတီအဖွဲ့အစည်းတွေ လုပ်ဆောင်ချက်တွေက လိုအပ်သလောက်အားမကောင်းဘူး။ ဘာကြောင့်ပြောချင်လဲဆိုတော့ ဥပမာ - ကျနော်အထက်ကပြောပြတဲ့ ဒီပဲယင်းဖြစ်ရပ်ကြီးနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီပဲယင်း ဖြစ်ရပ်ကြီးဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ လူထုအတော်တော်များများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးတော့မှ ဒီဖြစ်ရပ်ကြီးကိုဖော်ထုတ် ဖို့ကြိုးစားတာပဲ။ တစ်ချိန်တည်းမှာလည်းပဲ လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံထဲမှာ တည်ရှိနေတဲ့ စုံစမ်းအရေးယူဖော်ထုတ်တဲ့ စနစ်ကိုသုံးပြီးတော့မှ လှုပ်ရှားတိုက်ပွဲဝင်ဖို့ကြိုးစားတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲ့ဒီအချိန်ကဖြစ်ပေါ်သွားတဲ့ နိုင်ငံရေးအနေအထားကဘာလဲဆိုတော့ အမျိုးသားပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးဆိုတာကို နင်းကန်တင်လာပြီးတော့ ဒီပဲယင်းဖြစ်ရပ်ကြီးကို တကယ့်ကိုအားကြီးမာန်တက် ဖော်ထုတ်လိုက်မယ်ဆိုရင် နအဖနဲ့ဆွေးနွေးဖို့ မျှော်မှန်းနေတဲ့ (ဒိုင်ယာလော့) ကိုများထိပါးသွားမလားဆိုတော့ နိုင်ငံရေးပိုင်းဆိုင်ရာကတာဝန်ရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့စုစည်းစည်းတင်ပြနိုင်ဖို့က အားနည်းသွားတယ်။ အဲ့ဒီအခါမှာ လိုအပ်သလောက် နိုင်ငံတကာကို ပြန့်မသွားဘဲနဲ့ နောက်ပြန်ဆုတ်သွားတဲ့အခါမှာ ဒီစုံစမ်းအရေးယူဖော်ထုတ်တဲ့ အခြေခံကအားနည်းသွားတယ်။ နီဂိုးချုပ်အနေနဲ့ ဒီကိစ္စကို ဆက်စပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီလိုအကြမ်းဖက်မှုတွေဖြစ်ပေါ်လာ တဲ့အခါမှာ အချက်သုံးချက်တင်ပြချင်တယ်။ တစ်ချက်ကဘာလဲဆိုတော့ ဒီကိစ္စရပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ အစိုးရလုပ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သဘောထားမှန်မှန်ထားဖို့လိုတယ်။ မိမိတို့ကိုဆန့်ကျင်တဲ့၊ မိမိတို့အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အစိုးရကို ဆန့်ကျင်တဲ့အကြမ်းဖက်မှုကိုတော့ အပြတ်နှိမ်နင်းတယ်။ မိမိတို့ကိုဆန့်ကျင်တဲ့သူတွေကိုတော့ အကြမ်းဖက်တာတွေအပေါ်မှာ ခွင့်ပြုချက်ထားတယ်။ ဒါဟာတရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနဲ့ လုံးဝဆန့်ကျင်တယ်။

ဒုတိယအချက်ကတော့ ကျနော်တို့လူထုအနေနဲ့လည်း ဒီအကြမ်းဖက်မှုကို အကြမ်းဖက်မှုနဲ့မတူနဲ့ပြန်ဖို့လိုပါတယ်။ ဒါဖြင့်ရင်ဘာလုပ်ရမှာလဲ။ အကြမ်းဖက်မှုမလုပ်ပါနဲ့ပြောတဲ့အခါကျတော့ ဘာမှမလုပ်ဘဲ ငြိမ်ထိုင်နေတာ ပြဿနာဖြစ်သွားတယ်။ ဒါဟာလည်းလုံးဝမဖြစ်သင့်ဘူး။ နောက်ဆုံးတစ်ချက်ကတော့ ဒီလိုအကြမ်းဖက်မှုတွေကို ဒီ အတင်းအကြပ်ပြန်လည်တုန့်ပြန်ပြီးတော့ တည်ငြိမ်တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် တည်ဆောက်နိုင်ဖို့အတွက် တည်ဆဲဥပဒေကို ကိုးကားဖို့လိုတယ်။ တည်ဆဲတရားစီရင်ရေးစနစ်ကို စနစ်တကျ ဒီထက်ပိုကောင်းအောင် ကျင့်သုံးဖို့လို တယ်။ လက်ရှိတည်ရှိနေတဲ့ တိုင်းပြည်ယန္တရားတွေကို တိုးတက်အောင် လုပ်ဖို့လိုတယ်။ ဒီသတင်းလုပ်ငန်းတွေကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လူထုအတွင်းထဲကို ဖြန့်ကျက်လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်လာဖို့လိုတယ်။ ဒီလို အခုပြောတဲ့အချက်တွေ လုပ်ဆောင်လာဖို့အတွက်ကို ကျနော်တို့လူထုဟာ စနစ်တကျစုဖွဲ့လှုပ်ရှားမှုတွေကို ပိုပြီးတော့ကျယ်ပြန့်အားကောင်းလုပ်ဆောင်လာဖို့လိုတယ်လို့ အကြံပြုချင်တယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

အခုဟာက ပြဿနာက ကိုအောင်ထူးရဲ့ တရားဥပဒေပိုင်းကိစ္စပဲဖြစ်ဖြစ်၊ လူ့အခွင့်အရေးပိုင်းကိစ္စပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီကိစ္စတွေကို စုဖွဲ့ပြီးတော့ စတင်လှုပ်ရှားဖို့ကြိုးစားတယ်။ အဲ့ဒီချိန်မှာပဲ ဟင်္သာတအဖြစ်အပျက်မျိုးလိုပေါ့ အကြမ်းဖက်လာတယ်။ ဒီလိုမျိုးကလည်းဖြစ်နေတော့ အစိုးရကလည်း ဒီကိစ္စတွေဖွံ့ဖြိုးလာအောင်၊ ကျယ်ပြန့်လာအောင် မြေတောင်မြှောက်ပေးမယ့်

အနေအထားကလည်း မရှိတဲ့အခြေအနေ၊ အဲ့ဒီအခြေအနေအတွင်းမှာ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးတွေ နဲ့ပေါ့လေ။ ကိုယ်ဆောင်ရွက်လို့ရနိုင်တဲ့ အနေအထားတွေကရော ဘယ်လိုရှိလဲ။

ဦးအောင်ထူး

ကျနော်တို့အများကြီးရှိတာပေါ့။ အခုလက်ရှိ မီဒီယာကနေ ဆွေးနွေးနေတာကို ကျနော်တို့လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုချလုပ်နေတာဖြစ်တယ်။ ဒီကိစ္စကိုအရေးယူဆောင်ရွက်တဲ့ အပိုင်းတစ်စုံတရာအခြေခံကနေလုပ်ဆောင်နေတာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုအကြမ်းဖက်မှုတွေဟာ ဘယ်လိုဖြစ်ပေါ်နေတယ်ဆိုတာကို အထဲမှာရှိတဲ့လူထုက စနစ်တကျသတင်းစု ဆောင်းပြီးတော့ စာတန်းတွေပြုစုနေပြီးတော့ ထုတ်နိုင်ပြီဆိုရင် နိုင်ငံတကာက အကြီးအကျယ်စိတ်ဝင်စားလာ မယ်။ အဲ့ဒီတော့ ဒီလိုဖြစ်လာတဲ့အခါတိုင်းမှာ တည်ဆဲဥပဒေကို ကိုးကားပြီးတော့ တရားစွဲဖို့လို တယ်။ လက်ရှိ တရားစီရင်ရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးဖို့လိုတယ်။ လက်ရှိတရားစီရင်စနစ်က နအဖရဲ့ လက်အောက်မှာ ရှိနေတယ်လို့ ကျနော်တို့ထားပြီးတော့ ဥပေက္ခာပြုတာမျိုးမဖြစ်သင့်ဘူး။ ဥပမာဆိုရင် ကျနော်တို့ ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံမှာပဲကြည့် ကြည့်၊ တောင်ကိုးရီးယားနိုင်ငံမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အင်ဒိုနီးရှားလဲပါပါတယ်။ အာဏာရှင်စနစ်အောက်မှာရှိတဲ့တုန်းကသည်ပင်လျှင် လူထုကအာ ဏာရှင်တွေကို ပြန်လည်တိုက်ပွဲဝင်တဲ့အခါမှာ လက်ရှိတည်ဆဲတရားစီရင်ရေးတွေကို အသုံးချခဲ့ တာပဲဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့နိုင်ငံထဲမှာသုံးတော့ သုံးတယ်။ ဒါပေမယ့် လူထုအသွင်နဲ့အသေ အချာမသုံးသေးဘူး။ ဒါကို ကျနော်တို့သုံးဖို့လိုတယ်။ အဲ့ဒီလိုလှုပ်ရှားခွင့်လုပ်နိုင်ဖို့အတွက် ကိုလည်း လူထုတွေက စုဖွဲ့သွားမယ်။ စုဖွဲ့မှုဖြစ်လာတဲ့အခါတိုင်းမှာတော့ ဖိနှိပ်ဖို့ကြိုးပမ်းတာ တွေရှိလာမှာပဲ။ သို့သော် ဒါကိုတော့ ကျနော်တို့က ရဲရဲခိုင်ခိုင်မာစွာနဲ့ စုဖွဲ့လှုပ်ရှားသွားမယ်ဆိုရင် တချိန်ချိန်မှာ လူထုမျှော်မှန်းချက်ကို ရောက်လိမ့်မယ်လို့ကျနော်တို့ ယူဆပါတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

အထဲက ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ မျှော်လင့်ချက်ပေါ့နော်။ အဲ့ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တွေဖက်က နေပြီးတော့ တာဝန်ရှိသလို စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုတွေ မလုပ်ဘူး၊ မလုပ်တဲ့ အချိန်ကတော့ ဒီအပြင်က နိုင်ငံတကာက ဒီကိစ္စတွေကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ အနေအ ထား မရှိဘူးလားဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်ပေါ့လေ။ အဲ့လိုလုပ်ပေးစေချင်တဲ့ မျှော်လင့်ချက်မျိုးလည်းရှိ တယ်။

ဦးအောင်ထူး

အဲ့ဒါနစ်ပိုင်းရှိတယ်ခင်ဗျ။ တစ်ပိုင်းက ခင်ဗျားတို့ မီဒီယာကသုံးလို့ရတဲ့သတင်းနဲ့ ကျနော်တို့ဥပဒေရွှေထောင့် ကသုံးလို့ရတဲ့အပိုင်းဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းဖြစ်သွားတယ်။ မီဒီယာက သုံးလို့ရတဲ့သတင်းက သာမာန်အခြေအနေအောက်မှာ ရတဲ့သတင်းတစ်ခုကို မီဒီယာက သုံးလို့ရ သွားနိုင်တယ်။ ဥပဒေအကြောင်းအရ တင်ပြနိုင်လောက်တဲ့ အဆင့်မျိုးအထိက တစ်နည်းအား ဖြင့်ပြောရင် သက်သေခံဥပဒေအရ သက်သေခံနိုင်လောက်တဲ့ Evidence မျိုးဖြစ်ဖို့ကြတော့ ဒီလောက်နဲ့မရဘူးဗျ။ အဲ့ဒါကိုကျနော်တို့အထဲမှာရှိတဲ့ လူထုကအသေအချာမသိတာက ပြ သာနာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ လိုအပ်တဲ့ သက်သေခံအထောက်အထားအချက်အလက်တွေ ရဖို့ လိုတယ်။ ထွက်ဆိုချက် ယူတယ်ဆိုရင်လည်း အကုန်လုံးပြည့်ပြည့်စုံစုံနဲ့ ရအောင် လုပ်ပေးနိုင်ဖို့

လိုတယ်။ အများပြည်သူသတင်း မီဒီယာက သုံးလို့ရတဲ့ အခြေအနေမျိုး ရှိပေမယ့် တကယ့် လက်တွေ့ တရားရုံးမှာသက်သေအဖြစ်နဲ့တင်နိုင် လောက်တဲ့ သက်သေခံအချက်မျိုးတွေ ထွက်မလာဘူး။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

အဲ့ဒီလိုထွက်မလာတော့ ဒီဖက်က နိုင်ငံတကာမှာရှိတဲ့ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့ ရှေ့ဆက်တက်ဖို့ အခက်အခဲတွေရှိတယ်။

ဦးအောင်ထူး

အခက်အခဲရှိတယ်လေ။ ဒါကလုံးဝကို အခက်အခဲရှိတယ်။ အဲ့ဒီတော့ အထဲထဲမှာ ရှိတဲ့ လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင် နေတဲ့ မိတ်ဆွေတွေ၊ ရဲဘော်တွေ၊ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားသူတွေ အကုန်လုံးကဒီမတရားပြစ်ရတဲ့ သတင်းတစ်ခု၊ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပွားသွားပြီဆိုရင် အတတ်နိုင်ဆုံး အတိကျဆုံး၊ ဥပဒေကြောင်းနဲ့အညီ သက်သေခံအဖြစ်သုံးနိုင်တဲ့၊ အအေးနာနညအ မျိုးတွေကို အထောက်အထားများနှင့် တကွစုဆောင်းပြီးတော့ ပို့ဖို့လိုပါတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

ဘယ်လောက်လိုအပ်တယ် မလိုအပ်ဘူးဆိုတဲ့ကိစ္စတွေကျတော့ သက်ဆိုင်ရာကိုနား လည်ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဥပဒေသမားတွေနဲ့ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလုပ်မယ်ဆိုရင်။

ဦးအောင်ထူး

ဒါပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ခုနက တင်ပြတဲ့အထဲမှာ ပါတာပေါ့။ ဥပဒေပညာရှင် အဖွဲ့အစည်းနဲ့ အသေအချာကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ကိုလိုတယ်။ အဲဒါအားနည်း ချက်ဖြစ်နေ တယ်။ တခုကလည်းပဲ အဲ့သတင်း အဲ့လိုမျိုးထွက်နိုင်တဲ့အခါမှာ တကယ်တော့ ပြည်တွင်းထဲမှာ ရှိတဲ့ ဥပမာ ဗျာပြောမယ်ဆိုရင် အစိုးရက အလုပ်မလုပ်တော့ဘူး။ အစိုးရမှာတာဝန်ရှိတယ်။ ဒီနိုင်ငံနဲ့ လုံခြုံမှုအတွတ် အစိုးရက အလုပ်မလုပ်တော့ဘူး။ ဒီနိုင်ငံသားရဲ့လုံခြုံမှုအတွက်။ အဲ့ဒီအခါမှာ Non State Actor လို့ခေါ်တဲ့ တစ်ခြားနိုင်ငံရေး ပါတီအဖွဲ့အစည်းတွေက ဒီကိစ္စ ကိုကိုင်တွယ်ဖို့တာဝန်ရှိလာတယ်။ ဒါကိုပါတီအဖွဲ့အစည်းတွေက ယူကိုယူရမယ်။ ယူအောင် လူထုကလည်း ဖိအားပေးဘို့ လိုပါတယ်။

ဦးဝင်းနိုင်ဦး

အခုကဘယ်လိုဖြစ်နေလဲဆိုတော့ အခုလိုအကြမ်းဖက်တဲ့ကိစ္စတွေကို အကြောင်း ပြုပြီးတော့ ရှေ့ကိုဒီထက်ပို ပြီးတော့ဆိုးလာမလားဆိုတဲ့ စိုးရိမ်မှုတွေလဲရှိတယ်။ ဒီအနေအထားနဲ့ ပတ်သက်လို့ တစ်တရားထိန်းချုပ်နိုင်မှုမရှိဘူးဆို လို့ရှိရင် ဒီအကြမ်းဖက်မှုတွေက ကြုံခိုင်ဖွံ့ဖြိုးရေး တို့၊ အခုတော့ပြောနေကြတာပေါ့လေ။ အဲ့ဒီတော့ ဒီလိုတရားမဲ့အ ကြမ်းဖက်မှုတွေက ဒီထက်ပိုပြီးတော့ဖြစ်လာနိုင်စရာရှိလာလိမ့်မယ်ဆိုပြီးတွက်ချက်ကြတာတွေရှိတယ်။ သက်ဆိုင် ရာ အာဏာပိုင်တွေက သူတို့နဲ့ဒီကိစ္စတွေက အကြမ်းဖက်မှုတွေက မပတ်သက်ဘူးဆိုပါတော့၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု၊ အရေးယူ မှုကို - ၂၀၀၃ ခုနှစ်ကဒီပဲယင်း ကိစ္စမှာလုပ်မလုပ်ဘူးဆိုလို့ရှိရင်

ဒါဟာအောက်ခြေအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ နားလည်မှုက တစ်မျိုးဖြစ်သွားမယ်။ ဖြစ်သွားလို့ရင် အခြေအနေက ပိုရုပ်သွားလာမယ်။ နောက်တစ်ခုက ဒီနိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားနေတဲ့ လူဖက်ကဘယ် ပြောလာလဲဆိုတော့ ခိုးဆိုးလုယက်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်တဲ့လူတွေနဲ့ ပတ်သက်လာလို့ရှိရင် စုံစမ်းအရေးယူ အပြစ်ပေးမှုတွေကတော်သေးတယ်ပေါ့လေ။ အခုနိုင်ငံရေး သမားတွေကျလို့ရှိရင် တော့ အရေးယူအပြစ်ပေးမှုတွေ ဒီထက်ဆိုးတယ်။ ဒီနိုင်ငံရေးသမား တွေကိုပဲ သဲကြီးမဲကြီး ပေါ့လေ အကြမ်းဖက်နေတဲ့ကိစ္စတွေ၊ အကြမ်းဖက်မဲ့အရိပ်အယောင် တွေတွေနေရတဲ့ ကိစ္စတွေ က တော်တော်များများမကောင်းဘူးလို့ပြောကြတယ်။ ကျနော် တို့စကားဝိုင်းလည်း ဒီမှာပဲဆုံးရ အောင်ပါ။ နောက်ဆုံးအနေနဲ့တော့ ဒါပမာပြည်မှာတရားဥပဒေ စိုးမိုးပြီးတော့ လူတိုင်းလုံခြုံမှုရ အောင်၊ သက်ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ်တွေအနေနဲ့ ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိပါစေလို့ပဲ ဆန္ဒပြုရင်းနဲ့ ဒီတစ်ပါတ် တနင်္ဂနွေဝိုင်း အစီအစဉ်ကို ဒီမှာပဲရပ်နားခွင့်ပြုပါ။

(မှတ်ချက်။ ။RFA ၂၀၀၇ ခု၊ ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်ထုတ်လွှင့်ခဲ့သော တနင်္ဂနွေ စကားဝိုင်းဆွေးနွေးချက်မှ ကောက်နုတ်ချက်များကို ဥပဒေရေးရာစာစောင် စာဖတ်ပရိတ်သတ်များအတွက် ပြန်လည်တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။)

လောင်စာဆီဈေးနှုန်းမြှင့်တင်မှုကြောင့် ဆန္ဒပြသူများကို အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားသူများက ဖမ်းဆီးမှုအပေါ် ဆွေးနွေးသုံးသပ်ချက်

သတင်းနှင့်မှတ်တမ်းဌာန

လောင်စာဆီဈေးတွေ မြင့်တက်လိုက်တာကြောင့် ရန်ကုန်နှင့်တကွ နယ်အချို့တို့မှာ ဆန္ဒပြမှု တွေဖြစ်ပေါ်နေတာ ပြီးခဲ့တဲ့ သြဂုတ်လ (၂၂)ရက်နေ့ကတည်းကဖြစ်ပါတယ်။ ဆန္ဒပြတာတွေ သုံးရက်ဆက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်တဲ့အချိန်မှာ အဖမ်းခံရသူတွေ ၁၀၀ လောက်ရှိနေပြီးလို့ခန့်မှန်း ကြပါတယ်။ ဆန္ဒပြသူတွေကို လိုက်ဖမ်းနေတာကတော့ အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားသူတွေပါတဲ့။ ဒီလိုဆောင်ရွက်မှုဟာ မြန်မာနိုင်ငံကတည်ဆဲဥပဒေအရ တရားဝင်ပါသလား၊ အခုတပတ် သတင်းမြင်ကွင်းကျယ်အစီအစဉ်ကနေ ဦးတင်အောင်ခိုင်က စီစဉ်ထားပါတယ်။

လောင်စာဆီဈေးနှုန်းတွေ အဆမတန်မြှင့်တင်လိုက်တဲ့အချိန်ကနေစပြီး ဆန္ဒပြမှုတွေဟာ ရန်ကုန်မြို့အနှံ့ ဟိုနေရာတကွက်၊ သည်နေရာတကွက် ဖြစ်ပေါ်လာနေပါတယ်။ ဖမ်းဆီးမှုတွေ လဲရှိနေပါတယ်။ သည်နေရာမှာ ဖမ်းတဲ့သူတွေဟာ ယူနီဖောင်းဝတ် အာဏာပိုင်တွေမဟုတ်ဘဲ၊ အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားကြသူတွေသာဖြစ်တယ်လို့ မျက်မြင်သက်သေတွေကပြောပါတယ်။ သြဂုတ်လ (၂၃)ရက်နေ့နံနက်ပိုင်းက တောင်ဒဂုံမြို့နယ်အတွင်း ဆန္ဒပြသူ တွေကို ဖမ်းဆီးရာမှာ စစ်အစိုးရ ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေက အရပ်ဝတ် ဝတ်ပြီး ဖမ်း ဆီးတယ်လို့မျက်မြင်သက်သေတွေကပြောပါတယ်။

“ကြံ့ခိုင်ရေးတွေပါတယ်။ နောက်ပြီး ပြည့်စွမ်းအား ဆိုလား အဲ့ဒါတွေပါတယ်။ စွမ်းအားရှင် တွေပါတယ်။ ပြီးတော့ ရယကဥက္ကဋ္ဌတွေက ၁၅ယောက် အ ယောက် ၂၀ လောက်ပါတယ်။ မယက တွေပါတယ်။ **Informer** တွေပါတယ်။ အဲ့ဒီအင်ဖော်မာတွေဟာ လောင်းကစားသမားတို့၊ ဘိန်းရောင်းတဲ့သူတို့၊ ဆေးခြောက်ရောင်းတဲ့သူတို့၊ အဲ့လိုလူမျိုးတွေကို ကျနော်တို့ အများဆုံး တွေ့တယ်”

ဒါပေမဲ့သြဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က ရွှေဂုန်တိုင်မှာ ဖမ်းဆီးမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ဆန္ဒပြသူတစ်ဦး အမြင်ကတော့ လာရောက်ဖမ်းဆီးသူအရပ်ဝတ်တွေဟာ စွမ်းအားရှင်တွေမဟုတ်ဘူးလို့ သူ့အမြင်ကိုအခုလို ပြောသွားပါတယ်။

“ဒီတခါဝင်ဆွဲတဲ့သူတွေဟာ အရင်လိုစွမ်းအားရှင်လိုမဟုတ်ဘူး၊ တကယ်ရုပ်ရည်သန့်သန့်၊ အထက်အရာရှိတွေ၊ စီးပွားရေးသမားတွေပုံစံ၊ မိုက်မိုက်ရိုင်းရိုင်းတွေပြောဆိုပြီး သူတို့ကိုဆွဲတာ၊ ရုပ်ရည်သန့်သန့်ဘဲ။

အသားဖြူဖြူ အရပ်ကမြင့်မြင့်နဲ့၊ အသက် (၅၀)ခန့်လောက်ရှိတဲ့ ဗလခပ် တောင့်တောင့်လူက ဘောင်းဘီရှည်နဲ့ နေကာမျက်မှန်နဲ့၊ အဲ့ဒီလူက ပြည်သူ ထဲကတစ်ယောက်ကို ဆဲလဲဆဲ လှည့်လဲထိုး၊ ကျန်တဲ့လူတွေ ကလဲပိုင်းထိုးပြီး ကျနော်တို့လူတွေကိုပါ သူတို့အဆင့်သင့် ပါလာတဲ့ကားပေါ်ကို ဆွဲတင်ပေး လိုက်တယ်”

အလားတူအား ဩဂုတ်လ (၂၂)ရက်နေ့က ဆန္ဒပြမှုနှင့် သမိုင်းအုတ်ကျင်းမှာ အဖမ်းခံရပြီး ပြန်

လွှတ်ပေးလိုက်တဲ့ ဒေါ်နော်အုံးလှကလည်း ဖမ်းဆီးသူတွေ ဟာ အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားပေမဲ့ အရပ်သား မဖြစ်နိုင်ဘူး လို့ ပြောပြပါတယ်။ အာဏာပိုင်တွေအနေနဲ့ ယူနီဖောင်း မဝတ်ဘဲ အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားပြီး လာရောက် ဖမ်းဆီးတာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရပ်ဝတ် ဝတ် ထားသူဟာ အာဏာပိုင်ဖြစ်ပါစေ အရပ်သားတဦးကို ဖမ်းဆီးခွင့်ရှိပါသလားဆိုတာ မေးရမယ့်မေးခွန်းပါ။ ဒီမေးခွန်းကိုတော့ မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးက

“ရဲကဖမ်းရင် ရဲယူနီဖောင်းဝတ်ပြီးဖမ်းရမယ်၊ အရပ်သားအနေနဲ့ဖမ်းချင် တယ်ဆိုရင် အရပ်သား အနေနဲ့ ဖမ်းခွင့်ရှိတဲ့ ပြစ်မှုကျင့်ထုံး ၅၉ (၁)အရသာ လျှင် အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဖမ်းနိုင်ခွင့် ရှိတယ်။”

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးပိုင်ခွင့်ရှိသူဟာ ရဲပဲဖြစ်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။

“ရဲကလွဲရင် ဘယ်သူမှ ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးပိုင်ခွင့်မရှိဘူး၊ ရဲက ဘယ်အခါမှာ ဝရမ်းမပါဘဲ ဖမ်းခွင့်ရှိသလဲ၊ ဥပမာ ဆန္ဒပြတဲ့ကိစ္စတွေမှာဆိုရင် ဝရမ်းမတောင်း ပဲဖမ်းနေတာ၊ တရားရုံးရဲ့ ဝရမ်းမပါဘဲ ဘယ်အခါမှာဖမ်းခွင့်ရှိသလဲဆိုရင်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ အရ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်း ထားတဲ့ ပြစ်မှု တွေကို ချိုးဖောက်တဲ့အခါမှာ ဖမ်းဆီးခွင့်ရှိတယ်။ ဥပမာ အာမခံပေးပိုင်ခွင့်မရှိတဲ့ ပြစ်မှုကြီးတွေ ကျူးလွန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဖမ်းခွင့်ရှိတယ်၊ ပြစ်မှုကျူးလွန် ပြီးထွက် ပြေးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဖမ်းခွင့်ရှိတယ်၊ အသေး စိတ်ပြဋ္ဌာန်းထားတာရှိတယ်၊ တချိန်တည်းမှာ ဘယ်အခါမှာ အရပ်သားက ဖမ်းနိုင်လဲဆိုတာပြဋ္ဌာန်းထား တယ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၉ (၁)ထဲမှာ အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်း ထားတာရှိတယ်၊ အရပ်သား ကနေ ဖမ်းနိုင်တာတွေလဲရှိတယ်၊ ဘယ်အခါမှာ ဖမ်းနိုင်လဲဆိုတော့ နှစ်ပိုင်းရှိတယ်၊ တပိုင်းက အာမခံမပေးနိုင်တဲ့ ရဲအရေးယူ ပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့ ပြစ်မှုတစ် တရာကို ကျူးလွန်တဲ့သူတွေကို ဖမ်းပိုင်ခွင့်ရှိတယ်၊ ဥပမာ မြေမှု၊ မုဒိန်းမှု၊ လူသတ်မှု သည်လိုပြစ်မှု တွေကိုကျူးလွန်တဲ့အခါမှာ ရဲမဟုတ်သော်လည်းဘဲ အရပ်သားကဖမ်းနိုင်တယ်။ ဒုတိယတပိုင်းက

ပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း ကြေငြာခြင်းခံထားရသူတွေ၊ အဲ့လိုကြေငြာခံထားရသူတွေကိုတော့ ဖမ်းခွင့်ရှိတယ်။”

တခါ ဆန္ဒပြသူတွေကိုဖမ်းဆီးရာ၌လည်း ဘယ်နိုင်ငံမှာဖြစ်စေ အကြောင်းမဲ့ဖမ်းခွင့်မရှိဘူးလို့ ပြောပါတယ်။

“လူစုလူဝေးနဲ့ စီတန်းလှည့်လည်တာကို ခွင့်ပြုရမယ်၊ ခွင့်ပြုရမယ်ဆိုတာကို ရန်ကုန်ရဲအက် ဥပဒေမှာ အတည်အလင်းဖော် ပြထားတယ်။ သို့သော် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့စုဝေးလို့မရဘူး၊ ဥပဒေနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့အစုဝေးတော့ ဖြစ်လို့မရဘူး။ အဲတော့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုရင် လူထုက တိုင်ပြည်မှာ စုဝေးချင်တယ် စီတန်းလှည့်လည်ချင်တယ်ဆိုရင် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင် တွေမှာ ခွင့်ပြုချက် တောင်းရတယ်။ သူတို့စီတန်းလှည့်လည်တဲ့အခါ အခြားသူတွေရဲ့ အသွားအလာ၊ အလုပ်အကိုင်၊ အနေအထိုင်တွေကို ထိခိုက်မှုမရှိအောင် အာဏာပိုင်တွေက အကူအညီပေးတဲ့အနေနဲ့ လမ်းလွှဲပေးရတာ တွေရှိတယ်။ အချိန်ကန့်သတ်ပေးရတာတွေရှိတယ်။ ဒီလိုလုပ်ကိုင်ဖို့ အတွက်ကို ခွင့်ပြုချက်ပေးတယ်ဆိုတဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို တိုင်းပြည်ထဲမှာဖန်တီးပေး ထားရတာ ဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့နိုင်ငံမှာ ရဲအက်ဥပဒေအရ အတိအကျ အပြည့်အစုံရှိတယ်။ ပြဿနာက ဘာလဲဆိုတော့ ဥပဒေနှင့်အညီ စုဝေးခွင့်၊ စီတန်းလှည့်လည်ခွင့် ပေးမယ်လို့ကြေငြာမထားတဲ့ အချက်ဘဲ။ မပေးတဲ့ အခါကျတော့ ပြည်သူတွေက ဒီလုပ်ငန်းစဉ်ကိုမသိတဲ့အခါကျတော့ သိလို့ လျှောက်လဲမပေးတဲ့ အခါကျတော့ စီတန်းလှည့်လည်မှုတွေက မူအရ၊ ဥပဒေအရ မပေးတဲ့ အစိုးရမှာတာဝန်ရှိတယ်။ ဒီလိုဘဲကျနော်ပြောချင်ပါတယ်။”

ဦးအောင်ထူးပြောသွားတာပါ။ ဒီပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ဥပဒေတွေဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာအတိအကျ ရှိနေတယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဥပဒေဘက်တော်သားတွေကိုယ်တိုင်က သာမန်လူတွေကို ဥပဒေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပညာပေးခြင်း၊ လမ်းပြ ပေးခြင်းတွေမလုပ်တာကြောင့် ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်လည်း ဥပဒေနဲ့ပတ်သက်ပြီး မသိဖြစ်နေရတာပါလို့ ဆိုပါတယ်။ တခါ နိုင်ငံရေးအရ အစိုးရနဲ့အတိုက်အခံဖြစ်သူတွေကို ရပ်ရွာလူထုက ဖမ်းဆီးလိုက်တယ်ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေကိုလည်း အစိုးရပိုင်သတင်းစာတွေမှာ မကြာခဏသုံးနှုန်းနေတာကိုလည်း မြင်တွေ့ရပါတယ်။ ဒီအသုံးအနှုန်းတွေကြောင့် အာဏာပိုင်တွေက အရပ်ဝတ်ဝတ်ပြီး ရပ်ရွာပြည်သူအမည်ခံနိုင်သလို အာဏာပိုင်တွေကျော ထောက်နေကန်ခံပြုထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း နိုင်ငံရေးအရအမြင်ကွဲသူတွေကို ဥပဒေအရဖမ်းဆီးခွင့် ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားတွေ တွေ့မြင်နေရပါတယ်။ ဦးအောင်ထူးက အခုလိုဆက်ပြီးပြောပါတယ်။

“အရပ်ဝတ်နဲ့ဖမ်းဆီးမှုတွေကို ယနေ့အချိန်မှာ ကြုံဖို့နှင့် သူ့ရဲ့ကျောထောက်နေကန်ခံတွေက ကျူးလွန်နေတဲ့အပြင် အကြမ်းဖက်ရိုက်တာ၊ နှက်တာတွေလုပ်နေတယ်။ ကြီးပွဲဟာ ဒီလိုလုပ် ဆောင်နေတာဟာ တရားမဝင်

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ

ဘူး၊ ယနေ့အချိန်မှာ ဒီကြုံဖွဲ့အဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာ တော်တော့ကို ပြင်ထန်လာနေတယ်။ ဒီပဲယင်းမဖြစ်ခင်ကရော၊ ဒီပဲယင်းအတွင်းမှာရော၊ ဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်းမှာရောတောက်လျှောက် အရပ်ဝတ်ကိုဝတ်ပြီး အာဏာပိုင် တွေနဲ့ပေါင်းပြီး လုပ်ဆောင်နေတာ တော်တော့ကို ဆိုးဝါးလာပြီး၊ ဒါကြောင့် ကြုံဖွဲ့ဟာ ကျနော် တဲ့ ၁၉၀၈ခုနှစ် အက် ဥပဒေနှင့် တဲ့ အသင်းဖြစ် ကို ခြောက်လှန့်မှု၊ ကို ကူညီတဲ့ အ သူတို့ ကိုယ်တိုင် တယ်။ ဒါကြောင့် အဲ့ဒီအသင်းကို မတရားအသင်း အဖြစ်ကြေငြာဖို့လိုနေပြီး၊ မကြေငြာဘူးဆိုရင် အဲ့ဒီအသင်းကိုသုံးပြီး ပြည်သူ တွေကိုဖိနှိပ်တဲ့အစိုးရဟာ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ လုံခြုံမှုကို ကာကွယ်စောင့် ရှောက်မပေးတဲ့အပြင် လုံခြုံမှု ကိုထိပါးအောင်လုပ်နေတဲ့ အစိုးရဖြစ်တဲ့အတွက် ရာဇဝတ်သားအစိုးရလို့ ပြောရမယ့်အဆင့်ကို ရောက်သွားလိမ့်မယ်လို့ ကျနော်ပြော ချင်ပါတယ်”

ဒါကတော့ မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးပြောပြသွား တာဖြစ်ပါတယ်။

(မှတ်ချက်။ ။ ၂၅၊ ၈၊ ၂၀၀၇ နံနက်ပိုင်း **RFA** မှထုတ်လွှင့်ခဲ့သော သတင်းမြင်ကွင်းကျယ်အစီအစဉ်မှ ဆွေးနွေးပြောကြားချက်များကို ဥပဒေရေးရာစာစောင် စာဖတ်ပရိတ်သတ်များအား ပြန်လည်တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး တို့အပေါ် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်း [အပိုင်း ၁]

မရမ်းတလင်း

နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်း

မြန်မာနိုင်ငံသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် တည်ရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ မြောက်ဘက်နှင့်အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ အရှေ့ဘက်တွင် လောနိုင်ငံ၊ အရှေ့တောင်ဘက်တွင်ထိုင်းနိုင်ငံတို့နှင့် နယ်မြေခြင်းထိစပ်နေသော နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အကျယ်အဝန်း စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၂ သိန်း ၆ သောင်းကျော်ရှိပြီး၊ လူဦးရေ(၅၂)သန်းခန့်(၂၀၀၆)ခုနှစ်ထိ ရှိသည်။ လူမျိုးစုများအားဖြင့် ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း ဟူ၍ရှိပြီး မြန်မာအများစုဖြစ်သည်။ လူမျိုးစုခွဲ ၁၂၈ မျိုးလည်း စုပေါင်းနေထိုင်ကြသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံကိုယခင်က မိမိဒေသအလိုက် သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်ဖြင့်အုပ် ချုပ်လာခဲ့ပြီး၊ ၁၈၂၄ ပထမ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမ စစ်ပွဲအပြီးမှစ၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ထိအင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် နှစ်ပေါင်း(၁၀၀)ကျော်နေခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်အတွင်းဂျပန်စစ်အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ၃ နှစ်တာမျှရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ မှ ၁၉၄၈ အတွင်းပြန်လည် ထူထောင်ရေးကာလတွင် အင်္ဂလိပ်၏စတုဂ္ဂိုဏ်းဖြိုဖျက်ခြင်းဖြင့်ခေတ္တအုပ်ချုပ်သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ဇူလိုင်လ(၄)ရက်နေ့တွင် လွတ်လပ်ရေးရလာပြီး ၁၉၆၁ ခုနှစ်ထိ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကျင့်သုံးပြီး ၁၉၆၂ မှ ၁၉၈၈ ထိ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ၏တပါတီစနစ်ကိုကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှစ၍ ယနေ့အထိစစ်အုပ်ရေးစနစ်ကိုကျင့်သုံးကာ ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးကိစ္စ အဝဝကို စစ်တပ်မှ ချုပ်ကိုင်လျက်အုပ်ချုပ်နေပါသည်။

ဘုရင်စနစ်(သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်)၏ ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး

သမိုင်းတင်ပြီးကာလတွင်မြန်မာနိုင်ငံ၏အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားမှာ သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်စနစ်ဖြင့် အဓိကထားအုပ်ချုပ်လျက်ရှိသည်။ ထိုစဉ်တောင်တန်းဒေသနှင့် မြေပြန့်ဒေသတွင်လည်း နယ်မြေအပိုင်းအလိုက်ကွဲပြားကာသာတလှ၊ ဝါတမင်းအုပ်ချုပ် လျက်ရှိသည်။ မြန်မာ့သမိုင်းတွင် မြန်မာဘုရင်၏စစ်တပ်မှတိုင်းရင်းသားလူမျိုးကွဲများဖြစ်သည့် မွန်၊ ရခိုင်တို့နှင့် စစ်တိုက်ခြင်း၊ နယ်မြေလုခြင်း၊ သစ္စာခံစေခြင်းစသည်များသာ တလျှောက်လုံးပြုလုပ်နေသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်အာသံမဏိပူရ(ယခုအိန္ဒိယနိုင်ငံ)သို့ စစ်ချီတက်တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ တရုတ်မင်းနှင့်စစ်တိုက်ခြင်း၊ ယိုးဒယားသို့ နယ်ချဲ့ခြင်းများကိုတွေ့ရသည်။

သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်တွင်ဘုရင်၏နုတ်ထွက်စကားသည် ဥပဒေဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာဥပဒေ တခုဖြစ်လာရန် ပိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးခြင်းမရှိဘဲ ဘုရင်၏နုတ်ထွက်စကားသည်ဥပဒေဖြစ်လာသည်။ တရားစီရင်ရေးတွင်ဖြတ်ထုံး၊ ဓမ္မသတ် စသည် တို့ကို အသုံးပြုကာစီရင်ဆုံးဖြတ်သည်။ ဘုရင်၏လွှတ်ရုံးသည်အာဏာအရှိဆုံးနေရာဖြစ်သည်။ အယူခံခြင်းအမှုကို လွှတ်ရုံးမှ အပြီးအပြတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဘုရင်မှအရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများကို ခန့်အပ်၍ ဘုရင့်အမိန့်ကို နာခံရန်အုပ်ချုပ်သည် ကိုတွေ့ရသည်။

အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီခေတ် ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး

အင်္ဂလိပ်တို့သည် အောက်မြန်မာနိုင်ငံကို နှစ်ပေါင်း(၁၀၀)ကျော် အုပ်ချုပ်ခဲ့ပြီး အထက် မြန်မာနိုင်ငံကို နှစ်ပေါင်း (၈၀)ခန့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ၁၈၂၄ တွင်စတင်ခဲ့သောအင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲမှစတင်ပြီး ၁၈၈၅ ခုနှစ်သို့ရောက် သောအခါ တနိုင်လုံးကို ရေ၃ ဘုရင်၏ နေမဝင် အင်ပါယာစာရင်းသို့ သွပ်သွင်းလိုက်သည်။ အင်္ဂလိပ်တို့သည် မြန်မာဘုရင် သီပေါကို အိန္ဒိယ နိုင်ငံသို့ ဖမ်းဆီးပို့ဆောင်ပြီး၊ အိန္ဒိယတွင် ကျင့်သုံးသောဥပဒေများကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ တင်သွင်း လာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဘုရင်ခံတစ်ဦးကို ခန့်အပ်ထားပြီး ဥပဒေပြုရေးကို ဘုရင်ခံ၏လွှတ် တော် အမတ်များက ပြုလုပ်သည်။ တရားစီရင်ရေးကိုမူတစ်ဦးထိုင်စနစ်ဖြင့် တရားစီရင်ခဲ့သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင်နယ်ပိုင်၊ ဝန်ထောက်၊ အရေးပိုင်၊ မြို့ပိုင်၊ တောင်အုပ်စသည်ဖြင့် ခန့်အပ်အုပ် ချုပ်ခဲ့သည်။ တောင်တန်းဒေသနှင့် မြေပြန့် ကွဲပြားသောဥပဒေများလည်း ရှိခဲ့သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် စတင်ခဲ့ပြီး ဂျပန်သည်မြန်မာနိုင်ငံကို ၁၉၄၂ မှ ၁၉၄၅ ထိ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်ခေတ်ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ဂျပန်စစ် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ဖြစ်သဖြင့် ဂျပန်စစ်တပ်အလိုကျစနစ် ဖြစ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဒေါက်တာ ဗမော်အား အဓိပတိခန့်၍ အုပ်ချုပ်စေခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၄)ရက်နေ့ တွင်မြန်မာနိုင်ငံသည်လွတ်လပ်သောနိုင်ငံ ဖြစ်လာသည်။ နိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရသည်နှင့် ပြည်တွင်းစစ် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကပြည်တွင်းစစ်တွင်တရုတ်ဖြူကျူးကျော်စစ်၊ ကရင်တော်လှန်ရေး၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ် ပါတီ(ဗကပ)၏ မြေပေါ်မြေအောက်တော်လှန် ရေးတို့သည် ထင်ရှားသော ပြည်တွင်းစစ်များဖြစ်ပြီး အခြားတိုင်းရင်းသားများလည်း သီးခြားလွတ်လပ်ရေးအတွက် တော်လှန်ပုန်ကန်မှုများ ရှိခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က မြန်မာနိုင်ငံကိုပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဟု ခေါ်တွင်ခဲ့ပြီး လွတ်တော်ကို အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစုလွတ်တော်ဟူ၍(၂)ခုထားရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်ကဥပဒေပြုရေးကို အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် လူမျိုးစုလွတ်တော် တို့မှ ဆောင်ရွက်ကြပြီး တရားစီရင်ရေးကိုလည်း နယ်ပိုင်၊ မြို့ပိုင်ဝန်ထောက်၊ တောင်အုပ်စသည်တို့ကိုတရားစီရင်ရေး အာဏာများခွဲစေပေး ထားပြီး အထူးအာဏာရ၊ တရားသူကြီးများလည်းခန့်ထားကာ တရားစီရင်ခဲ့ကြပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အင်္ဂလိပ်ခေတ်နှင့်မခြားသောအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကိုကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်မတ်လ(၂)ရက်နေ့ အာဏာသိမ်းပွဲကြီး

မြန်မာနိုင်ငံ၏အခြေအနေကိုလေ့လာတင်ပြသုံးသပ်ရာ၌ စစ်တပ်၏အခန်းကိုမေ့ထား၍မရပေ။ အထက်ဖော်ပြခဲ့သလို သက်ဦးဆံပိုင်ခေတ်က မြန်မာစစ်တပ်သည်၊ အင်္ဂလိပ်ကိုစစ်ရှုံးခဲ့သဖြင့် နှစ်ပေါင်း(၁၀၀)ခန့်မြန်မာစစ်တပ်ဟူ၍ မရှိခဲ့ပါ။ ၁၉၃၉ ခုနှစ်ဒုတိယကမ္ဘာစစ်စတင်လာသည့်အခါ အင်္ဂလိပ်ကိုတော်လှန်လိုသော မြန်မာလူငယ်(၃၀)ကို သခင် အောင်ဆန်း(နောင်ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းအဖြစ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာသူ)မှ ဦးဆောင်၍ဖက်ဆစ်ဂျပန်နှင့် အဆက် အသွယ်ရကာ ဟိုင်နန်ကျွန်းတွင်စစ်ပညာသင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလတွင်ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ထိုလူငယ်များက **BIA (Burma Independence Army)** ကိုထူထောင်ခဲ့သည်။ **BIA** သည်ဂျပန်တော်လှန်ရေးပြီးသည့်အခါ **BDA (Burma Defence Army)** ဖြစ်လာသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀)ကျော် ကွယ်ပျောက်သွားသော ဗမာ့တပ်မတော်သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ် တွင်ပြန်လည်ပေါ်ပေါက်လာသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်အသစ် စတင်ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် တပ်မတော် ၏ ဦးစီးချုပ်ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင်ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလုပ်ကြံခံရသည်။ ၎င်းနောက် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် ဦးစီးချုပ်ဖြစ်လာသည်။မြန်မာနိုင်ငံသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင်လွတ်လပ်ရေး ရလာသည် နှင့်ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်လာသည်။ ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်လာသည်နှင့် စစ်တပ်သည်အရေး ပါလာသည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် တပ်တော်မှအာဏာသိမ်းသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် အာဏာပြန်လွှဲပေးသည်။ ထိုစဉ်မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီကျင့်သုံးရာ ပါလီမန်အတွင်းရှုပ်ထွေးမှုကို အကြောင်းပြကာ နိုင်ငံတော်ပြိုကွဲမည့်အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု အကြောင်းပြကာ ဗိုလ်ချုပ် နေဝင်းဦးဆောင်သော စစ်ကောင်စီသည် ၁၉၆၂ ခုနှစ် မတ်လ(၂)ရက် နေ့တွင် နိုင်ငံတော်အာဏာကို သိမ်းယူပြီး ပါလီမန်(၂)ရပ်ကိုလည်းဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ တဆက် တည်းပင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် ငွေစက္ကူများကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ ပုဂလိကစက်ရုံအလုပ်ရုံများ၊ ဆက်သွယ် ရေးလုပ်ငန်း၊ ကုန်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကိုယ်ပိုင်စာသင်ကျောင်းများအား ပြည်သူပိုင် သိမ်းယူခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအား မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးမည်ဟု ကျေညာခဲ့သည်။ ၎င်းနောက် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲအတည်ပြုကာ နိုင်ငံတော်ကိုဆိုရှယ်လစ်စနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်လေသည်။ ၎င်းဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အခန်း(၁)ပုဒ်မ(၁)တွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဟု ခေါ်တွင်ရန် ပုဒ်မ(၅)တွင်မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးစနစ်ကို ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် ကျင့်သုံးမည်ဟု၎င်း၊ ပုဒ်မ(၁၁)တွင် မြန်မာနိုင်ငံကိုမြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီက ဦးဆောင်မည်ဟူ၍၎င်း ဖော်ပြပါရှိပါသည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ် မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အတွင်းဥပဒေပြုရေး၊တရားစီရင်ရေး၊အုပ်ချုပ်ရေး
ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ စစ်အာဏာသိမ်းမှု၊နောက်ပိုင်းတွင်၊ ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ် ရေးလုပ်ငန်းများမှာ၊ စစ်တပ်ကအလိုကျဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၂ နှစ်လုံးလုံးစစ်ကောင်စီမှ

၎င်းတို့အလိုကျဥပဒေပြုသည်။ တရားစီရင်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင်စွက်ဖက်သည်။ ပြည်သူတို့၏ထင်မြင်ချက်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမရှိ၍သာ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၇၄ မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အတွင်း ဥပဒေပြုရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ပုံသဏ္ဍာန်သည် တလှည့်ပြောင်းခဲ့ပြန်ပြီ။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် **The Burmese Way to Socialism** ကို ကြေငြာပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမူကြမ်းကို ပြည်သူလူထုထံချပြသည်။ အပေါ်ယံအားဖြင့် ပြည်သူလူထုအတွက် အခွင့်အရေးများစွာ ပါရှိသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြည်သူအများစုက အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအတည်ပြုပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများသည် အရပ်ဝတ်လဲကာ အရွေးခံကြတော့သည်။ တပါတီအာဏာရှင်စနစ်ဖြစ်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းနှင့်၎င်း၏အရပ် ဝတ်လဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကသာ နိုင်ငံ၏အမြင့်ဆုံး ရာထူးများရခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအရ မြန်မာနိုင်ငံကို ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံဟူ၍ ခေါ်တွင်စေသည်။ ထိုစဉ်ရွေးချယ်ခံရသောသူများမှာ၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတအဖြစ် ဦးနေဝင်းဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင် (၂၉)ဦးတွင်လည်း စစ်တပ်မှအရပ်ဝတ်လဲစစ်ဗိုလ်များသာ ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ ဝန်ကြီးများ ရွေးချယ်ပြီး ထိုသူများမှဝန်ကြီးချုပ်ကို ရွေးချယ်သည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဝန်ကြီးချုပ်မှဝန်ကြီးအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်သည်။ တရားသူကြီး အဖွဲ့ကို လွှတ်တော်မှရွေးချယ်ပေးပြီး ဥက္ကဋ္ဌတဦးကို ရွေးချယ်ရသည်။ ၎င်းအပြင် ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့ကိုလည်ကောင်း၊ ပြည်သူ့စာရင်းစစ် အဖွဲ့ကိုလည်းကောင်း ရွေးချယ်ပေး ရသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံသစ်အရ သမ္မတကိုပြည်သူက တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်သည့်စနစ် မဟုတ်ဘဲပြည် သူလူထုက ဒေသဆိုင်ရာလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ်ပေးရသည်။ ထိုလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များမှ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်(ရှေ့နေချုပ်) စာရင်းစစ်ချုပ်တို့ကိုရွေးချယ်ပေးရသည်။ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အားလုံးသည် ပါတီဝင်များဖြစ်ရသည်။

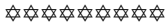
ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်၏အမြင့်ဆုံးသော တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အယူခံမှုများကို ကြားနာရသည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတရားရုံးများသည် မူလမှုများကိုစစ်ဆေး ကြားနာခြင်း၊ အယူခံမှုများကို ကြားနာခြင်းများ ပြုရသည်။ မြို့နယ်တရားသူကြီးများသည် မူလမှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ပြီးရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုများသည် ထောင်ဒဏ်(၆)လထက် မပိုသော မူလမှုများကိုစစ်ဆေးစီရင်သည်။ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းတရားသူကြီးများကို ပြည်နယ် နှင့်တိုင်းလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းပြီး၊ မြို့နယ်တရားသူကြီးကို မြို့နယ်ကိုယ်စား လှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ထို့အတူရပ်ကွက်ကျေးရွာအုပ်စု တရားသူကြီးများကို ရပ်ကွက်ကိုယ် စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ အားလုံးတင်းပြည့်ပါတီဝင်များဖြစ်ရသည်။ (၃)ဦးထိုင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံသစ်အရ **Attorney General** ကိုလွှတ်တော်မှ ရွေးချယ်ရသည်။ **Attorney General** သည် ဥပဒေဝန်ထမ်း (**Legal Officer**) များနှင့် ဗဟိုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ များတွင် ကြီးကြပ်ရသည်။ **Legal Officer** များသည် ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာတရားရုံးများတွင်

အမှတ်လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဗဟိုနှင့်ဒေသဆိုင်ရာများတွင်အယူခံမှု၊ ပြင်ဆင်မှုများကို လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ ဥပဒေအကြံဉာဏ်များတောင်းခံလာပါက ဥပဒေအကြံပေးခြင်း၊ နိုင်ငံသားများမှ တိုင်ကြားလာသည့်တိုင်တန်းချက်များကို လက်ခံဖြေရှင်းခြင်း၊ ဖြေရှင်း မပေးနိုင်သည်များကို အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ တင်ပြခြင်း လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရသည်။

ပြည်သူ့တရားသူကြီးဥက္ကဋ္ဌသည် ဗဟိုနှင့်တရားရုံးအဆင့်ဆင့်ကို ကြီးကြပ်ခြင်း၊ တရားရေးဝန်ထမ်းများခန့်ထား၍ အဆင့်သောတရားရုံးများရှိ တရားသူကြီးများကို ကူညီအကြံပေးခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပါသည်။ ထို့အတူ ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် စာရင်းစစ်ရုံးဝန်ထမ်းများဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာများတွင်ကြီးကြပ်သည်။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပြည်သူ့တရားလုံး၏ စားဝတ်နေရေးကိုချောင်လည်အောင်၊ လူနေမှုဘဝ မြှင့်တင်ပေးမည်ဟုကြေငြာချက်နှင့်အညီ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးတည် လာသည်။ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ်ကို ကာကွယ် သော ဥပဒေများပြဋ္ဌာန်းရန် လိုအပ်သည်ဟုဆိုကာ ဥပဒေသစ်များကို လွှတ်တော်မှပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

(မှတ်ချက်။ ။ ပြည်သူ့ဟစ်တိုင်အင်တာနက်စာမျက်နှာတွင် ဖော်ပြထားသော ဆောင်းပါးအား ဥပဒေရေးရာ စာစောင်၊ စာဖတ်ပရိတ်သက်များအား ပြန်လည်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။)

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရွှေနေ့အဖွဲ့၏လှုပ်ရှားမှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေ့အဖွဲ့လှုပ်ရှားမှုတို့ကို လေ့လာတင်ပြခြင်း

တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာလေ့လာပြုစုရေးအဖွဲ့
ပြည်ထောင်စုဥပဒေအကယ်ဒမီကျောင်း

၁။ နိဒါန်း

ပါကစ္စတန်က တရားစီရင်ရေး ကပ်ဆိုက်မှုကိုမီးမောင်းထိုးပြပြီး စုဖွဲ့မှုမျိုးစုံက ပြည်သူတွေကို ဆက်သွယ်ကာကွယ်ပေးဖို့ ရွှေနေ့အသင်းအဖွဲ့တွေ ရွှေနေ့တွေ ဘယ်လိုရုန်းကန်ခဲ့ရတယ် ဆိုတာကို ဖော်ပြတဲ့ဆောင်းပါး ဖြစ်ပါတယ်။ စစ်အာဏာရှင်ခေတ်မှာ လွတ်လပ်သော တရားစီရင်ရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဘက်တွေကနေပြီး ဗမာပြည်တွင်းက ဘားကောင်စီနှင့် ရွှေနေ့အသင်းအဖွဲ့တွေအနေနှင့် ပြည်သူတွေရဲ့အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်နိုင်ဖို့ လွတ်လပ် သောတရားစီရင်ရေးအတွက် တက်တက်ကြွကြွတိုက်ပွဲဝင်ဖို့ ငြိမ်သက်နေကြတယ်။

၂။ (၁) ပါကစ္စတန် နိုင်ငံရေးနောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်း

ပါကစ္စတန်ဟာ ၁၉၄၇-ခုနှစ်မှာ လွတ်လပ်ရေးရပြီး စစ်ဖက်နဲ့ အရပ်ဖက် အစိုးရတွေကြားမှာ ကွဲကွဲပြားပြား မရှိခဲ့ပါဘူး။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှာ ပထမဆုံးအာဏာသိမ်းပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အို-မိုဟာမတ်-ရာယာခန်ကို ငြိမ်းချမ်းစွာ အာဏာလွှဲပေးခဲ့တယ်။ သူဟာ ၁၉၆၀ မှာ သမ္မတဖြစ် လာပြီး ၁၉၆၂-ခုနှစ်မှာ ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်ကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့တယ်။ နိုင်ငံရေး အကြပ်အတည်း ကြောင့် ဒီဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံကို ရပ်ဆိုင်းခဲ့ပြီး ၁၉၆၉မှာ စစ်အုပ်ချုပ် ရေးဥပဒေကို သွတ်က ကြေငြာခဲ့တယ်။ ၁၉၇၂ မှာ သူဟာ ဖယ်ရှားခံ ခဲ့ရပြီး ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေသစ်ကို ချမှတ်ပြီးနောက်ပိုင်းမှာ ဆူတိုဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရေး အကြပ်အတည်း ကတော့ ရှိနေဆဲပဲ။ ၁၉၇၈ မှာ နိုင်ငံရေးအရ သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဇီယာအူဟတ် တက်လာတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်မှာ မိုဟာမတ် ခန်းဆန်ဂျီဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာပြန်တယ်။ ဇီယာဟာ သွတ် ဖြစ်ပြီး ၁၉၈၈မှာ လေယာဉ်ပျက်ကျပြီး ဆုံးပါးခဲ့တယ်။ အမျိုး သားလွတ်တော်က ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ပေးခဲ့တယ်။ သွတ်ဟောင်း ဘင်နေဇာ - ဘူတို၏သမီးဟာ ပါကစ္စတန်၏ ပထမဆုံးဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကြောင့် ၁၉၉၀ မှာ အနားပေးခြင်းခံခဲ့ရတယ်။ ဘူတိုအစိုးရ နောက်ပိုင်းခေါင်း ဆောင်နှစ်ဦးရှိခဲ့တယ်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်မှာတော့ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပါဗက်မူရှာရက်ကစစ်အာဏာသိမ်းလိုက်တယ်။

(ခ) ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ်ထိတရားစီရင်ရေး

၁၉၇၄ခုနှစ်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်အခြေခံဥပဒေအရ ဖယ်ဒရယ်တရားရုံးချုပ်ကို တည်ထောင်ခဲ့တယ်။ ပါလီမန် (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေနှင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်းများ တရား

လွှတ်တော်ကို တည်ထောင်လာကြတယ်။ သမ္မတက တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးများနဲ့ တိုင်ပင်ပြီးနောက်မှ တရားသူကြီးချုပ်ကိုခန့်အပ်မှာဖြစ်တယ်။ ဖယ်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ် အစိုးရကြားက (သို့မဟုတ်) ပြည်နယ်အစိုးရတွေအချင်းချင်းကြားက တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာအယူခံမှုတွေနှင့် အကြံပေးလုပ်ငန်းရပ်တွေလို ဘယ်အငြင်းပွားမှုတွေကို မဆို မူလစီရင်ပိုင်ခွင့်နေဖြင့် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ဆုံးဖြတ်တယ်။ တရားလွှတ်တော်ဖယ်ဒရယ် ဆာဒီယာ တရားရုံးများနှင့် အယူခံရုံးတွေကချမှတ်ခဲ့သည့် အပြီးသတ် အမိန့်တွေ၊ စီရင်ချက်တွေ၊ ဒီကရီတွေနှင့် ပြစ်ဒဏ်တွေကို အယူခံမှုဆိုင်ရာ စီရင် ဆုံးဖြတ်ချက်အပြင်တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အမိန့်ချမှတ်တယ်။ ပြည်နယ် တိုင်းများတရားလွှတ်တော်ကို အခြေခံထားတဲ့ တရားရုံး လေ့ရှိ ရှိတယ်။ မူလအမှုတွေကို စစ်ဆေးတယ်။ ရာဇဝတ်မှုနှင့် တရားမ တရားရုံးတွေက ချမှတ်သည့် ဒီကရီတွေကို စီရင်ချက်တွေ ပြစ်ဒဏ်တွေ ပါဝင်တဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တွေနဲ့ ဆန်ကျင်နေတဲ့အယူခံမှု တွေကိုစီရင်ဆုံးဖြတ်ပေးတယ်။ ဒါတွေမကသေးသည့်အပြင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေ ဆိုင်ရာနိုင်ငံသားတွေရဲ့ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် ပတ်သက်ပြီးအငြင်းပွားမှုတွေကို ဆုံးဖြတ်ပေး နိုင်သည့်အာဏာရှိတယ်။

၁၉၉၉-ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းပြီး ပါကစ္စတန်သမ္မတဖြစ်လာတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မူရှာရပ်ဖ်က ၁၉၇၃-ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ် ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေကို ရုပ်ဆိုင်ပစ်ခဲ့တယ်။ အစိုးရက အထူးခုံရုံးနှင့် အမျိုးသားတာဝန်ခံမှု ဗျူရို (NAB) ကို တည်ထောင်ပြီး ကုမ္ပဏီကို တာဝန်ခံမှုဆိုင်ရာ တရားရုံး တွေက အကျင့်ပျက်လတ်စားသည့်အမှုတွေကို တိုက်ဖြတ်ဖို့ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။ ၎င်းတရားရုံးများက တရားခံ များကို အာမခံနှင့် လွှတ်မပေးခဲ့ပေ။ အာမခံသည့်ငွေဆိုတာလည်းမရှိဘူး။ ၎င်းခုံရုံးတွေ က စွဲချက်မတပ် အချုပ်ရက်ပေါင်း ကိုးဆယ်ထားတယ်။ တရားခံတွေကို ရှေ့နေငြိုးခွင့်မပေးခဲ့ချေ။ ဒါကြောင့် နှစ်ပေါင်း ၁၀-ကာလအတွင်းမှာ ၎င်းခုံရုံးများက အခြေခံရပိုင်ခွင့်တွေကို ငြင်း ပယ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောလို့ရပါတယ်။ ၁၉၇၃-ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အာမခံထားသည့် တရားစီရင်ရေးသည် ဘက်လိုက်မှုတွေနှင့် တရားစီရင်ရေးလွတ်လပ်မှုမရှိတာနဲ့ စတင်ခဲ့ရသည်။ ဒါပေမဲ့ ၁၉၉၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာ စစ်ခုံရုံးများသည် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့် မညီကြောင်း တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ကြေငြာခဲ့သည်။

(ဂ) ပါကစ္စတန်မှာ တရားစီရင်ရေးလွတ်လပ်မှု ပြန်လည်ရရှိဖို့ လှုပ်ရှားမှုများ

အိပ်တီခါ- ချောင်ဒေရီ ကို မတ်လ-၉ ရက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှာ သမ္မတ မူရှာရပ်ဖ်က ဖယ်ရှားပစ် ခဲ့တယ်။ သမ္မတရုံးကိုလာဖို့ သမ္မန်စာ ဆင့်ဆိုခံရပြီး နောက်ပိုင်းမှာ ရုံးတော်ကအလွဲသုံးစားမှု၊ မထိမဲ့မြင်ပြုမှုတွေနဲ့ သူ့ကိုစွပ်စွဲခဲ့သည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ တရား လွှတ်တော်ချုပ်ကို သူ့မိသားစုနှင့် အတူသွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီနေရာ၌ မြောက်များလှစွာသော ရှေ့နေများက သူ့ကိုနှုတ်ဆက် ကြတယ်။ ပန်းပွင့်၊ ပန်းဖတ်လွှာတွေနဲ့ ဖြန့်ပက်ကြပြီး အစိုးရဆန့် ကျင်ရေး ကြွေးကြော်သံအော်ဆိုခဲ့ကြတယ်။ သူနဲ့သူ့မိသားစုကို လူထုနှင့် အဆက်အသွယ် မလုပ်ဖို့၊ နေအိပ်အပြင်မထွက်ဖို့တားမြစ်ခြင်းခံကြရတယ်။ စစ်အာဏာရှင်တွေက နိုင်ငံအချုပ် အခြာအာဏာကို သိမ်းပိုက်ဖို့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေစနစ်ကို ပြောင်းလဲခဲ့တယ်။

တရားစီရင်ရေး၏လွတ်လပ်မှုကိုလည်း ဝင်ရောက်စွက်ဖက်တယ်။ တရားစီရင်ရေး ၏လွတ်လပ်မှုဆိုတာ မှောက်မှားလှည့်စားမှုတရပ်ဖြစ်သွားပါတယ်။ လူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့က တရားသူကြီးချုပ်ကို မတရားဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားသည်ကို ချက်ခြင်းလွှတ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့စစ်တပ်က ခွင့်မပြုခဲ့ချေ။ ပါကစ္စတန်က လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းတွေနှင့် ရှေ့နေအသင်းအဖွဲ့တွေက လူထုရွှေ့မှာ ကြားနာစစ်ဆေးဖို့တောင်းဆိုကြသော်လည်း ကြားနာစစ်ဆေးမှုကို မှတ်တမ်းတင်ထားမည် သို့သော် လူထုကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာဖို့မဟုတ်ကြောင်း အစိုးရက ပြောဆိုခဲ့တယ်။ ထိုကြောင့် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့၌ တရားရုံးအဆောက်အဦးကို လူချင်းလက်တွဲချိတ်ဆက်ပြီး ရှေ့နေတွေပါဝင်တဲ့ ကြီးမားတဲ့လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးက ဝိုင်းပတ်ထားလိုက်ကြတယ်။ တရားသူကြီးကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားမှုကို ကန့်ကွက်ပြီး သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြတယ်။ ပုလိပ်တွေက အကြမ်းဖက် လူစွဲတာကြောင့် အများစုမှာ ဒဏ်ရာများရခဲ့ကြတယ်။ ဖမ်းဆီးခြင်းလည်းခံခဲ့ကြရတယ်။ တရားစီရင်ရေး ကပ်ဆိုက်တာကို ဝေဖန်ခဲ့သည့်အပေါ်မှာ တရားလွတ် တော်ချုပ် တရားရေးရာကောင်စီက ပါကစ္စတန် သတင်းမီဒီယာ ထိန်းသိမ်းရေးအာဏာပိုင် (PEMRA) က တားမြစ်ပိတ်ပင်လိုက်တယ်။ အရေးအခင်းအတွင်း ပုလိပ်ရိုက်လို ဒဏ်ရာရ သွေးထွက်သံယိုဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ ရှေ့နေတွေရဲ့ စာရင်းအမှတ်အသားတွေကို ကြေညာခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ (PEMRA) က အသံလွှင့်တာကို ယာယီရပ်ဆိုင်းခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ အလားတူလုပ်ငန်းမျိုးဖြစ်တဲ့ (AAJ) ရုပ်မြင်သံကြား ကနေပြီး အစိုးရကိုယ်စားပြုသလိုပဲ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ၊ ရှေ့နေတွေနဲ့ ကျွမ်းကျင်သူတွေရဲ့ အယူအဆတွေကို အသံလွှင့်ပေးခဲ့တယ်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနဲ့ တခြားဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အကြောင်းအချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ၃- ရက်လုံးလုံး ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်က ထုတ်လွှင့်ခွင့်ပြုခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ သတင်းမီဒီယာတွေရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်ကို PEMRA က တိုက်ရိုက်ဝင်ရောက်စွက် ဖက်တားဖြတ်တောက်လျော့ချ တာတွေလုပ်လာတယ်။ မူရာရပ်ဖိရဲ့ ဝန်ကြီးနဲ့ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးလဲဖြစ်သူက တရားသူကြီး ချုပ်အမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စာနယ်ဇင်းသမားတွေနဲ့ သူ့မိသားစုတွေကို ခြိမ်းခြောက်တဲ့ ရိုင်းရိုင်းပြုစကားတွေနဲ့ VOA အသံလွှင့်ဌာနကနေပြီး အသံလွှင့်ပြောကြားသွားခဲ့တယ်။ ရှေ့နေအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသူတွေကို တဖက်သတ်အာဏာရှင်ဆန်ဆန် ဖမ်းဆီးချုပ် နှောင်ကာ ဒေသန္တရ ရာဇဝတ် ဥပဒေအရ စွဲချက်တင်တာတွေကို မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့ကစလို့ ပြုလုပ်နေသည်။

စစ်တပ်က အရေးအခင်းတွေကိုပြင်းပြင်းထန်ထန် အရေးယူနေသော်လည်းပဲ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြသူ လူအုပ်ကြီးတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို နိုင်ငံနေရာအများစုမှာ ဥပဒေသမားတွေက ၄ - ရက်ကြာ စည်းရုံး လှုပ်ရှားခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် တရားစီရင်ရေးလွတ်လပ် မှုအတွက် ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်သွားကြဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားကြသည်။ စစ်တပ်နှင့် စစ်ထောက်လှမ်းရေးတွေက ပြန်ပေးဆွဲထားတဲ့ ပြည်သူ တွေအားလုံးကိုလွှတ်ပေးဖို့ ဆန္ဒပြသူတွေက တောင်းဆိုကြသည်။ ပုလိပ်တွေက ရှေ့နေတွေနဲ့ စာနယ်ဇင်းသားတွေကို ရိုက်နှက်ညှင်းပန်းမှု လုပ်တာကို အဆုံးသတ်ရပ်စဲဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။

တရားလွတ်တော်ချုပ် တရားရေးရာကောင်စီ ကတရားသူကြီးချုပ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်ဖို့ရာ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးထောက်ခံဆန္ဒပြပွဲတွေကြောင့် အချိန်ဆွဲထားခဲ့ရသည်။

တရားလွှတ်တော်ချုပ် ရှေ့နေဘားအဖွဲ့အစည်း (SCBA) က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မူရှာရပ်စ်ကို “သူ့အစိုးရတည်မြဲစေဖို့အတွက် တိုင်းပြည်ကိုပြည်တွင်းစစ်ထဲမောင်းပို့နေတယ်” လို့ ထုတ်ပြောလိုက်တယ်။ ထို့အပြင် ရှေ့နေတွေနဲ့ ဆန္ဒပြလှုပ်ရှားသူတွေက နိုင်ငံတွင်းမှာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေ ကိုလက်မခံခဲ့။ တရားသူကြီးချုပ်ချောင်ဒရီကို သူ့နဂိုရာထူးကို ပြန်ပေးဖို့ တောင်းဆိုကြသည်။ “မူရှာရပ်စ်- သွား-သွား” လို့ ကြွေးကြော်သံတွေ ဟစ်အော်ခဲ့ကြသည်။ ဥပဒေက ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံဥပဒေ ကို ချိုးဖောက်ခဲ့လျှင် အဲဒါဟာ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုကို ဖျက်ဆီးပြီး မင်းမဲ့တန်သွားစေသည်။ ဥပဒေတွေကို ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေတွေက လွှမ်းမိုးမှုရှိရမယ်လို့ တရားသူကြီးချုပ်က တင်ပြတယ်။ ဆန္ဒပြကန့်ကွက်သူတွေက တရားသူကြီးချုပ်ကို ပြန်လွှတ်ပေးဖို့အတွက် အစိုးရလုပ်ရပ်တွေကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြကြသည်။ အဲဒီအတောအတွင်း မှာပဲ ပါကစ္စတန်ဘားကောင်စီ (PBC) က တတ်သိပညာရှင်တွေ၊ အသင်းအဖွဲ့တွေ၊ ပါကစ္စတန်စာနယ်ဇင်း၊ သတင်းထောက်များဖယ်ဒရယ်သမဂ္ဂ၊ ဆေးပညာရှင်များအဖွဲ့၊ ဆေးပညာကောင်စီ၊ အင်ဂျင်နီယာကောင်စီ၊ တော်ဝင်စာရင်းကိုင်များအသင်းအဖွဲ့၊ ပိသုကာအသင်းတွေနဲ့ တခြားသောတက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေကို အတူတကွ ပူးပေါင်း ပါဝင်တိုက်ပွဲဝင်ကြဖို့ တောင်းဆိုလိုက်တယ်။ နိုင်ငံအတွင်းမှာ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကြာရှည်စွာရှိတာကြောင့် ဒီမိုကရေစီအခြေခံမှုတွေနဲ့ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို ဖျက်ဆီးခံလာရတယ်။ အာဏာအလွှဲသုံးစားမှုမြောက်များစွာနဲ့ အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှုတွေ တိုးများလာခဲ့သည်။ တရားသူကြီးချုပ်ကို သူ့ရဲ့ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ချက်များအား စွန့်လွှတ်ဖို့တောင်းဆိုခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သမ္မတဝင်းရီ ရုံးခန်းက ထွက်ခွာသွားခြင်းမပြုဖို့ ကာကွယ်တားဆီးမှုတွေနာရီပေါင်းများစွာ လုပ်ခံခဲ့ရတယ်။ တရားသူကြီးအဖြစ်နဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို ထမ်းဆောင်ခြင်းမပြုနိုင်တဲ့ ကာလတွေအတွင်းမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနောက်မှာ တရားသူကြီးချုပ်သည် လွတ်လပ်တဲ့တရားစီရင်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးတို့ကို ထောက်ခံအားပေးတဲ့စာမျက်နှာ - ၄၀ ပါလျှောက်လွှာကို ကိုယ်တိုင်လက်မှတ်ထိုးပြီး တရားလွှတ်တော်ချုပ်တို့လျှောက်တင်ခဲ့တယ်။

တရားသူကြီးချုပ် ချောင်ဒရီကို ထောက်ခံဆန္ဒပြခဲ့ကြတဲ့နောက်ဆုံး လှုပ်ရှားမှုအတွင်းမှာ တရားလွှတ်တော်ချုပ် ရှေ့နေကြီး မစ္စတာ ကာဒ်ကို ခရိုင်တရားရုံးရှိ ချွတ်တားပုလိပ်တွေက ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ထားခဲ့တယ်။ တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားရေးရာကောင်စီက တရားသူကြီးချုပ်ကို ကိုယ်စားပြုပြီး လှုပ်ရှားမှုတွေကို ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုခဲ့တဲ့ ရှေ့နေ မစ္စတာ ကာဒ် ဖြစ်တယ်။ သူသည် ပါကစ္စတန် ဘား ကောင်စီ (PBC) ရဲ့ ဒုဥက္ကဋ္ဌလဲဖြစ်ပြီး တရားသူကြီးချုပ်ကို ထောက်ခံသူဖြစ်တယ်။ မအောင်မြင်တဲ့ ဖျားယောင်းသွေးဆောင်မှု နောက်ပိုင်း မှာသူ့ကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်တယ်။ အစိုးရ လိုက်လံရှာဖွေခဲ့ခြင်းမျိုးမရှိဘဲ ရှစ်လ ကျော်ကာလကတည်းက သူ့ကိုပြစ်မှုကျူးလွန် ခြင်းအတွက် စာရင်းသွင်းထားခဲ့တယ်။ အစ္စလမ်မာဘတ်ဘားအဖွဲ့အစည်းနှင့် PBC ကောင်စီက အဲဒီလိုဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည့် အတွက် တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ဆန္ဒပြတဲ့အထဲက ဘားအဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သူ ရှေ့နေကြီး ဂလမ်မာစတာဖါ ကန်းဝဲဟာလည်း ယူနီဖောင်းဝတ်တွေ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရတယ်။ တရားမျှတမှု လွှမ်းမိုးရေးအတွက် သူ့ကိုထောက်ခံတဲ့ရှေ့နေတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုကိုရပ်သွား အောင်လုပ်ဖို့ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်တွေက အကြမ်းဖက်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှေ့နေတွေက အစိုးရလှုပ်ရှားမှုကို ဆန့်ကျင်တဲ့ ကန့်ကွက်မှုတွေကို လုပ်ခဲ့တယ်။ အစိုးရပုလိပ်တွေရဲ့ ရှေ့မှာဦးညွတ်မှာ

မဟုတ်ကြောင်း ပြည်သူလူထုကို ကြေငြာခဲ့တယ်။ တရားစီရင်ရေး လွတ်လပ်မှုအတွက် သူတို့ရဲ့အသက်ကို စွန့်လွှတ်ဖို့အသင့်ပြင်ဆင်ထားကြတယ်။

ပါကစ္စတန်ပြည်သူများသည် ဒီမိုကရေစီနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု ပြန်ရလာဖို့တောင်းတကြသည်။ သူတို့သည် ဒီမိုကရေစီ နည်းစနစ်ကျသော အုပ်ချုပ်မှုကို လိုလားသည်။ တရားသူကြီးချုပ် ခရီးသွားလာမှုကို တားဆီးဖို့ စစ်အာဏာပိုင်တွေက ပြုလုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် - မေလ ၅ - ရက်နေ့မှာ လာဟိုး တရားလွှတ်တော်ချုပ် ဘားအဖွဲ့အစည်း၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ သွားတွေဖို့ခရီးစဉ်ကို မစွတာ ချောင်ဒရီက စီစဉ်ခဲ့တယ်။ သို့သော် ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်အစိုးရ အတွင်းရေးမှူးက လာဟိုးကိုမသွားဖို့ မစွတာချောင်ဒရီထံ အကြောင်းကြားခဲ့တယ်။ ပန်ဂျပ်အစိုးရက တရားသူကြီးချုပ်အတွက် စိတ်ချရတဲ့ လုံခြုံမှုကို သေချာအောင်လုပ်ချင်တယ်။ အာရှ လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် (AHRC) ကတော့ အစိုးရသည် တရားသူကြီးချုပ်ကို အိမ်မှာ အတင်းနေစေခိုင်းဖို့ ခြိမ်းခြောက်တာဖြစ်တယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ပြည်သူလူထုထဲမှာ စကားပြောဆိုတာကိုရှောင်ခြားခိုင်းခြင်းဖြစ်တယ်။ ပါကစ္စတန်အစိုးရအနေနှင့် တရားသူကြီးချုပ်ကို ဘယ်နေရာမှာသွားလာခွင့်မပြုနိုင်အောင် တရားဝင်တားမြစ်ပိုင် ခွင့်မရှိတာကြောင့် ဆိုးရွားတဲ့အဖြစ်အပျက်တွေနဲ့ အကြမ်းဖက်လှုပ်ရှားမှု တွေရဲ့ခြိမ်းခြောက်ခြင်းခံနေတာတွေကို အကြောင်းပြဖို့ ကြိုးစားခဲ့တာဖြစ်တယ်။ သမ္မတသည် တရားသူကြီးရဲ့လုံခြုံမှုနဲ့ အကာအကွယ်ပေးမှုကို အာမခံဖို့ တဦးတည်းသောတာဝန်ယူ ခေါင်းခံရသည်သာမက နိုင်ငံသားအားလုံးအတွက်လည်း တာဝန်ရှိပါတယ်။ ပါကစ္စတန် အစိုးရသည် ပြည်သူတွေရဲ့တကယ်အကျိုးစီးပွားကို နားလည်သဘောကပ်ပေါက်ဖို့ ပျက်ကွက်ခဲ့တာကြောင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု၊ ဒီမိုကရေစီ ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးလွတ်လပ်မှုတွေရရှိဖို့ရန်အတွက် ပြည်သူလူထုအဖွဲ့အစည်း၏ လိုအင်ဆန္ဒတွေကို ဆက်လက်ပြီး လျစ်လျူရှု မျက်ကွယ်ပြုနေခဲ့တယ်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ် - မေလ - ၇ ရက်မှာ စစ်အစိုးရက တရားသူကြီးချုပ်ကို စွဲဆိုထားသည့် အမှုအပေါ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာကြား နာစစ်ဆေးမှု မလုပ်ဖို့အတွက် ဆိုင်းငံ့ထားလိုက်တယ်။ တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အမိန့်ချမှတ်ဖို့ရာအတွက် အမှုတွဲပိုင်အတွက် စိန်ခေါ်မှု အခက်အခဲတွေရှိတာကြောင့် ဆုံးဖြတ်ချက်အတွက် ဆိုင်းငံ့ရပ်ဆိုင်းထားရတာ ဖြစ်တယ်။ လွှတ်တော်ချုပ် တရားရေးရာကောင်စီ ရွှေမှောက်မှာ စစ်အစိုးရရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုချမှတ်ဖို့ တရားသူကြီးချုပ်က တကယ်ထိန်းခေါ်တောင်းဆိုလိုက်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ တနိုင်ငံလုံးက ပြည်သူတွေက တရားသူကြီးချုပ်ကို ထောက်ခံခဲ့သည့် လူထုဆန္ဒပြပွဲကြီးတွေကို ကျင်းပကြပါတယ်။ ပါကစ္စတန်နေရာအနှံ့အပြားက ရွှေနေရွှေရပ်တွေ၊ တရားလွှတ်တော်ချုပ် တရားသူကြီးတွေ၊ အခြားတရားသူကြီးတွေ၊ အငြိမ်းစားတရားသူကြီးတွေ အပါအဝင် ဆင်နွဲ့တဲ့ တရားသူကြီးချုပ် ထောက်ခံဆန္ဒပြပွဲသည် ပါကစ္စတန် နိုင်ငံသမိုင်းမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်ပါတယ်။ တရားသူကြီးချုပ် ထောက်ခံဆန္ဒပြမှုတွေကို မြို့ပေါင်းမြောက်များစွာမှာ ကျင်းပခဲ့ကြတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ကဏ္ဍတွေအားလုံးကို တိုက်ခိုက်နေသည့်စစ်အစိုးရသည် ရွှေနေတွေ၏ ဒီမိုကရေစီကို အဆက်မပြတ် တိုက်ခိုက် စိန်ခေါ်နေတယ်။ ၎င်းပြသနာသည် တရားစီရင်ရေးလွတ်လပ်မှု ရပ်တည်ရှင်သန်နိုင်မှုထဲမှာ ပါဝင်တယ်။ စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို အောင်နိုင်ရေးသည် တရားလွှတ်တော်ချုပ် ရဲ့အရေးသာမဟုတ်။ နိုင်ငံရဲ့ဥပဒေစနစ်တခုလုံး၏ အရေးလဲဖြစ်တယ်။ ဒီအတွက် ရွှေနေတွေနှင့် ပြည်သူလူထုကြီးက စစ်အစိုးရရဲ့ ဆောင်ရွက်မှုတွေကိုရပ်စဲဖို့ ဆန္ဒပြတောင်းဆိုနေတာ ဖြစ်တယ်။ AHRC က ဒီမိုကရေစီရေး၊

လူ့အခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံတကာဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာတဲ့ ပြည်သူတွေကို တရားသူကြီးချုပ်အား ကာကွယ်ပေးဖို့ ထပ်တလဲလဲမေတ္တာရပ်ခံခဲ့တယ်။ ပြည်သူလူထုရဲ့ အကျိုးစီးပွားတွေကို ဖျက်ဆီးနေတဲ့ စစ်အစိုးရရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို တားဆီးပိတ်ပင်ဖို့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းနဲ့ ကုလသမဂ္ဂက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

ပါကစ္စတန်ပြည်သူတွေက တရားသူကြီးချုပ်ဘက်က ကာကွယ်ခံဖို့ လမ်းပေါ်ထွက် ဆန္ဒပြမှုတွေ လုပ်လာတဲ့အခါမှာ စစ်အစိုးရက လှုပ်ရှားမှုကို အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းမည့် နည်းနားကိုပဲ အားထားခဲ့တယ်။ ရှေ့နေတွေတိုက်ခိုက်ခံခဲ့ကြရတယ်။ မီဒီယာဌာနများသည် လည်း ပါးစပ်ပိတ်နေခဲ့ရတယ်။ အတင်းအကြပ် ကန့်သတ်ချက်တွေကို လိုက်နာရမည်လို့ သတ်မှတ်ထားတယ်။ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ရှေ့မှာ တရားသူကြီးချုပ်အတွက် စစ်တပ်ရဲ့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ချက်တွေအပေါ်မှာဖြစ်တယ်။ ၁၉၉၉- ခုနှစ် စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီး တက်လာကတည်းကစလို့ အကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်ချက်တွေထဲက တခုအဖြစ် စစ်တပ်က တိုက်ခိုက်နေတယ်။ မေလ(၁၀)ရက်နေ့က SCBA ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာ မူနီ မာလီ(ခ) မိသားစုနဲ့ ရာထူးချခံခဲ့ရတဲ့ တရားသူကြီးချုပ်ရှေ့နေတွေဟာ ကားထဲကလူစိမ်း တယောက်ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုကို ခံခဲ့ကြရတယ်။ တရားသူကြီးချုပ်မိသားစုကို စစ်အစိုးရက တိုက်ခိုက်လိုက်တာဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း တွေ့မြင်ကြရသည်။ သူ့အိမ်ကို ကိုယ်ထိလက်ရောက်ကျူးလွန်သူတွေက ကျည်ဆံ ၂၀ ချက်လောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့တာဖြစ်တယ်။ ဖြစ်ပြီး နာရီ ၂၀ ကြာပြီးနောက်မှာ မစ္စတာ မာလီ(ခ) အိမ်ကို ဆင်းခါ အစိုးရရဲ့ အိုးအိမ်အုပ်ချုပ်မှု အာဏာပိုင်ကပိတ်ပင်လိုက်တယ်။ ဆင်းခါ အထက်လွှတ်တော်တရားရုံးက အမိန့်ထုတ်ဆင့်ခဲ့တယ်။ ဆင်းခါ တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေဘားအဖွဲ့အစည်းက ယခင်ဥက္ကဋ္ဌဟောင်းကလဲ လအိမ် သေနတ် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခံရမှုအတွက် ရောက်ရှိလာခဲ့တယ်။ နောက်တနေ့၌ တရားသူကြီးချုပ်ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အပေါ် သတင်းပေးပို့ချက် ဆွေးနွေးချက်များနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့သတင်း မီဒီယာတွေအတွက် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဥပဒေသစ်ကို အစိုးရကထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ အစိုးရကို မကောင်းကြောင်းပေါ်ပြသည့် မည်သည့်သတင်းပေါ်ပြချက်ကိုမဆို တရားရုံးအား မထိခံမြင်ပြုမှုအဖြစ် မှတ်ယူလိမ့်မှာဖြစ်တယ်။

မေလ (၁၂)ရက်နေ့က ဆင်းခါအစိုးရက အတိုက်အခံနဲ့ အစိုးရကြားက တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲကို ရာထူးချခံ တရားသူ ကြီးချုပ်တက်ရောက်ဖို့ ကရာချီကိုသွားရောက်ဖို့ ကိစ္စအားဆိုင်းငံ့ထားဖို့ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ မေလ (၉) ရက်နေ့က ဗိုလ်မှူးချုပ် ဂုလမ်မိုဟာမက်မူဖမ်က တရားသူကြီးချုပ်ခရီးကို ဆိုင်းငံ့ထားသည့်ကိစ္စအတွက် သူ့ကိုတောင်းပန်ထားတာကို တရားလွှတ် တော်ချုပ်မှတ်ပုံတင်အရာရှိထံကို စာရေးသားပေးပို့ခဲ့တယ်။ အဲဒီတနေ့ထဲမှာပဲ အစိုးရနှင့်အတိုက်အခံပါတီတွေက လူထုစည်းဝေးပွဲ တွေလုပ်ဖို့ ထုတ်ပြန်ခဲ့တယ်။ ရှေ့နေတွေနဲ့ အခြားအဖွဲ့အစည်းတွေက ရာထူးချခံတရားသူကြီးချုပ်ကို ကာကွယ်တဲ့လှုပ်ရှားမှုကို ဦးဆောင်ခဲ့ကြတယ်။ စစ်အစိုးရရဲ့ဖိနှိပ်မှုကို တုန့်ပြန်ဖို့အတွက် တရားစီရင်ရေးရဲ့လွတ်လပ်မှုဟာ မဟာဗျူဟာအရ တိုးတက်မှုရှိနေရမည်။ တရားသူ ကြီးချုပ်ကို တိုက်ခိုက်ဖြုတ်ချလိုက်တာဟာ တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို လုံးလုံးလျားလျား အလေးမထားအောက်ကျိုသွားအောင် ဖန်တီးဖို့ ရည်ရွယ်တာလောက် သာမကပဲ ပါကစ္စတန်တဝှမ်းလုံးမှာရှိတဲ့ ဥပဒေစနစ်လုပ်ငန်းစဉ်တခုလုံးကို သြဇာလွှမ်းမိုးဖို့ရည်ရွယ်တာဖြစ်တယ်။ စစ်တပ်က တရားလွှတ်တော်ချုပ်ကို တိုက်ရိုက်လိုက်တဲ့

တရားဝင်အခြေခံမေးခွန်းအပေါ် ငြင်းခုံကာ ဆွေးနွေးတာလုပ်ဖို့ သူတို့နှုတ်ဆိုက်နေခဲ့ကြတယ်။ SCBA ဥက္ကဋ္ဌလိုခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အကြမ်းဖက်ပေါက်ကွဲဖို့ ပခါနကျရုံလောက်သာမက ဥပဒေနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုနေသူတွေကိုယ်တိုင်ကို ဖိနှိပ်နေမှုအတွက်လဲ စိန်ခေါ်လိုက်တာဖြစ်တယ်။ စစ်အစိုးရအနေဖြင့် နောက်ဆုံးအနေနဲ့ တရားစီရင်ရေးကို ဘာမှမပြောတော့ဘူးဆိုလျှင် ဥပဒေပညာရှင်တွေဟာ ပြည်သူ့ရွှေ့ကယုံကြည်မှုကို အနည်းအကျဉ်းရရှိလာပါလိမ့်မည်။ တရားစီရင် ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေရှင်သန်မှုနဲ့ တရားစီရင်ရေး လွတ်လပ်မှုတွေဟာ ဘယ်နိုင်ငံမှာမဆို အခြေခံကျတယ်။ စစ်အစိုးရက ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြမှုတွေကို အကြမ်းဖက်တာ လုပ်လာလျှင် ပြည်သူတွေများအကြမ်းမဖက်ပဲ ငြင်းပယ်ဖိဆန်ပိုင်ခွင့် ရှိပါတယ်။ မေလ ၁၂ ရက်အကြမ်းဖက်မှုမှာ စစ်အစိုးရက အကြမ်းဖက်ဖြေရှင်းသတ်ဖြတ်ခဲ့တာကြောင့် လူ ၃၀ ကျော်သေဆုံးခဲ့တယ်။ စစ်အစိုးရက ပြည်သူတွေနဲ့ ရွှေနေတွေရဲ့ လူထုဆန္ဒပြပွဲတွေ ပြုလုပ်လာတာကို ရပ်ဆိုင်းသွားအောင်ကြိုးပမ်းခဲ့တယ်။ ပါကစ္စတန် တနိုင်ငံလုံးကို အုပ်စိုးသွားချင်လို့ဖြစ်တယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မူရှာရပ်စ်သည် တရားစီရင်ရေးရဲ့ ဘယ်ဟန့်တားမှုမျိုးမှ မရှိစေဘဲ အာဏာကို ၅- နှစ်တာ ချုပ်ကိုင်ထားဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တယ်။ ဒါဟာ လူ့အခွင့်အရေးကို ချိုးဖောက်တာဖြစ်တယ်။ တရားမျှတတဲ့ စစ်ဆေးစီရင်မှုနှင့် လွတ်လပ်စွာ တရားစီရင်ရေးသည် နိုင်ငံသားတိုင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ဆိုင်ရာအားလုံးတိုင်း၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်ပင် ဖြစ်တယ်။ မူရှာရပ်စ်ရဲ့ ဖော်ပြချက်က တရားစီရင်ရေးကို လွတ်လပ်မှုပေးခဲ့လျှင် ဖိနှိပ် နေခဲ့တာတွေကို ရပ်ပစ်ရမည်။ ဂျူရီရဲ့ အမိန့်ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို စောင့်ဆိုင်းနာခံရမည်။ သူထပ်ဖြည့်လိုက်ခဲ့တာဟာ “ခင်ဗျားတို့ရဲ့ တရား စီရင်ရေး လွတ်လပ်မှု ကြွေးကြော်သံဟာ ငါ့ကြွေးကြော်သံလဲဖြစ်တယ်။”

စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးက ဘာသာရေးမှမစ လုံခြုံရေးနှင့် ကျန်တဲ့အာဏာတွေအထိဖြစ်နိုင်သမျှ အားလုံးကို အာဏာသုံးစွဲခဲ့ တာကြောင့် ပြည်သူလူထု ထောင်ပေါင်းများစွာဟာ လမ်းပေါ်ထွက်ပြီး မကျေနပ်ချက်တွေကို ဆန္ဒပြတောင်းဆိုခဲ့ကြတယ်။ ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြနေတဲ့ ပြည်သူတွေက အာဏာရှင်ကိုဆန့်ကျင်တယ်။ သူ့ရဲ့နောက်လိုက်တွေကိုတော့ ဝိုင်းဝန်းကူညီဖို့နဲ့ စည်းလုံးညီညွတ်နေစေဖို့ လို အပ်တယ်။ ဒါကြောင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများက ပါကစ္စတန်က အကူအညီပေးဖို့ တောင်းပန်ချက်တွေကိုတုန့်ပြန်မှု ပေးခဲ့ကြတယ်။ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က လွတ်လပ်တဲ့ ဒီမိုကရေစီရှိတဲ့တရားစီရင်ရေး ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်ကို အားပေးအား မြှောက်ပြပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ AHRC ပါကစ္စတန်မှာ ဒီမိုကရေစီကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့တယ်။ မူရှာရပ်စ်နဲ့ စစ်တပ်ကို အာဏာချက်ခြင်းစွန့်လွှတ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုခဲ့ကြတယ်။ ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေက ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြကန့်ကွက်သူတွေကို အကြမ်းဖက်နှိပ်ကွပ်ခဲ့တာနဲ့ ဥပဒေရေးရာ လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီး လုပ်တာတွေကို ပြစ် တင်ရှုံ့ချကြတယ်။ သူတို့ရဲ့တရားဝင်က သတ်ဖြတ်မှုတွေကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖို့ အပြင်းအထန်တောင်းဆိုခဲ့နှင့် အကြမ်းဖက်ဖိနှိပ်မှုတွေကို အဆုံး သတ်သွားအောင် လုပ်ပေးဖို့ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေက စစ်အစိုးရ၏ အကြမ်းဖက်နှိပ်ကွပ်မှုတွေကို ရပ်ဆိုင်းသွားအောင် ဖိအားပိုပေးသင့်ပါတယ်။

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ၏နိုင်ငံရေးနောက်ခံအကျဉ်း

၁၉၄၇- ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှာ ပြိတ်သျှအစိုးရထံက မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးကို ရရှိခဲ့တယ်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းက စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီး ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းပစ်ခဲ့တယ်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ် ပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်က မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ (မဆလ) ကို အစားထိုးပေးခဲ့တယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မှာ စစ်တပ်က စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေကို ကြေငြာပြီး နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးကော်မတီ (နဝတ) ဦးဆောင်တဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ် အသစ်တရပ်ကို ထူထောင်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကစပြီး မြန်မာနိုင်ငံသည် စစ်အာဏာရှင်စနစ် အုပ်ချုပ်မှုအောက်ကျရောက်ခဲ့တယ်။

မဆလ ခေတ်တရားစီရင်ရေးမှာ လွတ်လပ်မှုမရှိသော်လည်း ရှေ့နေဘားကောင်စီနှင့် ရှေ့နေဘားအသင်း အဖွဲ့တွေမှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လှုပ်ရှားမှုတွေအချို့နေရာမှာ ကျန်ရှိနေသေးတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ဘားကောင်စီနဲ့ ဘားအသင်းအဖွဲ့ရဲ့ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို ရွေးချယ်တဲ့နေရာမှာ အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်မဲတွေနဲ့ ရွေးချယ်ကြတယ်။ မြန်မာတနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ တိုးချဲ့ဖို့ဘား ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းထားကြတယ်။ ဘားအသင်းအဖွဲ့တွေကို မြို့နယ်တိုင်းမှာ ဖွဲ့စည်းထားကြတယ်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မတိုင်မီက တရားမျှတ တဲ့လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေနဲ့ ဝါရင့်ဝါန ရှေ့နေတွေအားလုံး ရွေးချယ်ခဲ့ကြတယ်။ အစိုးရဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေ ဥပမာအားဖြင့် ရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့ တရားရုံးတွေမှာ ကျောင်းသားအုံကြမှု အရေးအခင်းအတွင်းက အာဏာမရှိခဲ့ကြပေ။ ဘားကောင်စီက ပြည်သူ့ဆန္ဒဖော်ထုတ်တဲ့ မဆလရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို သုံးသပ်ဝေဖန်ခဲ့တယ်။ ထုတ်ပြန်ကြေငြာချက်က ဆွေးနွေးအကြံပေးတဲ့အကျိုးတရားကြောင့် ဘားအဖွဲ့အစည်းမှ ရှေ့နေတွေဟာ ဆန္ဒပြမှုမှာ တစည်းတလုံးတည်းစတင်ပါဝင်လာခဲ့ကြတယ်။ အခြားပြည်သူ့အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ အတူတကွပါဝင်ခဲ့ကြတယ်။ ပြည်သူတွေကို အားပေးထောက်ခံပြီး ပြည်သူ့ဘက်ကရပ်တည်ဖို့က ရှေ့နေတွေက သန္နိဋ္ဌိချထားခဲ့ကြတယ်။ ထိုကြောင့် စစ်အာဏာပိုင်များက သွားခံအဖွဲ့ဝင်တွေနဲ့ ဘားကောင်စီတို့ ခန့်အပ်ခဲ့တယ်။

ယခုအချိန်၌ နအဖ (SPDC) က သူ့အမိန့်လိုက်နာတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ ဘားကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်တွေကို ခန့်အပ်တယ်။ နအဖ အမိန့်အာဏာတွေကို လိုက်နာဖို့မဖြစ်နိုင်ရင်တော့ ဘားကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တွေကို ဘယ်အချိန်မဆို ထုတ်ဖယ်ပစ်နိုင်တယ်။ ဘားကောင်စီနှင့် ဘားအဖွဲ့အစည်းတွေမှာ သူတို့ရဲ့အလုပ်အမှုဆောင် အဖွဲ့ဝင်တွေကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရွေးချယ်ဖို့ အခွင့်အရေးတွေဆုံး ရှုံးခဲ့ရတယ်။ ဘားကောင်စီနှင့် ဘာအသင်းအဖွဲ့တွေရဲ့ အစိုးရခန့်ကျင်မှုနှင့် ပြည်သူ့ကိုထောက်ခံအားပေးမှုတွေကို မလုပ်ဆောင်နိုင်အောင်ထိ နအဖက အုပ်ချုပ်ရေးက ပြုလုပ်ထားခဲ့တယ်။

၄။ တောင်းဆို အကြံပြုချက်

မြန်မာရှေ့နေဘားကောင်စီနှင့် ဘားအဖွဲ့အစည်းများရှိ ရှေ့နေများကအစိုးရဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအား အသစ်ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် အောက်ပါတောင်းဆို အကြံပြုချက်များ

ကို ထုတ်ပြန်အပ်ပါတယ်။

- (၁) ပြည်တွင်းရှိ မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများက လွတ်လပ်တဲ့တရားစီရင်ရေးကို နအဖ ဘယ်လောက်ထိ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ကြောင်း မီးမောင်းထိုးပြသင့်တယ်။
- (၂) လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် တရားစီရင်ရေး၏ အရေးကြီးပါဝင်မှုအကြောင်း ပြည်သူ လူထုကိုပညာပေးသင့်တယ်။
- (၃) စစ်အာဏာရှင်များကြောင့် ဖြစ်ခဲ့ရသည့် ပြည်သူ့ပဋိပက္ခများအား ဖြေရှင်းပေး ရမည်မှာ ရွှေနေ၏ အရေးကြီးဆုံးတာဝန်ဖြစ်တယ်။
- (၄) တရားစီရင်ရေးလွတ်လပ်မှုအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ရန်တခြားအဖွဲ့အစည်းများ ပြည်သူများ၏ထောက်ခံ အားပေးမှုကို ဘားကောင်စီနှင့် ဘားအသင်းအဖွဲ့များက ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးရမည်။ နှုတ်ဆိုတ်မနေသင့်။
- (၅) ဘားကောင်စီနှင့် ဘားအသင်းအဖွဲ့များသည် သတင်းမီဒီယာအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ကွန်ယက်ဆက်သွယ် မှုများ တည်ဆောက်သင့်တယ်။
- (၆) တရားသူကြီးချုပ်သည် အာဏာရှင်စနစ်၏ အမိန့်အရငှင်း၊ နိုင်ငံရေးအခြေခံ ပေါ်တွင် ဆုံးဖြတ်ထားချက် များအရငှင်း အမှုကိုမဆုံးဖြတ်သင့်ပေ။
- (၇) ဘားကောင်စီနှင့် ဘားအသင်းအဖွဲ့ဝင်များကို သူတို့၏လွတ်လပ်မှုကို လျော့ပါး သွားစေမှာဖြစ်သည့်အတွက် စစ်အာဏာရှင်အစိုးရက ခန့်အပ်ခြင်းမပြုလုပ်သင့်ပေ။
- (၈) လွတ်လပ်သောတရားစီရင်ရေးအတွက် နအဖ (SPDC) ကို ဆန့်ကျင်ဆန္ဒ ပြတဲ့တိုက်ပွဲတွေအတွင်းမှာ ဗမာပြည်သူလူထုကြီးက ရွှေနေဘားကောင်စီကို ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သွားသင့်တယ်။
- (၉) ဗမာပြည်အရေး ဖိအားပေးမှုတိုးတက်လာစေရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်။ ။ ဦးမျိုး(မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ)မှ ဆီလျော်အောင် ဘာသာပြန် ဆိုထားသည်။ ။

အသင်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ဆွေးနွေးသုံးသပ်တင်ပြချက်

သတင်းနှင့်မှတ်တမ်းဌာန

တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း တင်ဆက်ပေးနေကြ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးရာ ဆွေးနွေးခန်း အစီအစဉ် ဖြစ်ပါတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ရက် ပိုင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲချုပ် ဝိုင်းမှူးချုပ်ခင်ရီက CRPP အဖွဲ့တာဝန်ရှိ သူတွေကို ခေါ်ယူသတိပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်တာဟာ တရားဝင်မှုရှိရဲ့လား၊ ဥပဒေနှင့်အညီ စည်းရုံးဖွဲ့စည်းမယ်ဆိုတာ ဘာတွေလဲ၊ စတာတွေကို မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေ့များကောင်စီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးနှင့် ဆက်သွယ်ပြီး ဦးသန်းလွင်ထွန်းက ဆွေးနွေးတင်ဆက်ထား ပါတယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ ဦးတင်ဦး၊ ဦးခွန်ထွန်းဦးစတဲ့ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ နှင့်တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များကို ဖမ်းဆီးထားတာဟာ တည်ဆဲဥပဒေအရ ပြစ်မှုကျူးလွန် သည်ကို ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူထားခြင်းဖြစ်ပြီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးတောင်းဆိုချက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ခေါ်ယူရေးတောင်းဆိုချက် စတာတွေဟာ မဖြစ်နိုင်တော့တဲ့ ကျိုးကြောင်း ဆီလျော့မှုမရှိတဲ့ တောင်းဆိုချက်တွေဖြစ်တယ်လို့ မြန်မာ့အစိုးရသတင်းစာတွေမှာ ဖော်ပြထား ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် စီအာပီပီလို့ခေါ်တဲ့ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီဟာ ဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အဖွဲ့မဟုတ်တာမို့ ဒီလိုတောင်းဆိုချက်တွေကို ဆက်မလုပ်ဖို့ ရဲချုပ်ဝိုင်းမှူးချုပ်ခင်ရီက အန်အယ်လ်ဒီဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ရွှေ၊ စီအာပီပီအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးသာအောင်တို့ကို ခေါ်ယူသတိပေးခဲ့တယ်လို့ ဆိုတော့ အဲ့ဒါဟာ မြန်မာ့အစိုးရကောင်စီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးကို ကျနော်ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားပါတယ်။ ဦးအောင်ထူး ခင်ဗျား၊ ပထမဆုံးအနေနဲ့ ရဲချုပ်ဝိုင်းမှူးချုပ်ခင်ရီရဲ့ ခေါ်ယူသတိပေးချက်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရေး အတိုက်အခံတွေအတွက် ဘယ်လောက်ထိများ စိုးရိမ်စရာရှိသလဲဆိုတာ အရင်ဆုံးရှင်းပြ ပေးပါလားခင်ဗျား။

ဦးအောင်ထူး

စိုးရိမ်စရာဖြစ်တဲ့အခြေအနေနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင်တော့ ဦးခွန်ထွန်းဦးနှင့်ရှမ်းတိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင် (၉)ဦးကို ဖမ်းပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ အသင်းအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ၁၉၈၈ ခုနှစ် ဥပဒေနဲ့ဆက်စပ်ပြီး တောက် လျှောက် ပြစ်မှုကြီးတွေ ဆင်ပြီးတော့ ထောင် (၁၀၆) နှစ်ချ တဲ့အဆင့်ထိ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲ့ဒီမူခင်းပေါ်မှာ ကျနော်တို့လူထုတစ်ရပ်လုံးက ထိထိရောက် ရောက် တုံ့ပြန်ပြီး ဥပဒေကြောင်းနှင့်အညီ တိုက်ပွဲမဝင်နိုင်တဲ့အခါကျတော့ အခုချိန်မှာ နောက်တစ်ဆင့်တိုးပြီး အန်အယ်လ်ဒီခေါင်းဆောင်များနှင့် စီအာပီပီအဖွဲ့ဝင်များကို ဥပဒေ ကြောင်းအရ မြန်မာ့အစိုးရကောင်စီက လုပ်လာတာမျိုး ဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်မြင်ပါတယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဟုတ်ကဲ့၊ အစောပိုင်းက ဦးအောင်ထူးပြောသွားတဲ့အထဲမှာ ပြစ်မှုကြီးတွေဆင်တယ် ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းကို ကျနော် ကြားရပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ စီအာပီပီဆိုတဲ့အဖွဲ့ဟာ ရဲချုပ်ဗိုလ်မှူးချုပ် ခင်ရီပြောသလို ဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့အဖွဲ့အစည်းမဟုတ်ဘူးဆိုတာကရော မှန်ပါ သလားခင်ဗျား။

ဦးအောင်ထူး

ဒီလိုပါ အသင်းအဖွဲ့နဲ့ဆိုင်တဲ့ဥပဒေကို အနည်းငယ်ရှင်းပြဖို့လိုပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ တည်ဆဲဥပဒေနှစ်ခုရှိပါတယ်။ တစ်ခုကတော့ ၁၉၈၈ မတရားအသင်းအက်ဥပဒေဖြစ်ပါတယ်။ မတရားအသင်းအက်ဥပဒေက ဘာလဲဆိုတော့ အသင်းအဖွဲ့တစ်ရပ်က ဖွဲ့စည်းပြီးလို့ လှုပ်ရှားနေတဲ့အချိန်မှာ ဒီအသင်းအဖွဲ့က အကြမ်းဖက်မှုကို ကျူးလွန်အားပေးတဲ့ အဖွဲ့ဖြစ် တယ်ဆိုရင် ဒီအသင်းဖွဲ့ကို မတရားအသင်းအဖွဲ့အဖြစ် ကြေညာလို့ရတယ်။ ဒုတိယ တစ်ချက်က ဒီအသင်းအဖွဲ့ဟာ ဥပဒေစိုးမိုးမှုကို နှောင့်ယှက်တယ်။ လူထုတွေညီညွတ်မှုကို အန္တရာယ်ပြုတယ် ဆိုတဲ့အဖွဲ့ဖြစ်လျှင် သမ္မတက မတရားအသင်းအဖြစ်ကြေညာခွင့်ရှိတယ်။ ဒီဥပဒေအခြေခံနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် စီအာပီပီဟာ အကြမ်းဖက်မှုကို ကျူးလွန်အားပေးတဲ့အဖွဲ့မဟုတ်ဘူး၊ ဥပဒေစိုးမိုးမှုကို နှောင့်ယှက်တယ်။ လူထုငြိမ်းချမ်းမှုကို အန္တရာယ်ပြုတယ်ဆိုတဲ့အဖွဲ့ ဖြစ်တယ် ဆိုလို့ ဘာတစ်ခုမှ အချက်အလက်မရှိတာကြောင့် မတရားအသင်းကြေညာစရာအကြောင်း လုံးဝမရှိတော့ ၁၉၈၈ မတရားအသင်းအက်ဥပဒေနဲ့ လုံးဝဆက်စပ်လို့မရနိုင်ဘူးလို့ ကျနော် ပြောချင်ပါနတယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဒီနေရာမှာ မြန်မာစစ်အစိုးရအနေနဲ့ သူတို့ရဲ့လမ်းညွှန်ချက်တွေနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အမျိုးသားညီလာခံ နှင့်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲရေး ကြိုးပမ်းချက်တွေအပေါ်ကို ထိပါး နှောင့်ယှက်မည့်သူမှန်သမျှကို ဥပဒေကြောင်းအရ အရေးယူသွားမယ်ဆိုပြီး အမိန့်ကြေညာ ချက်တွေ ထုတ်ပြန်ထားတာလည်းရှိတယ်ဆိုတော့ စီအာပီပီဟာ အထူးသဖြင့် ပြည်သူ့လွှတ် တော်ခေါ်ယူရေးကိစ္စကို တွန်းအားပေးနေတဲ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တာမို့ ဒါဟာ မြန်မာစစ်အစိုးရ ကျင်းပနေတဲ့ အမျိုးသားညီလာခံကို နှောင့်ယှက်တဲ့အချက်လို့ သူတို့အနေနဲ့ယူဆလို့မရ နိုင်ဘူး လာခင်ဗျား။

ဦးအောင်ထူး

နိုင်ငံရေးအရ ယူအဆတာကတော့ ကြိုက်သလို ယူဆခွင့်ရှိတယ်။ ဘယ်သူမဆိုယူဆလို့ရတာဘဲ၊ အခုကျနော်တို့ တင်ပြနေတာက လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေအရ တင်ပြခြင်းဖြစ်တယ်။ ခုနက မီဒီယာဆရာမေးသွားတဲ့ ဥပဒေအရ ပြောမယ်ဆိုရင် အမျိုးသားညီလာခံမှာ နှောင့်ယှက်မှု၊ အမျိုးသားညီလာခံကို ဆန့်ကျင်ပြီး ပျက်စီးအောင်လုပ်တဲ့ ကိစ္စမျိုးဖြစ်တော့မှသာလျှင် ဒဲ့ဒီ ဥပဒေနှင့်အညီ ပြောလို့ရတာဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် စီအာပီပီ အနေနဲ့ လုံးဝအဝေးကြီးဖြစ် နေတယ်။ နောက်တခု ရဲချုပ်ကနေ ခေါ်ပြီး သတိပေးတဲ့ကိစ္စကလည်း အမျိုးသားညီလာခံဆန့်

ကျင့်တဲ့ကိစ္စနဲ့ မဆိုင်ဘဲ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းတဲ့ကိစ္စအပေါ်မှာ မြိမ်းခြောက်လိုက်တာဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်နားလည်ပါတယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဟုတ်ကဲ့၊ ဒီလိုခေါ်ယူ သတိပေးပြီးလို့ရှိရင် နောက်ထပ် နောက်ဆက်တွဲအနေနဲ့ ဘာတွေများ ဖြစ်လာစရာရှိပါ သလဲခင်ဗျာ။

ဦးအောင်ထူး

ဘာဖြစ်လာနိုင်သလဲဆိုရင် ဦးခွန်ထွန်းဦးအပါအဝင် ရှမ်းတိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင် (၉)ယောက် ကို အရေးယူသလိုမျိုးပေါ့။ ရှမ်းခေါင်းဆောင် (၉)ယောက်ဖြစ်တဲ့ကိစ္စမှာဆို ဒီထက်အများကြီး ပေါ့တယ်လို့ပြောလို့ရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သူတို့ဘက်က ရှမ်းအမျိုးသားနေ့မှာ ရှမ်းပြည်နယ်ပညာရှင်များအတိုင်ပင်ခံကောင်စီ ဖွဲ့စည်းဖို့ကြိုးစားတဲ့အဆင့်ပဲ ရှိသေးတယ်။ အဲ့ဒီကြိုးစားတဲ့အဆင့်မှာ ဆေးမှင်ထုတ်တဲ့အဆင့်လောက်မှာတင် အားလုံးကိုဖမ်းပြီး ထောင်ချလိုက်တာ ဖြစ်ဒဏ်ကြီးကြီးမားမား ချလိုက်တာဖြစ်တယ်။ သို့သော် အခု စီအာပီပီက တော့ အဲ့ဒါနဲ့ နှိုင်းယှဉ်မယ်ဆိုရင် ပိုပြီးထင်သာမြင်သာတဲ့ **Body** တရပ်လို ဖြစ်လာတာပေါ့။ တကယ့်အကယ် ရှမ်းခေါင်းဆောင်(၉) ဦးကို ချတဲ့နေရာမှာ အမှုဟာ ဥပဒေနှင့်မညီဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပေါ်မှာ လူထုတရပ်လုံးက ဥပဒေကြောင်းအရကိုပဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဆန့်ကျင်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲ့လိုမဆန့်ကျင်တဲ့အခါမှာတော့ အခု စီအာပီပီကိစ္စမှာ လာရိုက်ခတ်တာဖြစ်တယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

စောစောတုန်းက ရှမ်းခေါင်းဆောင်တွေကို အမှုတွေနဲ့ဖွဲ့ပြီး ထောင်ချတဲ့ကိစ္စမှာ ရှမ်းခေါင်းဆောင် တွေက ရှမ်းပြည်အတိုင်ပင်ခံကောင်စီဆိုပြီး ဖွဲ့စည်းတဲ့ကိစ္စမှာ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ နိုင်ငံတော်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး ကိုပျက်စီးစေမယ့် အခြေတရပ်အဖြစ် ယူဆပြီးထောင်ချခဲ့ တာဖြစ်တယ်လို့ ကျနော်တို့သိရပါတယ်။ အခု စီအာပီပီရဲ့ လုပ်ရပ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာစစ် အစိုးရအနေနဲ့ ဘာများအထူးတလည် စိုးရိမ်စရာတွေရှိနေလို့လဲခင်ဗျာ။

ဦးအောင်ထူး

ရှမ်းခေါင်းဆောင်တွေအတွက် စတင်စိုးရိမ်တာကတော့ လူတွေစုပြီးတော့ အသင်းအဖွဲ့တွေ ဖွဲ့စည်းလှုပ်ရှားလာ ကြတယ်။ ငြိမ်းချမ်းတဲ့စုစည်းဖွဲ့စည်းမှုတွေ လှုပ်ရှားလာတဲ့အခါမှာ နိုင်ငံရေးအခြေအနေမူတရပ် ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ အဲ့ဒီတော့ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့တွေ စုစည်းကြတယ်။ တပ်ပေါင်းစုကြီးတည်ဆောက်ကြတယ်။ အပြစ်အခတ်ရပ်စဲ ရေးအဖွဲ့တွေ စုစည်းကြတယ်။ အချင်းချင်းပြည်လည် ထိတွေ့ကြတယ်။ ဒီလိုအသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းလှုပ်ရှားတဲ့ ပုံ သဏ္ဍာန်မျိုးနဲ့ အရှိန်အဟုန်ကောင်းလာရင် အဲ့ဒီအရှိန်အဟုန်ကို သူတို့ကြောက်တယ်။ လမ်းပေါ်မှာလူအုပ်ကြီးနဲ့ လူထုချီတက်တဲ့ပုံစံနဲ့ လုပ်တဲ့ကိစ္စကို သူတို့ကြောက်တယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပဲယင်းကိစ္စမှာ သူတို့အကြီးအကျယ် ရိုက်ချိုးခဲ့တယ်။ ရိုက်ချိုးခံရတဲ့လူထုက နောက်ထပ်နည်းလမ်းတွေရှာတယ်။ သူတို့မှာရှိတဲ့ လွတ်လပ်စွာဖွဲ့စည်းခွင့်၊ ပြောရေးဆိုခွင့်တို့ကို ကျင့်သုံးဖို့ကြိုးစားလာကြတယ်။ ကြိုးစားတဲ့အထိန်းအမှတ်အဖြစ်နဲ့ အပြစ်အခတ်ရပ်စဲရေး

အဖွဲ့တွေအားလုံးနီးပါးပါတဲ့ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ စုစည်းမှုတွေ၊ နိုင်ငံရေးအရ လှုပ်ရှားမှုတွေ ပေါ်လာတယ်။ ပေါ်လာတဲ့အခါကျတော့ ပီနိုင်ပို့ကြိုးစားတယ်။ လက်ရှိတည်ဆဲ ဥပဒေတွေကို တလွဲမှားယွင်းအသုံးချပြီး ရိုက်ချိုးဖို့ကြိုးစားလာတယ်လို့ ကျနော်သုံးသပ်ပါတယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဒီနေရာမှာ ဦးအောင်ထူးပြောသလိုဘဲ စစ်အစိုးရလုပ်ရပ်တွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ပြည်သူတွေ ဘက်ကရော၊ နိုင်ငံရေး အသိုင်းအဝိုင်းဘက်ကပါ ဥပဒေကြောင်းအရ ပြန်ပြီး ပြင်ပြင်ထန်ထန် လှုပ်ရှားတုံ့ပြန်ခဲ့မှုတွေ အားနည်းခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်ခင်ဗျာ။ အဲ့ဒါကို နည်းနည်းလေး ရှင်းပြပေးပါလား။

ဦးအောင်ထူး

လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေတွေကို ပြန်လေ့လာဖို့လိုပါတယ်။ အခု အဓိကပြဿနာဖြစ်လာတဲ့ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ အသင်း အဖွဲ့များဆိုင်ရာဥပဒေဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံထဲမှာရှိတဲ့ ပြည်သူပြည်သားတိုင်း ဒီဥပဒေကို ပြန်ကြည့်လို့ရပါတယ်။ ရှင်းနေတဲ့အချက်က နိုင်ငံတော်အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား၊ တပ်မတော်၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ရဲ့ လိုက်ပါမှုကိုထိခိုက်စေဖို့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့အဖွဲ့အစည်းတွေ ဖွဲ့လို့မရဘူး၊ ထိခိုက်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်မရှိဘူးဆိုရင် ဘယ်အသင်းအဖွဲ့မဆိုဖွဲ့စည်းလို့ရတယ်။ သူ့ရဲ့ကန့် သတ်ချက်က ဘာလဲဆိုတော့ (၂)ချက်ရှိပါတယ်။ တစ်ချက်က အသင်းအဖွဲ့တွေဟာ ဖွဲ့စည်းခွင့် ရဖို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့နည်းလမ်းအတိုင်း လျှောက်ရမယ်။ ဒုတိယတချက်က ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေဟာ ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့နေ့ကစပြီး ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းမှာမှတ်ပုံတင်ရန်အတွက် လျှောက်ရတယ်။ ကျနော်တင်ပြချင်တဲ့ အချက်က လက်ရှိတည်ဆဲဥပဒေအရကိုပဲ မှတ်ပုံတင်တဲ့အဖွဲ့တွေဟာ တရားမဝင်တဲ့အဖွဲ့တွေဖြစ်တယ်။ မှတ်ပုံ မတင်တဲ့အဖွဲ့တွေကို ဥပဒေနဲ့အညီအရေးယူလို့ရတယ်။ ပြစ်ဒဏ်ပေးလို့ရတယ်ဆိုတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေဟာ ဒီဥပ ဒေမှာ တလုံးမှမပါဘူး။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဆိုလိုတဲ့သဘောက စီအာပီပီ ဆိုတဲ့အဖွဲ့ဟာ မြန်မာအစိုးရမှာ သက်ဆိုင်ရာမှာ မှတ်ပုံတင် ထားတဲ့ အဖွဲ့မဟုတ်တဲ့အတွက်ကြောင့်ပို့လို့ အရေးယူဖို့ ခံရနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ပြောဆိုချက်ဟာ ဒီဥပဒေမှာ မပါဘူးဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။

ဦးအောင်ထူး

ဥပဒေထဲမှာ လုံးဝမပါဘူး။ တလုံးတပါဒမှ မပါဘူး။ လူတိုင်းပြန်ဖတ်ကြည့်လို့ ရတယ်။ အဲ့ဒီတော့ အသင်းအဖွဲ့ တဖွဲ့ဖွဲ့လိုက်လျှင် ဖွဲ့ပြီးတဲ့အချိန်မှာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကို အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းကြောင်းလျှောက်ရမယ်။ လျှောက်ပြီးတဲ့အခါ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း လျှောက်ထားရမယ်။ ဒါပေမဲ့ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း မလျှောက်ထားလျှင် ဘယ်အသင်းအဖွဲ့ကိုမဆို အရေးယူမည် ဆိုတဲ့ ပြဋ္ဌာန်းချက်က လုံးဝမပါဘူး။ သို့သော် ဘယ်အခါမှာ အရေး ယူမလဲဆိုတော့ ဤဥပဒေ အပိုဒ် (၈)မှာ ခွင့်ပြုချက်မရတဲ့ အသင်းအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းမယ်။ ဆက်လက်ရပ်တည်လှုပ်ရှားမယ် ဆိုရင်တော့ ပြဿနာရှိသွားပြီး။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဟုတ်ကဲ့၊ စီအာပီပီ အနေနဲ့ကရော လူတိုင်းပါဝင်နိုင်တဲ့အသင်းအဖွဲ့ သဘောမျိုးရော သက်ရောက် ရဲ့လားခင်ဗျာ။ သူ့အနေနဲ့ ဒါနိုင်ငံရေးပါတီ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ ခေါင်းဆောင်တွေ စုပေါင်းပြီးတော့ လုပ်ငန်းကော်မတီလေးသာ ဖွဲ့ထားတာပဲ မဟုတ်ဘူးလားခင်ဗျာ။

ဦးအောင်ထူး

အဲ့ဒါကတော့ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခုချင်းစီရဲ့ အနေအထားနဲ့ပဲဆိုင်တယ်။ အသင်းအဖွဲ့ဆိုတာက သူ့ရဲ့ရည်မှန်းချက်ရှိ မယ်၊ လုပ်ငန်းစဉ်တွေရှိမယ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံတွေရှိမယ်၊ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူး ရှိမယ်၊ အဲ့လို ရှိမယ် ဆိုရင်တော့ အသင်းအဖွဲ့လို့ဘဲ သတ်မှတ်ရမှာဖြစ်တယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

စောစောက ဦးအောင်ထူးပြောတဲ့နေရာမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဥပဒေကို လိုရာဆွဲယူ အသုံးချ ပြီးတော့ အတိုက်အခံတွေကို နှိပ်ကွပ်နေတဲ့ ပြဿနာတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ပြည်သူတွေဘက်က နေပြီ၊ ဥပဒေကြောင်းအရတဲ့ ပြန်ပြီးပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားသွားဖို့ဆိုရင် ခေါင်းဆောင်ပြီးတော့ လုပ်ကိုင်ပေးရမယ့် အဖွဲ့အစည်းသဘောမျိုး လိုအပ်မယ်ပေါ့၊ ဘာကြောင့် လဲဆိုရင် ဦးအောင်ထူးအနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရှေ့နေများကောင်စီဆိုရင် နိုင်ငံခြားမှာ အခြေစိုက်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်နေတယ်ဆိုတော့ ပြည်တွင်းမှာဆိုရင်ကော အလားတူဦးစီးချုပ် လုပ်ဆောင်နေ တဲ့ အဖွဲ့အစည်းမျိုးရှိသင့်တယ်လို့ယူဆပါသလားခင်ဗျာ။

ဦးအောင်ထူး

ရှိရင်တော့ကောင်းတာပေါ့ခင်ဗျာ၊ ဥပမာ ဖိလစ်ပိုင်အတွေ့အကြုံတစ်ခုမှာ သမ္မတမားစ်ကို့ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက် ဥပဒေတွေကို ခုခံတိုက်ဖို့ ဥပဒေဆိုင်ရာကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီးဖွဲ့စည်းထားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုက တော်တော်ကို နာမည်ရခဲ့တာပဲ၊ တချိန်တည်းမှာ ကျနော်တို့နိုင်ငံထဲမှာ ဥပဒေပညာရှင်တွေ၊ ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ တော်တော်များများရှိကြတယ်၊ လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အပိုင်းတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အဲ့လို ကြီးကြီးမားမားအသင်းအဖွဲ့ကြီးတစ်ခုအဖြစ်နဲ့ ရပ်တည် လှုပ်ရှားဖို့ အခြေအနေပေးထား၊ မထားတာတော့ အထဲကပုဂ္ဂိုလ်များက ပိုသိနိုင်ပါတယ်၊ တင်ပြချင်တဲ့အချက်က ဥပဒေထဲမှာလည်းပဲ၊ ဥပဒေဘောင်ထဲကကိုပဲ လှုပ်ရှားလို့ရတဲ့ အချက် အလက်တွေရှိနေပါတယ်။ ရှိနေတဲ့အချက်ကို သုံးပြီးတော့ လှုပ်ရှားခြင်းအားဖြင့် ဥပဒေနည်းနဲ့ တိုက်ပွဲဝင်တဲ့အခြေခံကို အရှိန်အဟုန်တိုးသွားမယ်ဆိုရင် အောင်မြင်နိုင်တဲ့အလားအလာ ရှိမယ်လို့ ကျနော်တင်ပြချင်ပါတယ်။

ဦးသန်းလွင်ထွန်း

ဒါဆိုရင် ဥပဒေနည်းလမ်းအရတိုက်ပွဲဝင်တယ်ဆိုတဲ့ ဥပမာတချို့ကို နည်းနည်းပြောပြပါလား ခင်ဗျာ။

ဦးအောင်ထူး

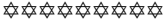
အသင်းအဖွဲ့ရဲ့တင်းစွာဆက်ဖွဲ့ရမယ်၊ ဥပဒေအရ တင်ပြချင်တဲ့အချက်က အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့ခွင့်ရှိတယ်၊ ဥပဒေမှာ မဖွဲ့နဲ့လို့ ပိတ်ပင်မထားဘူး၊ နောက်ပြီး မှတ်ပုံ တင်ပါလို့ပြောထားတယ်။

သို့သော် ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း မှတ်ပုံမတင်ရင် အပြစ်ပေးမယ်လို့ ပြဌာန်းထားတာမရှိဘူး။ ဒုတိယအချက်က အသင်းအဖွဲ့တွေက နိုင်ငံရဲ့အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားလည်ပတ်မှုကို ထိခိုက်ဖို့ အတွက် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ဖွဲ့တာမဟုတ်ရင် လှုပ်ရှားခွင့်ရှိတာပဲ။ အသင်းအဖွဲ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ထဲမှာ အဲ့လိုဖြစ်စေမည့် အသုံးအနှုန်းတွေမျိုး မပါဘူးဆိုရင်တော့ အစိုးရဖက်က အဲ့ဒီအသင်းအဖွဲ့တွေကို ဥပဒေအရ ဘယ်လိုမှအရေးယူလို့မရဘူး။ ဒါဟာ ကျနော်တို့ဖက်က တင်ပြလိုခြင်း ဖြစ်တယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေများကောင်စီ၊ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအောင်ထူးကို ဆက်သွယ်မေး မြန်းခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

(မှတ်ချက်။ ။VOA မှထုတ်လွှင့်ခဲ့သော မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးရာ ဆွေးနွေးခန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်ကို ဥပဒေရေးရာစာစောင် စာဖတ်ပရိတ်သတ်များအတွက် ပြန်လည်တင်ပြခြင်းဖြစ်သည်။)

စာစောင်မှာယူခြင်း

သို့
ဖြန့်ချိရေးတာဝန်ခံ
အခြေခံဥပဒေရေးရာစာစောင်
မြန်မာနိုင်ငံရွှေနေ့များကောင်စီ

အခြေခံဥပဒေရေးရာစာစောင်ကို မှန်မှန်ဖတ်ရှုလိုပါသဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ လိပ်စာအတိုင်း ပေးပို့ပါရန် မှာကြားအပ်ပါသည်။

လေးစားစွာဖြင့်
အမည် - _____
ရက်စွဲ - _____

စာစောင်မှာယူသူအနေဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များ တင်ပြ ပေးရန် ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းအမည် (အဖွဲ့အစည်းတခုခု၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ပါက)

စာစောင်မှာယူသည့်ရည်ရွယ်ချက်၊

မှာယူလိုသည့်စာအုပ်အရေအတွက် (_____)အုပ်။
ယခင်ထုတ်ဝေခဲ့သော စာစောင်များ မှာယူလိုပါက -
အမှတ်စဉ် (_____)၊ အုပ်ရေ (_____) အုပ်။
စာအုပ်ပေးပို့ရမည့်လိပ်စာ

ဤအမှာစာကို
Burma Lawyers' Council, P.O Box-144, Mae Sot, Tak,
Thailand, 63110 သို့ပေးပို့ရန်။

ဤနေရာမှ ဖြတ်ပါ။

ဤစာရွက်ကို ဖြတ်၍ ဖြည့်စွက်ရေးသားရန်၊ ထို့နောက် အထက်ပါလိပ်စာအတိုင်း ပေးပို့ရန်။